



Liittokokous 24.-26.10.2023

Yhdessä parempaa

Pöytäkirja

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Sisällys

1. Kokouksen avaus	2
2. Läsnaolijoiden toteaminen.....	2
3. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.....	3
4. Kokousvirkailijoiden valinta	3
5. Esityslistan hyväksyminen.....	5
6. Kokoussääntöjen hyväksyminen	5
7. Valiokuntien ja työryhmien asettaminen.....	5
8. Lähetekeskustelu vaalivaliokuntaan menevistä asioista	10
9. Tavoiteohjelma vuosille 2024–2027.....	13
15. Päätetään valtuuston, hallituksen ja sen asiantuntijaelinten palkkioista.....	26
12. Hallituksen valinta	27
14. Käsitellään hallituksen ja osastojen sekä yhteisöjäsenten esittämät asiat (aloitteet).....	27
11. Valtuuston valinta.....	49
12. Hallituksen valinta	51
13. Tilintarkastusyhteisön valinta.....	56
9. Tavoiteohjelma vuosille 2024–2027.....	56
16. Kokouksen päättäminen	58
Liite 1: Puheenjohtaja Annika Rönni-Sällisen puhe	59
Liite 2: Puheenjohtaja Annika Rönni-Sällisen linjapuhe	61
Liite 3: Osallistujaluettelo.....	65
Liite 4: Hallituksen ja valtuuston jäsenet.....	74

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Aika: 24.10.2023 klo 13.30–20.00
25.10.2023 klo 9.00–16.30
26.10.2023 klo 10.30–13.50

Paikka: Paviljonki, Jyväskylä

Läsnä kokouksen ensimmäisen päivän alussa:

316 liittokokousedustajaa
2 tilintarkastajaa
3 hallituksen jäsentä
kutsuvieraita
liiton henkilökuntaa

Avajaiset 24.10.2023 klo 11.00–12.00.

1. kokouspäivä 24.10.2023 klo 13.30.

1. Kokouksen avaus

Palvelualojen ammattiliiton puheenjohtaja Annika Rönni-Sällinen piti kokouksen avauspuheenvuoron. (Puhe kokonaisuudessaan liite 1).

Puheenjohtaja totesi Palvelualojen ammattiliiton liittokokouksen avatuksi 24.10. kello 13.30.

2. Läsnäolijoiden toteaminen

Puheenjohtaja totesi, että sääntöjen mukaan liittokokousedustajat valitaan liittoäänestyksellä kuhunkin vaalipiiriin kuuluvien jäsenosastojen henkilöjäsenten kesken toimeenpantavilla salaisilla suhteellisilla vaaleilla yhdistyslain 29 § 3. momentin 2-kohdan tarkoittamalla tavalla. Liittokokousedustajat valitaan siten, että kustakin vaalipiiristä valitaan siihen kuuluvien osastojen yhteisen jäsenmäärän perusteella yksi (1) edustaja kutakin alkavaa kuuttasataa (600) jäsentä kohti.

Kustakin vaalipiiristä varsinaisiksi liittokokousedustajiksi valitsematta jääneet ehdokkaat ovat varalla äänimääriensä mukaisessa järjestyksessä omalta ehdokaslistaltaan tai omasta vaaliliitostaan. Varsinaisten jäsenten esteilmoitukset on huomioitu 20.10.2023 saakka ja heidän tilalleen on kutsuttu varajäsen. Kokoukseen oli kirjautuneena 316 liittokokousedustajaa.

Lisäksi kokouksessa paikalla oli myös vaalit toimeenpanneen ja liittokokouksen koolle kutsuneen hallituksen jäseniä, liiton tilintarkastajat, ulkomaisia ja kotimaisia kutsuvieraita sekä liiton henkilökuntaa.

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Toivotettiin tervetulleiksi liittokokoukseen saapuneet kotimaiset ja kansainväliset kutsuvieraat.

Todettiin, että osanottajaluettelo liitetään pöytäkirjaan (liite 2).

3. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Laillisuus

Liiton sääntöjen 5 § 1 kohdan mukaan varsinainen liittokokous pidetään joka neljäs vuosi lokakuun loppuun mennessä. Palvelualojen ammattiliiton hallitus vahvisti liittokokousvaalin tuloksen 21.9.2023.

Kokouskutsu

Sääntöjen 5 § 2. kohdan mukaan liittokokouksesta on lähetettävä osastoille ja yhteisöjäsenille kirjallinen ennakkoilmoitus viimeistään 90 päivää ennen kokousta. Lopullinen kokouskutsu liittokokoukseen on lähetettävä kirjallisena kokousedustajille ja tiedoksi ammattiosastoille ja yhteisöjäsenille. Tämän pitää tapahtua viimeistään 21 päivää ennen kokousta.

Ennakkoilmoitus tästä kokouksesta on lähetetty ammattiosastoille 30.5.2023 päivättyllä kirjeellä. Lopullinen kokouskutsu on lähetetty liittokokousedustajille ja tiedoksi ammattiosastoille ja yhteisöjäsenille 21.9.2023 päivättyllä kirjeellä.

Todettiin, että läsnä oli 316 vaaleilla valittua kokousedustajaa.

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

4. Kokousvirkeilijoiden valinta

Puheenjohtaja esitteli hallituksen ja liiton toiminta-alueyryhmien esitykset liittokokouksen kokousvirkeilijoiiksi.

4.1. Puheenjohtajat

Hallitus esitti, että liittokokoukselle valitaan neljä (4) puheenjohtajaa. Kokous päätti hyväksyä esityksen puheenjohtajien määrästä.

Hallitus esitti kokouksen puheenjohtajiksi:

- Laura Hyppölä (Helsinki-Uusimaa)
- Kaisamari Sahlman (Pirkanmaa)
- Suvi Röntynen (Pohjois-Suomi)
- Sami Viitasaari (Lounais-Suomi)

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Kokous päätti hyväksyä hallituksen esityksen puheenjohtajista.

4.2. Sihteerit

Hallitus esitti, että liittokokoukselle valitaan kaksi (2) sihteeriä. Kokous päätti hyväksyä hallituksen esityksen sihteereiden määrästä.

Hallitus esitti kokouksen sihteereiksi Heidi Lehikoista ja Sirpa Moilasta.

Kokous päätti hyväksyä hallituksen esityksen sihteereistä.

4.3. Ääntenlaskijat

Hallitus esitti, että valitaan kahdeksan (8) ääntenlaskijaa. Kokous päätti hyväksyä ääntenlaskijoiden määräksi kahdeksan (8).

Alueryhmät esittivät ääntenlaskijoiksi:

- Markku Tulisalo, (Keski-Suomi-Pohjanmaa)
- Mari Laasio (Helsinki-Uusimaa)
- Markku Kurhinen (Häme-Kaakkois-Suomi)
- Markku Roth (Itä-Suomi)
- Leena Punkari (Lounais-Suomi)
- Hanna Ahlgren (Pirkanmaa)
- Jouko Jalkanen (Pohjois-Suomi)
- Johanna Kusmin (Valtakunnallinen)

Kokous päätti hyväksyä alueryhmien esitykset ääntenlaskijoiksi.

Puheenjohtaja esitti, että ääntenlaskijoiden puheenjohtajana toimii Markku Tulisalo (Keski-Suomi-Pohjanmaa).

Kokous päätti hyväksyä esityksen.

4.4. Pöytäkirjantarkastajat

Hallitus esitti, että valitaan kaksi (2) pöytäkirjantarkastajaa. Kokous päätti hyväksyä hallituksen esityksen pöytäkirjantarkastajien määrästä.

Alueryhmät esittivät pöytäkirjan tarkastajiksi

- Jouni Kellaranta (Helsinki-Uusimaa)
- Kaisu Ahola (Häme-Kaakkois-Suomi)

Kokous päätti hyväksyä alueryhmien esitykset pöytäkirjantarkastajista.

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Valitut kokouksen puheenjohtajat ja sihteerit aloittivat liittokokouksen kokousvirkillijoina ja kokousta jatkettiin esityslistan kohdasta 5 puheenjohtajana Laura Hyppölä.

5. Esityslistan hyväksyminen

Puheenjohtajaksi vaihtui Laura Hyppölä, joka totesi, että hallituksen esitys kokouksen esityslistaksi on tallennettu liittokokouksen sähköiseen työtilaan.

Puheenjohtaja kertoi, että henkilövalinnat tehdään esityslistan numeroinnista riippumatta seuraavassa järjestyksessä: ensin valitaan liiton puheenjohtaja eli hallituksen puheenjohtaja, sitten hallituksen puheenjohtajan henkilökohtainen varajäsen, sitten valtuuston puheenjohtaja, sitten ensimmäinen varapuheenjohtaja ja toinen varapuheenjohtaja, sitten hallituksen varsinaiset ja yleisvarajäsenet, sitten valtuuston jäsenet, yleisvarajäsenet ja lopuksi henkilökohtaiset varajäsenet. Näin taataan, ettei kukaan luottamustehtäviin halukas menetä mahdollisuuttaan pyrkiä asemaan kokousteknisistä syistä.

Kokous päätti hyväksyä kokouksen esityslistan.

6. Kokoussääntöjen hyväksyminen

Kokouksen puheenjohtaja totesi, että hallituksen esitys liittokokouksen kokoussäännöiksi on tallennettu liittokokouksen sähköiseen työtilaan.

Kokous päätti hyväksyä hallituksen esityksen kokoussäännöiksi.

7. Valiokuntien ja työryhmien asettaminen

7.1. Menettelytapavaliokunta

Puheenjohtaja totesi hallituksen esityksen menettelytapavaliokunnan kokoonpanosta: menettelytapavaliokunta koostuu kokouksen puheenjohtajista, sihteereistä ja liiton johtoryhmästä.

Kokous päätti hyväksyä hallituksen esityksen menettelytapavaliokunnan kokoonpanosta.

Menettelytapavaliokunnan jäseniksi esitettiin Laura Hyppölää, Kaisamari Sahlmania, Suvi Röntystä, Sami Viitasaarta, Heidi Lehikoista, Sirpa Moilasta, Annika Rönni-Sällistä, Jaana Ylitaloa, Risto Kalliorinnettä, Jukka Mattilaa ja Timo Piirista.

Kokous päätti hyväksyä hallituksen esityksen menettelytapavaliokunnan jäsenistä.

7.2. Vaalivaliokunta

Puheenjohtaja totesi hallituksen esityksen vaalivaliokunnan kokoonpanoksi kahdeksan (8) jäsentä ja kaksi (2) sihteerä. Kokous päätti hyväksyä vaalivaliokunnan kokoonpanon.

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Alueryhmät esittivät vaalivaliokunnan jäseniksi:

- Aleksi Pakarinen (Helsinki-Uusimaa)
- Lea Ikonen (Häme-Kaakkois-Suomi)
- Minna Salberg (Itä-Suomi)
- Anneli Rintamäki (Keski-Suomi-Pohjanmaa)
- Risto Särkelä (Lounais-Suomi)
- Kirsi-Maria Mäntylä (Pirkanmaa)
- Paula Soronen (Pohjois-Suomi)
- Tarja Seilonen (Valtakunnallinen)

Kokous päätti hyväksyä alueryhmien esitykset vaalivaliokunnan jäseniksi.

Vaalivaliokunnan sihteeiksi valittiin Aki Rouhiainen ja Sirpa Leppäkangas hallituksen esityksen mukaisesti.

Puheenjohtaja totesi, että yksi valiokunnan jäsenistä toimii puheenjohtajana ja valiokunta valitsee puheenjohtajan keskuudestaan valiokunnan järjestäytymiskokouksessa.

7.3. Tavoiteohjelmavalioikunta

Puheenjohtaja totesi hallituksen esityksen tavoiteohjelmavalioikunnan kokoonpanoksi kuusi (6) jäsentä ja kaksi (2) sihteerä. Kokous päätti hyväksyä tavoiteohjelmavalioikunnan kokoonpanon.

Hallitus oli esittänyt tavoiteohjelmavalioikunnan kokoonpanoksi 6 jäsentä ja 2 sihteerä.

Valiokunnan puheenjohtajaksi esitettiin Sonja Tahlo (Pirkanmaa) ja varapuheenjohtajaksi Liisa Tamminen (Helsinki-Uusimaa).

Varsinaisiksi jäseniksi esitettiin:

- Piia Kyrö (Häme-Kaakkois-Suomi), joka toimii myös työryhmä 1 (Ammattiliitossa) puheenjohtajana
- Mats Eriksson (Keski-Suomi-Pohjanmaa), joka toimii myös työryhmän 2 (Työehdoista sopimassa) puheenjohtajana
- Ulla Leskinen (Itä-Suomi), joka toimii myös työryhmän 3 (Elämässä) puheenjohtajana
- Satu Lindström (Valtakunnallinen), joka toimii myös työryhmän 4 (Työpaikalla yrityksessä) puheenjohtajana

Hallitus oli nimennyt valiokunnan sihteeiksi Auli Kivenmaan ja Antti Veirton.

Kokous päätti hyväksyä hallituksen esityksen tavoiteohjelmavalioikunnan jäsenistä ja sihteeistä.

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Puheenjohtaja totesi lisäksi, että valiokunnan työskentelyyn voivat osallistua hallituksen nimeämät tavoiteohjelmatyöryhmien sihteerit.

7.4. Tavoiteohjelmatyöryhmät

7.4.1. Ammattiliitossa (24+2)

Alueryhmät esittivät työryhmän jäseniksi:

- Piia Kyrö puheenjohtaja (Häme-Kaakkois-Suomi)
- Katariina Vuorenmaa (Häme-Kaakkois-Suomi)
- Jonni Levaniemi (Häme-Kaakkois-Suomi)
- Nea Ikonen (Helsinki-Uusimaa)
- Petri Leskelä (Helsinki-Uusimaa)
- Timo Turunen (Helsinki-Uusimaa)
- Marja-Terttu Leiviskä (Itä-Suomi)
- Katja Kohvakka (Itä-Suomi)
- Markku Roth (Itä-Suomi)
- Outi Huhtakallio (Keski-Suomi-Pohjanmaa)
- Juha Hyytiä (Keski-Suomi-Pohjanmaa)
- Elli Veijanen (Keski-Suomi-Pohjanmaa)
- Anni Hasunen (Lounais-Suomi)
- Katri Ranula (Lounais-Suomi)
- Sari Kivelä (Lounais-Suomi)
- Johanna Parjanen (Pirkanmaa)
- Miia Voimala (Pirkanmaa)
- Lotta Alaye (Pirkanmaa)
- Markus Karjalainen (Pohjois-Suomi)
- Hanna Haikala (Pohjois-Suomi)
- Anne Kuronen (Pohjois-Suomi)
- Sami Enonkoski (Valtakunnallinen)
- Riikka Keskitalo (Valtakunnallinen)
- Ville Siikanen (Valtakunnallinen)

Kokous päätti hyväksyä alueryhmien esitykset tavoiteohjelmatyöryhmän jäsenistä.

Työryhmän sihteereiksi valittiin Minna Räsänen ja Merja Westman hallituksen esityksen mukaisesti.

7.4.2. Työehdoista sopimassa (24+2)

Alueryhmät esittivät työryhmän jäseniksi:

- Mats Eriksson puheenjohtaja (Keski-Suomi-Pohjanmaa)

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

- Jonas Frilund (Keski-Suomi-Pohjanmaa)
- Jenni Jussila (Keski-Suomi-Pohjanmaa)
- Reetta Toivainen (Helsinki-Uusimaa)
- Marko Päivinen (Helsinki-Uusimaa)
- Tuire Autio (Helsinki-Uusimaa)
- Timi Itkonen (Häme-Kaakkois-Suomi)
- Timo-Pekka Oksanen (Häme-Kaakkois-Suomi)
- Maija Kojo (Häme-Kaakkois-Suomi)
- Siru Rönkkö (Itä-Suomi)
- Hanna Hyrskylä (Itä-Suomi)
- Pentti Tuovinen (Itä-Suomi)
- Melina Mäkelä (Lounais-Suomi)
- Alma Laakso (Lounais-Suomi)
- Anne Tuomainen (Lounais-Suomi)
- Lea Lunden (Pirkanmaa)
- Anne Nyman (Pirkanmaa)
- Maarit Mäkelä (Pirkanmaa)
- Tiina Koivisto (Pohjois-Suomi)
- Johanna Buska (Pohjois-Suomi)
- Maria Brunberg (Pohjois-Suomi)
- Tommi Koivuniemi (Valtakunnallinen)
- Lyyli Raatikainen (Valtakunnallinen)
- Mikko Eronen (Valtakunnallinen)

Kokous päätti hyväksyä alueryhmien esitykset tavoiteohjelmatyöryhmän jäsenistä.

Työryhmän sihtereiksi valittiin Juha Ojala ja Olli Toivanen hallituksen esityksen mukaisesti.

7.4.3. Elämässä (24+2)

Alueryhmät esittivät työryhmän jäseniksi:

- Ulla Leskinen puheenjohtaja (Itä-Suomi)
- Jenni Urkonen (Itä-Suomi)
- Pirkko Lehtinen (Itä-Suomi)
- Christa Pessi (Helsinki-Uusimaa)
- Simo Helvola (Helsinki-Uusimaa)
- Sanna Korpela (Helsinki-Uusimaa)
- Taija Nyholm (Häme-Kaakkois-Suomi)

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

- Virpi Alho (Häme-Kaakkois-Suomi)
- Jenni Lehtikoinen (Häme-Kaakkois-Suomi)
- Jessica Hietaharju (Keski-Suomi-Pohjanmaa)
- Sanna Muurmäki (Keski-Suomi-Pohjanmaa)
- Anu Ylinen (Keski-Suomi-Pohjanmaa)
- Anni Leppänen (Lounais-Suomi)
- Katja Ukkonen (Lounais-Suomi)
- Tanja Saarni (Lounais-Suomi)
- Tiina Taipale (Pirkanmaa)
- Lassi Rantanen (Pirkanmaa)
- Tiina Koivumäki (Pirkanmaa)
- Jouni Korva (Pohjois-Suomi)
- Ronja Vanhatalo (Pohjois-Suomi)
- Merja Manninen (Pohjois-Suomi)
- Riikka Korpinurmi-Lampinen (Valtakunnallinen)
- Johanna Kusmin (Valtakunnallinen)
- Tanja Halme (Valtakunnallinen)

Kokous päätti hyväksyä alueryhmien esitykset tavoiteohjelmatyöryhmän jäsenistä.

Työryhmän sihteeriksi valittiin Egezona Kllokogi-Bublaku ja Merja Vihersalo hallituksen esityksen mukaisesti.

7.4.4. Työpaikalla yrityksessä (24+2)

Alueryhmät esittivät työryhmän jäseniksi:

- Satu Lindström, puheenjohtaja (Valtakunnallinen)
- Arttu Korhonen (Valtakunnallinen)
- Toni Lindgren (Valtakunnallinen)
- Henna Vihavainen (Helsinki-Uusimaa)
- Saara Laakso (Helsinki-Uusimaa)
- Mari Laasio (Helsinki-Uusimaa)
- Markku Kurhinen (Häme-Kaakkois-Suomi)
- Viivi Mikkonen (Häme-Kaakkois-Suomi)
- Sari Mäntysaari (Häme-Kaakkois-Suomi)
- Venla Männistö (Itä-Suomi)
- Hanne Airaksinen (Itä-Suomi)
- Katja Kiema (Itä-Suomi)
- Päivikki Saukko (Keski-Suomi-Pohjanmaa)
- Päivi Vehmas (Keski-Suomi-Pohjanmaa)
- Outi Vornanen (Keski-Suomi-Pohjanmaa)
- Arvo Mäkilä (Lounais-Suomi)

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

- Mia Lehtonen (Lounais-Suomi)
- Jani Holm (Lounais-Suomi)
- Sami Kaita (Pirkanmaa)
- Raini Laitila (Pirkanmaa)
- Raisa Vuorela (Pirkanmaa)
- Jani Mantere (Pohjois-Suomi)
- Jonna Mourujärvi (Pohjois-Suomi)
- Katja Karttunen (Pohjois-Suomi)

Työryhmän sihtereiksi valittiin Eveliina Reponen ja Mikko Siljander hallituksen esityksen mukaisesti.

Kokous päätti hyväksyä alueryhmien esitykset tavoiteohjelmatyöryhmän jäsenistä ja sihtereistä.

Puheenjohtaja totesi, että PAMin tutkimuspäällikkö Antti Veirto esittelee tavoiteohjelmaluonnoksen esityslistan kohdassa 9 ja välittömästi tämän jälkeen käydään lähetekeskustelu, jossa kokousedustajat voivat tehdä esityksiä tavoiteohjelmaan.

Liittokokous piti hiljaisen hetken menneen liittokokouskauden aikana pois nukkuneiden liiton aktiivien ja PAMin työntekijöiden muistoksi.

Puheenjohtajaksi vaihtui Sami Viitasaari.

8. Lähetekeskustelu vaalivaliokuntaan menevistä asioista

Puheenjohtaja totesi, että esityslistan tässä kohdassa käydään lähetekeskustelu esityslistan kohtien 11 ja 12 henkilövalintoja varten. Todettiin hallinnon paikat, joihin esityksiä voi tehdä:

- hallitus:
 - hallituksen (= liiton) puheenjohtaja
 - hallituksen varsinaiset jäsenet (15)
 - hallituksen yleisvarajäsenet (3)
 - hallituksen puheenjohtajan henkilökohtainen varajäsen
- valtuusto:
 - valtuuston puheenjohtaja, 1. varapuheenjohtaja ja 2. varapuheenjohtaja
 - valtuuston varsinaiset jäsenet (60) ja näille kullekin 2 henkilökohtaista varajäsentä
 - valtuuston 10 yleisvarajäsentä.

Kuultiin **vaalivaliokunnan sihteerin Aki Rouhiais**en esittely. Hän aloitti kertomalla ilolla, että ilmoittautuneita eri tehtäviin oli tullut paljon. Hän jatkoi, että päättäjiksi ja valtuustoon valitaan kaikkiaan 213 henkilöä. Heille oli tullut ennakoon tieto lähes tuhannesta ehdokkuudesta. Hän jatkoi, että valitettavasti kaikki eivät kuitenkaan voi saada juuri haluamaansa tehtävää. Hän kertoi, että vaalivaliokunnan tehtävä on kompromissien

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

tekemistä – jotta kaikki suhteellisuudet toteutuvat, joutuu valiokunta tekemään hyvinkin vaikeita päätöksiä ja ne voivat olla hyvinkin henkilökohtaisia.

Rouhiainen avasi, että vaalivaliokunnan tehtävä on tehdä liittokokoukselle esitys valittavista hallinnon jäsenistä, ja että valiokunnan työtä ohjaavat liiton säännöt. Hän kertoi, että niissä sanotaan, että hallituksen on valittava edustaja ammattiryhmistä ja alueittain tasapuolisesti. Rouhiainen kertoi, että valtuustoon on valittava edustaja jokaisesta vaalipiiristä, valinnoissa on huomioitava ammattiryhmien tasapuolisuus ja valintojen on kuvastettava jäsenkunnan rakennetta.

Rouhiainen kertoi, että alueellisten ryhmien lisäksi on otettava huomioon ammattiryhmien mukainen jäsenjakauma. Tässä jakaumassa kaupan ala voisi saada noin puolet paikoista, matkailu- ja ravintola-ala noin 23 prosenttia ja kiinteistöpalveluala noin 15 prosenttia, erityisalat noin 10 prosenttia ja vartiointi noin 3 prosenttia.

Hän kertoi, että ammatteihin liittyvät kiinteästi myös työpaikat. Hänen mukaansa on erityisen tärkeää, että hallinnossa ovat edustettuina myös eri yritysten työntekijät.

Vaalivaliokunta tarkastelee hänen kertomansa mukaan myös jäsenten aktiivisuutta niin työpaikoilla kuin liitossa.

Valintoihin vaikuttaa Rouhiaisien mukaan myös jäsenistön ikärakenne, jonka huomioiminen on kaikkein vaikein toteuttaa. Ikäryhmittäin tarkasteltuna suurin jäsenkunta on 30-vuotiaat tai alle (30 prosenttia). Liittokokousedustajien ikäjakaumassa taas suurin jäsenkunta on 41-51-vuotiaat. Nuoria ei ole siis mennyt läpi samassa suhteessa kuin mitä jäsenkuntaa kyseisessä ikäryhmässä on.

Yksi ryhmä, jonka huomioiminen valinnoissa voi olla hankalaa, on maahanmuuttajat. Ei ole tarkkaa tietoa siitä kuinka paljon PAMissa on maahanmuuttajataustaisia jäseniä, koska etnistä taustaa ei tietenkään saa rekisteröidä. Tiedetään kuitenkin, että maahanmuuttajien määrä on PAMin aloilla kasvanut ja kasvaa edelleen. Siksi olisi erittäin hyvä, jos maahanmuuttajat olisivat myös mukana liiton päätöksenteossa.

Puheenvuoronsa loppuksi Rouhiainen totesi, että valiokunta huomioi kaikki ennakkoon tulleet esitykset, alueryhmien esitykset ja nyt lähetekeskustelussa tulevat esitykset.

Aki Rouhiaisien pitämän vaalivaliokunnan työtä esittelevän puheenvuoron jälkeen kokouksen puheenjohtaja Sami Viitasaari kävi läpi henkilövalintoihin liittyvän lähetekeskustelun menettelytavoista.

Käytiin lähetekeskustelu esityslistan kohtien 11 ja 12 henkilövalintoja varten:

Nea Ikonen (Helsinki-Uusimaa) esitti puheenjohtajaksi Annika Rönni-Sällistä. Hän perusteli asiaa niin, että Annikalla on 4 vuoden kokemus takana puheenjohtajuudesta ja tuleva kausi näyttää myrskyiseltä, joten hänen mielestään joukkoa johtamaan tarvittaisiin Annikan kaltainen rautainen ja osaava ammattilainen.

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Lilli Kilpinen (Pirkanmaa) esitti PAMin puheenjohtajaksi Annika Rönni-Sällistä. Hän kiitti Annikaa kuluneesta kaudesta ja jatkoi, että he ovat varmoja siitä, että Rönni-Sällinen olisi oikea henkilö johtamaan PAMilaista joukkoa. Kilpinen kertoi Annikan olevan lämmin, avoin, asiantunteva, visionääri sekä intohimoisesti omistautunut PAMin tavoitteisiin sekä edistämään jäsenien etuja. Kilpinen päätti puheenvuoronsa sanomalla ”Me tarvitsemme toinen toisiamme”.

Suvi Röntynen (Pohjois-Suomi) esitti PAMin puheenjohtajan henkilökohtaiseksi varajäseneksi Risto Kalliorinnettä.

Mikko Ruokonen (Helsinki-Uusimaa) kannatti Röntynen esitystä. Hän perusteli valintaansa sillä, että Kalliorinteellä on hyvät yhteiskunnalliset suhteet ja verkostot. Ruokonen kertoi, että Kalliorinne on johtaja, joka tekee työtä kentällä, eli on aidosti läsnä.

Tiina Kuusisto (Pirkanmaa) esitti Tuula Pihlajamaata ja Sari Öhmania valtuuston varajäseniksi.

Siru Rönkkö (Itä-Suomi) esitti Milla Sundellia hallituksen jäseneksi.

Mikko Ruokonen (Helsinki-Uusimaa) pohti mitä vaaditaan hallinnon jäseneltä. Aktiivisuutta, yhteistyökykyä, rakentavaa keskustelua, kokemusta. Isolla sydämellä toimimista!

Todettiin, että vaalivaliokunta jatkaa työtään huomioiden esitetyt puheenvuorot.

Todettiin, että hallituksen puheenjohtajaksi on esitetty yhtä henkilöä ja hallituksen puheenjohtajan henkilökohtaiseksi varajäseneksi myös yhtä henkilöä. He esittelivät itsensä:

Annika Rönni-Sällinen kertoi, että hänet valittiin 2019 kesäkuussa PAMin puheenjohtajaksi. Sitä ennen Rönni-Sällinen oli SAK:ssa töissä työosastojohtajana, mutta jo sitä ennen pitkä PAMilainen tausta; jo 2002 tuli PAMille juristin hommiin. Neuvottelutoiminta on ollut hänen päätyönsä koko hänen työuransa ajan. Hän kertoo, että viimeisten parin vuoden aikana on otettu suuria harppauksia kehittämistoimissa. Hän haluaisi olla niitä jatkossakin viemässä eteenpäin, hänellä olisi vielä annettavaa. Hän kertoi, että haluaa puhua palvelualojen työntekijöiden puolesta. Hänen mielestään hienointa hänen työssään ovat ihmiset, mahtava joukkue. ”Meitä kaikkia tarvitaan!”

Risto Kalliorinne kertoi, että on toiminut puheenjohtajan henkilökohtaisena varajäsenenä viisi vuotta. Hän tuli edellistä edeltävänä liittokokouskaudella kesken kyseiseen tehtävään, ja on ollut viime liittokokouksesta asti mukana. Hän toimii myös liiton järjestöhoitajana. Hänen perusarvonsa tehtävässä on ollut toimia tiiviissä yhteistyössä jäsenistön kanssa. Se on hänelle tärkeää. Kalliorinne on tullut PAMiin 2017. Aikaisemmin hän on toiminut Pohjois-Suomen aluepääliikkönä. Hän on toiminut aiemmin myös kansanedustajan tehtävissä eduskunnassa. Hän on toiminut myös JHL:ssä luottamusmiehenä, aluetoimitsijana ja edustajiston jäsenenä. Hänelle olisi tärkeää, että järjestöllinen aktiivisuus kasvaa. Aktiivisuus loisi positiivista jäsenvirettä. Hän haluaa edistää sitä, että alan työntekijöiden usko ja luottamus PAMiin rohkeana edunvalvojana vahvistuu edelleen. ”Yhdessä parempaa, hyvä tästä tulee!”

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Henna Vihavainen (Helsinki-Uusimaa) tarjosi vaalivaliokunnan harkittavaksi toisen näkökannan. Hallintoon tarvitaan innovaatiota sekä ammattiliiton tuomista ajan hermoille. Nuorten epäsuhta näkyy hallinnossa. Nuoria jäseniä on paljon, mutta heitä ei kuitenkaan näy hallinnon paikoilla. Hänen mukaansa kokemuksen puutteen ei pitäisi ohittaa mahdollisuutta saada kokemusta.

Puheenjohtajaksi vaihtui Suvi Röntynen.

9. Tavoiteohjelma vuosille 2024–2027

Puheenjohtaja Suvi Röntynen avasi tavoiteohjelman vuosille 2024-2027. Siirryttiin esityslistan ”tavoiteohjelman käsittely” -kohtaan.

Aluksi kuultiin, kun PAMin toiminnanjohtaja Heidi Lehikaisen avasi tavoiteohjelman roolia PAMissa sekä tavoiteohjelmaluonnoksen syntymisprosessia:

Heidi Lehikoinen kiitti kaikkia, jotka ovat omalla panoksellaan saaneet aikaan hienon kokouksen. Hän jatkoi toteamalla, että henkilövalinnat ovat merkittäviä ja muistutti, että tavoiteohjelma määrittelee valittavien henkilöiden tekemisen suuntaa tulevana kautena. Tämän vuoksi hän toivoi, että tähän erityisesti kiinnitettäisiin huomiota. Hän jatkoi tavoiteohjelman sisällöstä, joka koostuu kolmesta kokonaisuudesta: siinä otetaan kantaa poliittiseen maailmaan, otetaan kantaa yhteiskunnalliseen maailmaan (=työmarkkinatoiminta, työelämä) sekä sisäiseen maailmaan (=miten organisaationa toimitaan). Se on pohja tulevalle strategialle ja tulevien vuosien toiminnalle. Hän jatkoi kertomalla, että tavoiteohjelman syntyprosessi on pitkä; jo vuosi aiemmin oltiin aloitettu keräämään hiljaisia signaaleja. Kerättäviä asioita olivat olleet, että millaisia huomioita jäsenet ja aktiivit olivat tehneet maailman, työelämän ja arjen muuttumisesta. Nämä asiat koottiin yhteen hyödyntämällä moderneja välineitä, myös tekoälyä, että asioista saatiin yhtenäinen kokonaisuus. Tämän jälkeen asiantuntijat alkoivat tekemään kattavaa toimintaympäristöanalyysiä siitä, minkälaiseen maailmaan koettiin asettuvan tulevan neljän vuoden aikana. Lehikoinen totesi, että tulevaisuuden arviointi voi olla vaikeata ja siinä voidaan mennä helposti harhaan, mutta he ovat kuitenkin pyrkineet keskittymään sellaisiin asioihin, mihin on suoraa tai tunnistettua välillistä vaikutusmahdollisuutta. Toimintaympäristöanalyysin jälkeen siirryttiin tavoiteohjelman kirjoittamisvaiheeseen, josta syntyi liiton asiantuntijoiden asiantuntijuuden ja tiedon avulla pohjaesitys tavoiteohjelmasta. Hän jatkoi, että kun tavoiteohjelma on päätetty, aloitetaan strategiaprosessi, josta vastaa hallitus. Strategialla tarkoitetaan, miten tavoiteohjelma tullaan toteuttamaan. Lehikoinen avasi seuraavaksi vuosisuunnittelua aiheen tiimoilta: keväällä 2024 valtuusto tulee tekemään suuntaviivat vuodelle 2026. Tämän jälkeen johtoryhmä määrittää tietyt painopisteet liiton toiminnalle, jotta voidaan keskittyä siihen, että aidosti edistetään tavoiteohjelmaa parhaalla mahdollisella tavalla. Tästä syntyy vuosittainen toimintasuunnitelma. Lehikoinen painotti, että tavoiteohjelma on äärimmäisen merkittävä asiakirja. Hän kannusti käyttämään siihen aikaa, sillä se on lopulta se paperi, joka auttaa kulkemaan yhdessä oikeaan suuntaan. Hän totesi lopuksi, että mitä selkeämpi yhteinen suunta on, sitä vahvempia ollaan liikkeenä ja PAMina.

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Seuraavaksi kuultiin PAMin tutkimuspäällikkö Antti Veirton esittely PAMin tavoiteohjelmaksi vuosille 2024–2027.

Tämän jälkeen jatkettiin kohdan 9. käsittelyä lähetekeskustelun osalta tavoiteohjelmatyöryhmälle menevistä asioista. Tavoiteohjelma oli jaettu viiteen eri osioon: Johdanto, Ammattiliitossa, Työehdoista sopimassa, Elämässä ja Työpaikalla yrityksessä. Lähetekeskustelu tavoiteohjelmatyöryhmille käytiin osio kerrallaan. Puheenjohtaja kertoi ennen lähetekeskustelun alkamista käytänteitä aihealueiden käsittelyn osalta:

- Jokaisen aihealueen puheenvuoron jälkeen keskustelu suljetaan kyseisen aihealueen osalta, jonka jälkeen siirrytään seuraavaan aihealueeseen
- Puheenvuoroissa esiin nousseet asiat lähetetään tavoiteohjelmatyöryhmien käsiteltäväksi
- Muutosesitysten tulee olla kannatettuja
- Toiveena, ettei kirjoitusvirheistä pidettäisi puheenvuoroja, vaan ne jätettäisiin kirjallisena sihteereille, josta ne toimitettaisiin työryhmille
- Ennen julkaisua tavoiteohjelman kieliasu tarkistetaan ammattilaisten toimesta

Puheenvuoron kestoksi asetettiin enintään viisi minuuttia.

Keskustelu avattiin osiosta ”Johdanto”. Osioon oli tullut kolme puheenvuoropyyntöä, jotka kaikki olivat **Henna Vihavaiselta (Helsinki-Uusimaa)**.

Henna Vihavainen (Helsinki-Uusimaa) avasi keskustelun muutosesityksestä sivulta 2, riviltä 68, lisäys lauseen perään: ”On myös pyrittävä ehkäisemään työnteon valumista vapaa-ajalle työpaikan tiedotuskanavien yleistyessä työntekijöiden henkilökohtaisissa älylaitteissa. Tällä tavoin mahdollistamme aitoa työstä palautumista vapaa-ajalla.” Hän jatkoi toisesta muutosehdotuksesta sivu 4, rivi 40, lauseen perään: ”Työt myös seuraavat vapaa-ajalle työpaikan viestimien kautta, estäen aitoa työstä palautumista.”

Vihavaisella oli lisäksi puheenvuorotoive, josta hän toivoi keskustelua. Vihavainen haastoi oletusarvoa, että ollaanko hakoteillä olettamuksessa, että kaikki ihmiset haluavat kokoaikatyötä. Hän pohjusti aihetta seuraavasti: ”Tällä hetkellä osa-aikaisuus on usein työntekijöiden ainut tapa saada työelämän joustoja, varsinkin vuorotöissä. Täydet tunnit tarkoittavat kiveen hakattuja työvuoroja, ja osa-aikaisuus tarjoaa siihen ratkaisun. Mikäli työvuorosuunnitteluun ei voida vaikuttaa rautaisella kädellä työehtosopimusten kautta esimerkiksi pakottamalla työnantajat tarjoamaan riittävästi palautumisaikaa työvuorojen välillä tuplavapaiden muodossa niin, että palautuminen mahdollistuu, työntekijät valitsevat osa-aikaisuuden ratkaisuksi ongelmaan palkkatulon heikkenemisestä huolimatta.”

Puheenjohtaja totesi, että tähän kohtaan on tehty kolme muutosesitystä, joista kahta on kannatettu. Hän päätti keskustelun kohdasta ”Johdanto”.

Keskustelua jatkettiin ”Ammattiliitossa” -kohdasta. Puheenvuoropyyntöjä oli tullut kymmenen kappaletta, joista seitsemän oli ensimmäisessä puheenvuorossa Henna Vihavaisella:

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Henna Vihavainen (Helsinki-Uusimaa) esitti seuraavia muutosehdotuksia ”Ammattiliitossa” -kohtaan:

- Sivu 6, riville 237, Lisätiedot: esimerkkejä, mitä muut ovat (esim. SAK, SASK).
- Sivu 7, riville 253, Lisätavoite: ”PAMin on laajennettava neuvontapalveluiden sekä ammattiliiton tarjoamien koulutusmahdollisuuksien saatavuutta toimistoaikojen ulkopuolelle, jotta edistäisimme samanarvoisuuden toteutumista myös vuorotyötä tekeville jäsenillemme.”
- Sivu 7, rivi 261. ”Monikielisesti ja maanläheisesti ottaen huomioon selkokieliisyyden näkökulmat, mahdolliset lukemisen haasteet sekä yksilölliset asiakastoiveet viestinnän tavasta ja ajankohdasta.”
- Sivu 7, rivi 270. Listan ensimmäiseksi heidän työajoistaan maininta.
- Sivu 7, rivi 291. ”Jäsenen tarpeet, odotukset ja yksilölliset lähtökohdat.” (=pieni muokkaus listaan).
- Sivu 7, rivi 293, lauseen perään: ”on myös tuettava tiedon saamisen mahdollisuuksia erityishaasteiden kanssa kamppaileville esimerkiksi lukihäiriö tai muu oppimisvaikeus tarjoamalla yksilöllistä, saavutettavaa ja oikeamuotoista jäsenpalvelua, joka tukee jäsenen oppimista ja tiedon omaksumista”.
- Sivu 8, rivi 297, jatkoa lauseelle: ”huomioiden myös jäsenten mahdolliset erityistarpeet” sekä Mari Laasion lisähuomio ”huomioiden myös yötöitä tekevät jäsenet”

Arvo Mäkilä (Lounais-Suomi) ehdotti muutosta riveille 287-288. Sanavalinnat ”palvelutapahtuma” ja ”palvelukokemus” kuulostavat hänen mielestään kaupallisilta ja epämiellyttäviltä. Hän ehdotti muutokseksi ”usein tavoiteltu lopputulos on aina positiivinen lopputulos jäsenpalvelusta”.

Timo Turunen (Helsinki-Uusimaa) ehdotti muutosesitystä riville 246, ”PAMin sopimusalojen työpaikoilla alle 21-vuotiaiden luottamushenkilöiden määrä kasvaa.” Esityksenä: ”PAMin sopimusalojen työpaikoilla alle 30-vuotiaiden luottamushenkilöiden määrä kasvaa. Nuoria kannustetaan luottamustehtäviin esimerkiksi varaluottamusmiehen roolin avulla sekä tarjoamalla ammattiliiton kautta mahdollisuuksia osallistumiseen ja kouluttautumiseen”. Hän muistutti, kuka valitsee luottamushenkilöt; työntekijät vai liitto. Hänen toinen muutosesityksensä oli riville 243: ”PAM saa pysäytettyä jäsenmääränsä laskun ja käännettyä kehityksen nousujohteiseksi”. Hän ehdotti, että kun puhutaan tavoiteohjelmasta, tavoitteessa olisi hyvä olla numeraalinen, mitattava arvo: ”PAM saa pysäytettyä jäsenmääränsä laskuun ja käännettyä kehityksen nousujohteiseksi. Lähivuosien tavoitteena vähintään kymmenen prosentin jäsenmäärän nousu.”

Puheenjohtaja totesi, että kohtaan ”Ammattiliitossa” tehtiin yhteensä 19 muutosesitystä, joista 16:sta kannatettiin. Puheenjohtaja päätti keskustelun kohdasta ”Ammattiliitossa”.

Siirryttiin kohtaan ”Työehdoista sopimassa”. Keskustelu avattiin. Puheenvuoropyyntöjä oli tullut kuusi kappaletta, joista ensimmäisen puheenvuoron piti Henna Vihavainen:

Henna Vihavainen (Helsinki-Uusimaa) esitti seuraavia muutosesityksiä:

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

- Sivut 16, rivit 218 ja 223: selkeyttä tekstiin pitäytymällä joko murtoluvuissa tai prosenttiluvuissa, lukijan on helpompi hahmottaa kokonaiskuvaa tällä tavalla. Huomattiin, että tämä muutosesitys oli väärässä kohtaa, ja oli siirretty kohtaan ”Työpaikassa yrityksessä”
- Sivut 20, rivi 829: ”Erityisesti nuorten sekä vasta-aloittavien työntekijöiden kohdalla työnantajat usein tarjoavat sopimukset varsinaisen työsopimuksen kylkiäisenä, oletusarvona, että työntekijä niihin suostuu sopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä saamatta mahdollisuutta perehtyä paikallisen sopimuksen sisältöön tarpeeksi.” Huomattiin, että tämä muutosesitys oli väärässä kohtaa, ja oli siirretty kohtaan ”Työpaikassa yrityksessä”

Henna Knuuti (Pohjois-Suomi) pyysi esitykselleen kannatusta, jotta se tulee valiokunnassa käsiteltäväksi ja keskusteluun. Knuuti teki tavoiteohjelmaan lisäesityksen: rivin 444 jälkeen kokonaan uusi kappale ”Palvelualojen työ on usein osa-aikaista työnantajien tarpeiden mukaisesti. Osa-aikaisen työn ansioiden niukkuus lisää palvelualojen työntekijöiden henkistä kuormaa. Osa-aikaisen työn vähentämisen keinona vähennetään kokoaikaisen viikkotyötunteja kuukausipalkkaa heikentämättä. Tämä nostaa työntekijöiden tuntiansiota ja jakaa työ tasaisemmin työntekijöiden kesken.” Tähän liittyen Knuuti teki lisäesityksen rivin 502 jälkeen ”Lähivuosien tavoitteet” uusi kohta: ”PAMin työehtosopimukset lyhentää kokoajien työntekijöiden viikkotyötunteja ansiotuloja heikentämättä.” Sekä rivin 403 jälkeen: ”PAMin työehtosopimuksissa täysiaikaiseksi viikkotuntimääräksi sovitaan 30 tuntia siten, että ansiotulot pysyvät ennallaan työajan lyhentyessä.” Knuuti avasi, että lisäesitys on iso ja voisi olla sijoittelultaan missä tahansa osiossa. Hän jatkoi, että työajanlyhennyksellä on moniulotteisia vaikutuksia palkansaajien arkeen, työhön, tuottavuuteen ja työelämään. Esimerkiksi lisääntynyt vapaa-aika voi olla mahdollistaja ekologisesti kestävämpien vapaa-ajanviettopaikkojen suhteen (on esimerkiksi aikaa valita useammin maata pitkin liikkuminen lentämisen sijasta). Hän päätti puheensa toteamalla, että työkuorman ja tulojen tasaisempi jakautuminen kohentaa myös sosiaalista kestävyyttä.

Puheenjohtaja totesi, että kohtaan ”Työehdoista sopimassa” tehtiin yksi kannatettu muutosesitys. Keskustelu päätettiin. Siirryttiin kohtaan ”Elämässä”. Puheenvuoropyyntöjä oli tullut kolme kappaletta. Keskustelu avattiin:

Mari Laasio (Helsinki-Uusimaa) esitti muutosesitystä riveille 615-616 sivulla 15: ”ja että työntekijän on mahdollista päästä vaikuttamaan yövuorojen määrään.” Pohjalla esityksessä oli se, että monilla työntekijöillä on liian monta yövuoroa peräkkäin ja lepoaikaa sekä vapaita ei ole tarpeeksi.

Riikka Korpinurmi-Lampinen (Valtakunnallinen) esitti lisäehdotusta riveille 673-674: ”PAM vaikuttaa siihen, että perheillä olisi saatavilla vuoropäivähoitoa ja vuorohoitoa pienille koululaisille työ- tai asuinpaikan läheltä”, jossa ”pienet koululaiset” oli lisättyinä.

Christa Pessi (Helsinki-Uusimaa) ehdotti lisäystä riville 544: ”Työntekijöiden terveyttä kuormittaa työpaikalla myös asiakkaiden huono käytös, rauhattomuus työpaikoilla sekä häirintä ja kasvavat vaatimukset työssä”.

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Puheenjohtaja totesi, että kohtaan ”Elämässä” tuli yhteensä kolme kannatettua muutosesitystä. Keskustelu kohdasta ”Elämässä” päätettiin.

Siirryttiin kohtaan ”Työpaikalla yrityksissä”. Puheenvuoropyyntöjä oli tullut yhteensä viisi kappaletta, jotka olivat Henna Vihavaisen siirretyt muutosesitykset kohdasta ”Työehdoista sopimassa”. Vihavainen ei antanut niihin enää erikseen puheenvuoroa. Puheenjohtaja totesi, että kohtaan ”Työpaikalla yrityksessä” tehtiin viisi kannatettua muutosesitystä. Keskustelu kohdasta ”Työpaikalla yrityksessä” päätettiin.

Puheenjohtaja totesi lopuksi, että tavoiteohjelman jatkovalmistelu on valiokunnan ja sen työryhmien käsissä. Kun he saavat kokonaisuuden käsiteltä, palaa tavoiteohjelmaluonnos taas isoon saliin kaikkien liittokokousedustajien käsiin. Esityslistan kohta jätettiin auki.

Puheenjohtajaksi vaihtui Kaisamari Sahlman.

10. Yleiskeskustelu ajankohtaisista työelämäasioista

Puheenjohtaja Kaisamari Sahlman avasi keskustelun ajankohtaisista työelämäasioista. Pyydettyjä puheenvuoropyyntöjä oli 38. Keskustelu avattiin:

Merja Lehto (Helsinki-Uusimaa) esitti, että Marava-alan ansiokehitys on jämähtänyt. Työ on raskasta ja kuormittavaa, työntekijät joustavat ja kantavat vastuuta sekä vaatimukset kasvavat, mutta kuormitus ei näy palkkauksessa. Lehto esitti alalle ansiokehitysohjelmaa. Palkkauksen tulee vastata työn kuormittavuutta ja vastuuta. Lehto myös kritisoi tasoitusjärjestelmää, joka muun muassa vie mahdollisuuksia lisäänsioihin erityisesti kokoaikatyössä. Lehto toi lisäksi esiin alan palkanlisien huonouden verrattuna esimerkiksi kaupan alaan, vaikka työ on hyvin samankaltaista.

Harri Juopperi (Pohjois-Suomi) totesi, että Orpon-Purran hallituksen toimien myötä huonompaan asemaan ovat joutumassa ne, joiden tulot koostuvat osa-aikaisista työsuhteista ja pätkätoista. Juopperi kritisoi hallitusta työntekijöiden näkemisestä pelkästään resursseina, ”käsipareina”, eikä ihmisinä. Juopperi vaati PAMilta tiukempaa otetta lisätyön tarjoamisveloitteeseen. Luottamusmiehet ja jäsenet tarvitsevat asiassa PAMilta kaiken mahdollisen avun. Juopperi totesi, että PAMin tulisi tiivistää sanomaansa ja parantaa muutenkin viestintäänsä, sillä ytimekkäät sanomat uppoavat paremmin tiedotusvälineisiin ja potentiaaliin uusiin jäseniin.

Ville Siikanen (Valtakunnallinen) esitti, että turvallisuusalan vetovoimaa tulisi lisätä parantamalla työehtoja ja palkkausta, alan työntekijöiden koulutusta tulisi lisätä ja valvontaa yhdenmukaistaa niin, ettei siinä ilmene alueellisia eroja. Perusteluina Siikanen toi esiin, että turvallisuusala on matalapalkka-ala, joka kärsii työvoimapulasta. Yksityisellä turvallisuusallalla toimitaan myös tehtävissä, jotka muistuttavat viranomaisen yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämistä. Väkivalta on viime vuosina raaistunut, ja työtehtävissä kohdataan erilaisia toisen vahingoittamiseen tarkoitettuja välineitä nuorillakin henkilöillä, ja myös työntekijöihin on kohdistunut väkivaltaa.

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Maria Juntunen (Helsinki-Uusimaa) esitti, että siivousalalla tehdään töitä jatkuvassa kiireessä työehtosopimukseen sidotun työnmitoitustajärjestelmän puuttuessa. Osa työntekijöistä käyttää työstä suoriutumiseen vapaa-aikaansa tai lakisääteisiä taukojaan. Juntunen toi esiin huolta Orpon-Purran hallituksen kaavailemasta ”potkulaista”: siivoojat joutuisivat tekemään entistä enemmän töitä potkujen pelossa, ja pelon ja ahdistuksen ilmapiirin lisääntyessä työntekijät eivät uskaltaisi enää puhalttaa yhteen hiileen. Työntekijöiden järjestäytyminen helpottaisi taistelua. ”Ammattiliittojen aika ei ole todellakaan ohi.”

Ulla Leskinen (Itä-Suomi) toi esiin huolta useista Orpon-Purran hallituksen kaavailemista toimista, jotka muun muassa heikentävät työntekijöiden turvallisuuden tunnetta ja ajavat työttömiä kohtuuttomiin toimeentulovaikeuksiin. Leskinen sanoi, että hallituksen aiomukset heikentävät työntekijöiden mahdollisuutta vaatia omia oikeuksiaan ja olla eri mieltä työnantajan kanssa, kun he pelkäävät irtisanomista ja heikkoa työttömyysturvaa. Leskinen nosti esiin huolen hallituksen toimien seurauksista lapsiperheisiin ja ikääntyneisiin työttömiin, osa-aikatyön vastaanottamisen vaikeuttamiseen, määräaikaisten työsuhteiden lisäämiseen ja työntekijän sairastumisesta rankaisemiseen karenssipäivällä. Lisäksi Leskinen kertoi, että monet leikkaukset osuvat kipeimmin pienipalkkaisiin tai työttömiin naisiin. Esimerkiksi aikuiskoulutustuen saajista 76 % oli vuonna 2022 naisia, ja kolmasosa heistä kouluttautui sosiaalialalle.

Taina Harjula (Helsinki-Uusimaa) kysyi, kuinka luottamushenkilöitä saisi aktivoitua, sillä koronan jälkeen ammattiosasto ei ole saanut luottamushenkilöitä paikalle heille järjestettyihin tapaamisiin. Harjula ehdotti, että PAM kutsuisi luottamushenkilöt paikalle, ammattiosasto järjestäisi tapaamisen, ja sopiva kouluttaja tulisi PAMin kautta.

Esa Hoppendorff (Lounais-Suomi) muisteli PAMin entisen puheenjohtaja Ann Selinin puhetta liittokokouksessa 2015: uusien jäsenten lisäksi liitto tarvitsee nimenomaan aktiivisia jäseniä ollakseen vahva ja vaikutuskykyinen. Jäsenhankinta on tärkeää, sillä PAM on sen jäsenet. Hoppendorff puhui Orpon-Purran hallituksen heikennyksistä ja leikkausten vaikutuksista matalapalkkaisten ja vastentahtoisesti osa-aikatyötä tekevien mahdollisuuksiin elää ja tehdä työtä. Hoppendorffin mukaan liittokokouksen tärkein asia on uusi tavoiteohjelma seuraavalle nelivuotiskaudelle 2024–2027.

Tuuli Elokannas (Lounais-Suomi) toi esiin, että Orpon-Purran hallituksen tavoittelemat toimet lisäävät eriarvoisuutta, eripuraa, hätää ja jopa anarkiaa, koska epätoivoisessa elämäntilanteessa ihmiset ajautuvat epätoivoisiin tekoihin. Elokannas kuvaili PAMilaisia myötätuntoisiksi ja solidaarisiksi ihmisiksi, jotka ovat parhaimmillaan yhdessä. Elokannas muistutti, että PAM on tarpeellinen palveluorganisaatio, jonka työn tuloksena yhteiskunta kykenee toimimaan ja joka lisäksi kuuluu yhteiseen liittooperhe SAK:hon.

Anni Leppänen (Lounais-Suomi) esitti, että PAMin matkustussääntö, kilometrikorvaukset ja parkkimaksujen korvaukset ovat epätasa-arvoisia. Kimppakyydein tulevat saavat täydet kilometrikorvaukset, ja heidän parkkimaksunsa maksetaan. Esimerkiksi pieniltä paikkakunnilta liiton tapahtumiin ja kokouksiin tulevilla ei ole mahdollisuuttakaan kimppakyyteihin, joten he joutuvat maksamaan kulujaan enemmän itse. Seurauksena saattaa joutua miettimään, luopuako luottamustehtävästä, vai pitääkö verkostoituakseen ja

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

kouluttautukseen muuttaa isommalle paikkakunnalle. Leppäsen mukaan asuinpaikan ei pitäisi määrittää hintaa luottamustehtävälle.

Nea Ikonen (Helsinki-Uusimaa) nosti esiin Orpon-Purran hallituksen kaavailemien budjettilinjausten vaikutukset erityisesti nuoriin työntekijöihin ja opiskelijoihin. Palvelualoilla työskentelee paljon opiskelijoita, joiden jaksaminen ja hyvinvointi olisi turvattava myös tulevaisuudessa. Ikonen kertoi, että kaupan alalla on mahdollista soveltaa jopa kuuden kuukauden tasoittumisjaksoa. Pitkä tasoittumisjakso johtaa työtuntien ja siten palkan epätasaiseen jakautumiseen, mikä aiheuttaa taloudellista ahdinkoa ja kuormitusta työntekijöille. Erityisesti opiskelijoille epäsäännöllinen työaika on jaksamisen näkökulmasta huono asia.

Christa Pessi (Helsinki-Uusimaa) esitti huolta Orpon-Purran hallituksen toimien vaikutuksesta erityisesti osa-aikaisiin työntekijöihin, vuokratyöntekijöihin, maahanmuuttajiin ja heidän toimeentuloonsa. Pessi totesi, että se, että töitä on etsittävä eri työpaikoista ja työntekijät vaihtuvat jatkuvasti, kuormittaa muitakin työntekijöitä jatkuvien perehdytyksien vuoksi ja työpaikan yhteisöllisyyden kärsiessä. Työn teon tavat ja työajat ovat viime vuosina muuttuneet sekä vastuu lisääntynyt, mutta palkat eivät nousseet samassa suhteessa. Pessi toi ilmi myös huolen epäsäännöllisestä työajasta, joka vaikeuttaa työntekijöiden arjen suunnittelua ja aiheuttaa väsymystä. Pessi ehdotti työssä jaksamista tukevan työvuorosuunnittelun vähentävän työntekijöiden uupumista työssään. Lisäksi Pessi nosti esiin luottamushenkilöiden henkilökohtaisen ja tasaisin väliajoin tapahtuvan kontaktoinnin tärkeyden erityisesti niissä yrityksissä, joissa järjestäytymisaste on alhainen. PAM on saatava lähemmäs jäsentä.

Jutta Meriläinen (Pirkanmaa) puhui vuokratyön yleistymisestä erityisesti MaRa-aloilla. Meriläisen mukaan vuokratyövoimalla kierretään juridisia velvoitteita, kuten irtisanomisaikoja ja vuosilomia. Lisäksi sairastuessa vuokratyövuoro usein vain perutaan. Vuokratyössä työsopimus on usein puitesopimus, vaikka työntekijä tekisi toistaiseksi voimassa olevan työsopimuksen kaltaista työtä kauankin. Meriläinen ehdotti yhdeksi ratkaisuksi rakennus- ja logistiikka-alojen käytäntöä, jossa henkilöstövuokrausyrityksillä on omat luottamushenkilöt ja työsuojeluvaltuutetut, jotka toimivat käyttäjäyrityksen luottamushenkilöiden kanssa yhteistyössä. Meriläisen toinen ehdotus oli, että käyttäjäyritysten luottamushenkilöt olisivat selkeästi edustamassa myös vuokratyöntekijöitä.

Virpi Alho (Häme-Kaakkois-Suomi) jakoi oman tarinansa aiheesta vuorotyön psykososiaalinen kuormittavuus. Alho kertoi, että luottamustoimen saatuaan hänen työvuoronsa suunniteltiin niin, että hän oli aina yksin töissä iltavuorossa, eikä nähnyt enää työtovereitaan, perhettään tai ystäviään. Tilanne aiheutti Alholle psykososiaalista kuormitusta, jota työnantaja ei työvuorosuunnittelussa huomionnut, vaikka Alho toi asian ilmi. Työterveyden ja PAMin puuttumisen myötä työnantaja muutti työvuoroja inhimillisemmiksi. Lopuksi Alho kiitti PAMia ja häntä auttaneita henkilöitä.

Arvo Mäkilä (Lounais-Suomi) esitti, että kehittyvällä teknologialla on myös negatiivisia vaikutuksia ihmisiin ja työelämään. Tekoäly ja automaatio säästävät työtä, mutta tarkoittavat työntekijöille kiristyneitä suoritusvaatimuksia. Mäkilä mainitsi myös sosiaalisen median tuoneen ihmisiä enemmän yhteen salaliittoteorioiden kupliin kuin voimaannuttavaan

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

yhteisöllisyyteen. Hän esitti toiveen, että ammattiliitto sitoutuisi ihmisiä ja yhteisöjä voimaannuttavien teknologioiden kehittämiseen.

Riikka Salminen (Lounais-Suomi) puhui huolestaan pienten yksiköiden luottamushenkilöiden kouluttautumisesta ja tuesta. Luottamushenkilöllä on usein tärkeä rooli myös työpaikalla, ja vaikka kouluttautumiseen kannustetaan, on aikataulullisesti pieneltä työpaikalta vaikeampaa olla pois koulutuksen vuoksi. Isommassa työpaikassa on useammin vapautusaikaa, jota voi käyttää kouluttautumiseen. Salminen esitti toiveen koulutusten järjestämisestä myös ilta-aikaan. Salminen myös mainitsi omalta alueeltaan aktiivien ryhmän, josta saa tukea puhelimen päästä ja toivoi, että vastaavia ryhmiä on muuallakin Suomessa.

Daniel Sewornu (Helsinki-Uusimaa) piti puheensa englanniksi. Sewornu puhui ihmisten palkitsemisesta ja tasa-arvoisista mahdollisuuksista ylennyksiin. Hän kertoi, että työntekijät erityisesti matalapalkka-aloilla joutuvat sijaistamaan esihenkilöitään ja toimimaan näiden tehtävissä kuukausiakin, mutta eivät saa ylennyksiä epäpätevyyteen vedoten. Sen sijaan esihenkilöt saattavat palkita ystäviään ja sukulaisiaan. Sewornu toivoi PAMilta syrjinnän vastustamista ja toivoi työntekijöille tasa-arvoisia mahdollisuuksia kehittyä työssään.

Kokous keskeytettiin Turvan tarjoaman taukojumpan ajaksi. Yleiskeskustelua työelämän ajankohtaisista asioista jatkettiin tauon jälkeen:

Simo Helvola (Helsinki-Uusimaa) puhui työhyvinvoinnista ja sitä uhkaavista tekijöistä nykytyöelämässä. Henkinen stressi ja fyysinen kuormitus ovat lisääntyneet, ja vuorotyö yleistynyt palvelualan sektoreilla. Kolmivuorotyö on viime vuosikymmenenä vähentänyt vapaa-aikaa. Helvola toi esiin huolen erityisesti nuorten syrjäytymisriskin kasvusta tämän seurauksena, kun sosiaaliset suhteet työvuorojen vuoksi kärsivät. Työnantajilta myös puuttuu kannustimia työhyvinvoinnin ylläpitämiseksi. Helvola ehdotti, että luottamushenkilöt voisivat kerätä työhyvinvointia edistäviä asioita yhteen ja jakaa niitä eteenpäin. Lisäksi Helvola esitti, että työhyvinvointi tulisi lisätä liiton koulutusmateriaaleihin.

Tomi Törmä (Keski-Suomi-Pohjanmaa) esitti, että muiden heikennysten ohella Orpon-Purran hallitus murtaisi myös luottamushenkilöiden asemaa. Työntekijöiden ääntä on saatava kuuluviin. Lisäksi Törmä totesi, että hallituksen aikomat heikennykset iskevät koviten pienituloisiin ja luovat lisää köyhiä, eivät työntekijöitä.

Ulla Leskinen (Itä-Suomi) määritteli rasismien, syrjinnän ja nollatoleranssin termit ja toi esiin Orpon-Purran hallituksen vuonna 2023 julkaiseman tiedonannon siitä, miten se aikoo torjua rasismia ja syrjintää. Leskinen puhui siitä, että maahanmuuttajataustaisia henkilöitä työskentelee PAMilaisilla aloilla paljon ja määrä tulee lisääntymään, eikä Suomella ole varaakaan rasismiin. Lopuksi Leskinen esitti toiveen, että PAMin hallitus valmistelisi ja valtuusto käsittelisi rasismia, syrjintää ja vihapuhetta koskevat linjaukset mahdollisimman pian.

Milla Sundell (Itä-Suomi) puhui siivoojien palkkakehityksen heikkoudesta. Siivoojilla työvuodet eivät näy palkassa, mikä ei motivoi pysymään alalla. Ammattitaidosta ja sitoutumisesta tulisi palkita, jotta siivoojia olisi tulevaisuudessakin. Alalla työntekijöiden vaihtuvuus on iso ongelma. Sundell kertoi, että uudessa työehtosopimuksessa on kirjaus

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

kiinteistöpalvelualan palkkausjärjestelmän arvioinnista. Hän esitti toiveen, että arviointia tällä työehtosopimuskaudella myös toteutetaan. Kokemusvuosilisällä olisi suuri merkitys alan kuihtumisen estämisessä. Siivoojat ansaitsevat aidosti kannustavan palkkakehityksen.

Puheenjohtaja ilmoitti, että puheenvuorojen pituutta joudutaan rajoittamaan, että kaikki ehtivät puhumaan. Puheenjohtaja esitti, että seuraavasta puheenvuorosta lähtien puheenvuorojen pituus olisi kolme minuuttia.

Henna Knuuti (Pohjois-Suomi) puhui rasismista työelämässä. Hän totesi, että rasismia kohdataan paitsi asiakkaiden, myös rakenteiden ja työnantajien toimesta. Knuuti nosti esiin yhdenvertaisuussuunnitelman, joka on pakollinen yrityksillä, joilla on säännöllisesti yli 30 työntekijää. Näin ei kaikkialla kuitenkaan ole, ja Knuuti toivoi kaikille työpaikoille yhdenvertaisuussuunnitelmaa ja ohjeita rasisen käytöksen kohtaamiseen ja ehkäisemiseen.

Sari Suhonen (Helsinki-Uusimaa) toi esiin luottamushenkilöiden välisen yhteistyön työpaikoilla. Työsuojeluvaltuutetut ja luottamusmiehet eivät aina ole juuri missään tekemisissä keskenään. Suhonen vetosi työsuojeluvaltuutettuihin ja luottamushenkilöihin, jotta he alkaisivat tehdä parempaa yhteistyötä keskenään, mikä hyödyttäisi työntekijöitä. Se voisi johtaa myös liiton jäsenmäärän kasvamiseen, kun liitto nähtäisiin voimakkaana erityisesti silloin, jos sekä valtuutettu että luottamushenkilö kuuluvat liittoon.

Lassi Rantanen (Pirkanmaa) kertoi, ettei työstä ehdi aina palautua, koska työn kuormittavuus ja työstä palautuminen eivät ole tasapainossa. Työntekijöiden työtaakka lisääntyy jatkuvasti, työtehtävät ja henkinen kuormitus lisääntyy, mutta aika palautumiseen ei. Työhön tulee koko ajan jotakin uutta, työvuoroihin lisätään työtehtäviä, eikä uusia työntekijöitä palkata, vaikka työtehtävät sitä tarvitsisivat. Rantanen esitti, ettei työnantaja saa enää lisätä työntekijöiden työtaakkaa arvioimatta, onko siitä haittaa työntekijälle.

Lilli Kilpinen (Pirkanmaa) käsitteli liiton jäsenyyttä ja jäsenkiinnittymistä. Jäsenyydessä on korostettu paljon sitä, mitä liitto voisi työntekijälle tarjota, jolloin työntekijä saattaa päätyä valitsemaan vaihtoehdoista sen, jolla on hänen mielestään parhaat edut. Etenkin nykysukupolvet pitävät nykyisiä työehtoja usein itsestäänselvyyksinä. Kilpinen ehdotti, että jäsenhankinnassa voisikin kysyä, mitä potentiaalinen uusi jäsen haluaisi tuoda liikkeeseen mukaan. Näin viestittäisiin, että juuri jäsenet ja heidän osaamisensa ovat liikkeelle ja muutoksen aikaansaamiselle tärkeitä. Kilpinen myös totesi, että vastuun antaminen jäsenen sitä halutessa sitouttaa ihmisiä paremmin.

Nita Kirjarinta-Hietarinta (Helsinki-Uusimaa) kertoi työelämän murroksen myötä syntyneestä uudesta työroolista, hybridityöntekijöistä. Hybridityöntekijöiden työnkuissa yhdistyy useampi kuin yksi ala. Eri TES:n alla työskenteleminen voi johtaa ongelmiin. Työnantaja saattaa vedota tasa-arvokysymyksiin, vaikka niistä ei olisi kyse. Vaarana on myös, että hybridityöntekijät poljetaan palkkakuoppaan, vaikka heillä olisi useita eri ammatteja ja paljon ammattitaitoa. Kirjarinta-Hietarinta vetosi, että PAMin tulisi varautua tulevaisuuden hybridityöntekijöihin.

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Sami Kaita (Pirkanmaa) esitti, että Sipilän hallituksen koulutusreformit olivat ammatillisen koulutuksen laadulle ja opiskelijoiden hyvinvoinnille paha takaisku. Sen myötä valmistuvien opiskelijoiden työelämätaidot ja osaaminen ovat riittämättömiä. Tehtyjen säästöjen takia opiskelijoille ei voida tarjota tarvittavaa tukea, mikä näkyy keskeytyksinä ja ammattialan vaihtoina. Kaita toivoi, että liittokokouksen osallistujat pohtisivat, miten alan opiskelijoita tuettaisiin paremmin. Konkreettista tukea liitolta saaneet opiskelijat liittyvät varmemmin myös maksaviksi jäseniksi työelämään siirtyessään.

Sauli Isokoski (hallituksen yleisvarajäsen, Keski-Suomi-Pohjanmaa) toi esiin jäsenhankinnan korostunutta tärkeyttä tällä hetkellä. Ansiosidonnaisen leikkaukset aiheuttavat riskin, että pienipalkkaiset työntekijät eivät välttämättä halua maksaa liiton ja kassan maksuja. Isokoski kannusti ihmisiä puhumaan työpaikoilla sekä kansanedustajien ja ministereiden kanssa näistä epäkohdista ja siitä, miten ne vaikuttavat ihmisten elämiin.

Johanna Buska (Pohjois-Suomi) puhui palvelualojen työn henkisestä ja fyysisestä kuormituksesta sekä niiden epäsuhdasta huonoon palkkaukseen nähden. Työnantajat etsivät moniosaajia, ja mitä enemmän asioita työntekijä osaa, sitä enemmän saa vastuuta ja tehtäviä. Vastuun vastaanottaminen ei näy palkassa, koska ”sun kuuluu niin tehdä”. Buska päätti puheensa kysymällä, onko tämä sen arvoista.

Lasse Laakkonen (Keski-Suomi-Pohjanmaa) puhui matalapalkka-alojen palkkakehityksen oikeudenmukaisuudesta ja kysyi, olisiko aika luopua prosenttipuheista ja mennä euroihin, ja miten PAMilaisten alojen työntekijät pärjäävät inflaation myötä. Laakkonen totesi, että Tehyllä on kehitysohjelma, ja kysyi, onko PAMilla. Lisäksi hän esitti kysymyksen, olisiko PAMin aika ottaa palkkakehityksessä kiinni parempipalkkaisia aloja.

Liisa Tamminen (Helsinki-Uusimaa) otti esiin sen, että edelleen löytyy paljon vuokratyöntekijöitä käyttäviä yrityksiä, joissa ei ole omaa luottamushenkilöorganisaatiota, mutta sellainen on mahdollista järjestää. Tamminen totesi, että liiton tulee kasvattaa jäsenmäärää ja samalla järjestöllistä valmiutta. Hän kannusti olemaan aktiivisia työpaikoilla, kertomaan, perustelemaan ja selittämään liiton toiminnasta.

Puheenjohtajaksi vaihtui Laura Hyppölä.

Sonja Tahlo (Pirkanmaa) toi esiin joitakin faktoja PAMin tulevasta tavoiteohjelmasta. Suomessa tehdään yli EU:n keskiarvon osa-aikatyötä. Tahlo yhdisti tämän siihen, että Suomessa on myös yli EU:n keskiarvon mielenterveyden häiriöitä. Osa-aikatyö lisää epävarmuutta elämään erityisesti toimeentulon vuoksi, mikä kuormittaa henkisesti. Tahlo kertoi huolesta, että koska kaikille halukkaille ei ole kokoaikatyötä tarjolla, niin Orpon-Purran hallituksen toimien myötä ihmiset joutuvat tekemään useita töitä. Se vaikeuttaa palautumista ja jaksamista. Lisäksi tämä lisäisi huolta perheiden osalta. Useat työt ja lapsiperhearkki olisi entistä vaikeampaa yhdistää. Tahlo myös pohti, kannattaako epävarmoina aikoina edes tehdä lapsia, kun on huolta toimeentulosta ja töistä.

Anne Nyman (Pirkanmaa) suuntasi Purran-Orpon hallitukselle toteamuksen, ettei tarvitse veronalennuksia, vaan haluaisi hyvinvointiyhteiskunnan. Lisäksi hän toi esiin, ettei osa-aikatyötä tehdä aina oman valinnan vuoksi ja kysyi, onko työnantajiin kohdistunut toimia,

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

jotka kannustaisivat heitä antamaan kokopäivätöitä. Nyman ilmaisi huolen siitä, että monia hänen työkavereitaan tulee putoamaan toimeentulotuelle samalla, kun pörssiyhtiö tekee hyvää tulosta. Lopuksi hän painokkaasti totesi: ”sunnuntailisiin ei sitten kosketa”.

Päivi Vehmas (Keski-Suomi-Pohjanmaa) kertoi kansainvälisen solidaarisuustyön tärkeydestä osana liiton toimintaa. Vehmas teki eron hyväntekeväisyyden ja ammattiyhdistyssolidaarisuuden välillä: jälkimmäinen ei rakenna kouluja, vaan voimaannuttaa kehittyvien maiden työyhteisöt auttamaan itse itseään. Solidaarisuustyön tavoitteena on muun muassa työntekijöiden aseman ja oikeuksien edistäminen sekä lainsäädännön kehittäminen. Vehmas muistutti myös EU-vaikuttamisesta ja vetoaa liittoon, jotta varmistetaan riittävät resurssit säädöksiin vaikuttamiseksi. Vehmas korosti, että EU-työstä tiedottaminen on tärkeää, jotta ihmisillä on tietoa, mihin olla yhteydessä. Lisäksi hän kertoi pohjoismaisesta yhteistyöstä ja Geneve-koulusta, joka on tarkoitettu ay-aktiiveille.

Jani Holm (Lounais-Suomi) esitti, että kriisitilanteet ovat monesti parasta markkinointia liiton jäsenyydelle. Holm kertoi, että esimerkiksi kevään 2023 työtaisteluiden seurauksena liitto sai useita uusia jäseniä, kun ihmiset tajusivat, että liittoon kannattaa kuulua. Hän myös kertoi, että on luottamusmiehenä pyrkinyt muun muassa yt-neuvotteluissa kertomaan, mitä luottamusmies tekee ja miksi, sillä työn läpinäkyvyys markkinoi jäsenyyttä.

Sami Viitasaari (Lounais-Suomi) pohti puheessaan SAK:n Painava syy -kokousta ja sitä, ”kenen juttu” Painava syy oikein on. Viitasaari sanoi, että vaikka Orpon-Purran hallituksen toimet kohdistuvat ihmisiin vain yksittäisiltä osilta, tulevat niiden vaikutukset näkymään vasta vuosikymmenien päästä. Viitasaari totesikin, että Painava syy on ihan jokaisen juttu.

Anni Hasunen (Lounais-Suomi) puhui työelämätaitojen opetuksen puuttumisesta ja opiskelijoiden sekä nuorien kannustamisesta yrittäjyyteen. Työelämätaitojen opettaminen on usein yritysten ja harjoittelupaikkojen vastuulla, kun taas yrittäjyysopinnot kuuluvat nykyään pakollisina ammattikorkeakoulututkintoon. Hasunen ilmaisi huolen, että kun opinnot tehdään osittain tai kokonaan etänä, heikkenevät ammattiliittojen mahdollisuudet tavata opiskelijoita entisestään.

Tuire Autio (Helsinki-Uusimaa) toi kiinteistöpalvelualan TES:n osa-aikaisten jaksoyöntekijöiden terveisiä. Sunnuntain tuplapalkkapäiviin ollaan tyytyväisiä, mutta lauantapäiviin haluttaisiin korvauslisä. Itäliisä koetaan hyvin pieneksi. Vuoden 2025 loppuun sovitussa TES:ssä ei osa-aikaisten työntekijöiden osalta saatu kunnolla mitään aikaan. Autio huomautti, että osa-aikatyön lisääntyessä on tällaisiin asioihin syytä kiinnittää huomiota.

Victor Uzoho (Helsinki-Uusimaa) piti puheensa englanniksi. Uzoho puhui kollegiaalisen tuen tärkeydestä. Taistelu epätasa-arvoa, syrjintää ja rasismia vastaan lähtee jokaisesta itsestä. On tunnistettava ja sanottava, mikä on oikein ja mikä ei. Uzoho sanoi, että toisille annettu tuki ja välittäminen tekee myös liitosta vahvan.

Reetta Toivainen (Helsinki-Uusimaa) pohti työntekijöiden jaksamista ja sunnuntailisän mahdollisen poistamisen vaikutuksia työelämään. Työntekijät arvostavat nykyään enemmän vapaa-aikaansa, jopa taloutensa uhalla, eivätkä kaikki halua tulla edes tuplapalkalla sunnuntaina töihin. Ne työntekijät, jotka haluavat ja pystyvät joustamaan enemmän,

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

kulutetaan loppuun. Toivainen totesi, että työelämässä on jotain pielessä, kun maidon ja leivän myyminen sairastuttaa ihmiset jopa loppuelämän työkyvyttömyyteen. Lopuksi hän vetosi liittolaisten rohkeuteen ja päättäväisyyteen keskustella näistä asioista kestävien ratkaisujen löytämiseksi.

Siru Rönkkö (Itä-Suomi) esitti huolen yksinhuoltajaperheiden tilanteesta liittyen Orpon-Purran hallituksen kaavailemiin leikkauksiin, jotka kohdistuvat muun muassa osa-aikatyötä tekeviin yksinhuoltajiin. Kokoaikatyötä voi yksinhuoltajan olla mahdotonta tehdä, koska mm. välimatkat saattavat olla pitkiä, jolloin työn ja perheen yhteensovittaminen voi olla hankalaa. Kokoaikatyössä esihenkilö yleensä määrittää työajat, joita työntekijä noudattaa, eikä kotona ole mahdollista olla niin paljon läsnä.

Mats Eriksson (Keski-Suomi-Pohjanmaa) puhui työolojen parantamisesta ja työn tehokkuuden lisäämisestä. Monesti parhaat ideat työn tehostamiseen tulevat työntekijöiltä. Eriksson luetteli keinoiksi mm. luottamushenkilöverkoston, yhteistoimintalakiin listatut keinot sekä hallintoedustuslain. Viimeksi mainittu tarjoaa mahdollisuuden henkilöstölle päästä yritysten päätäntäselimiin vaikuttamaan. Eriksson kehotti ihmisiä hakeutumaan näihin päättäviin elimiin ja toimimaan. Lisäksi Eriksson mainitsi tärkeinä keinoina työterveysasiat, AVI:n, työsuojelun, työkaverit ja luottamusverkoston. Lopuksi hän kehotti pitämään huolta itsestä ja työkavereista. ”Jos ei itse jaksa, ei voi huolehtia toisista.”

Alma Laakso (Lounais-Suomi) esitti huolen yksin työskentelevien turvallisuudesta ja jaksamisesta muuttuneessa maailmassa, kun väkivallan uhka yksin työskenteleviä kohtaan on kasvanut. Työnantajat tulisi saada ymmärtämään, että yksin työskentelevät ihmiset ovat turvattomia. Laakso mainitsi, että murtonappulalla saa apua sitten, kun vartija ehtii paikalle. Laakso kysyi, kuinka väkivaltatilanteita voisi ennakoida ja estää niiden tuleminen arkipäiväiseksi. Lisäksi hän pohti, kuinka työntekijää, joka väkivaltatilanteeseen on joutunut, voi auttaa palautumaan ja haluamaan vielä mennä töihin samaan paikkaan.

Abu Taher (Helsinki-Uusimaa) piti puheensa englanniksi. Taher kertoi nollasopimusten ongelmista maahanmuuttajataustaisille työntekijöille. Työntekijät eivät pyydä ongelmiin apua esimerkiksi liitolta, koska nollasopimuksen takia työt voivat työnantajan puolesta loppua milloin vain, jos ongelmia työpaikalla tulee. Työperustaiseen oleskelulupa ei saa jatkoa, jos työt loppuvat. Taher ehdotti ratkaisuksi, että työpaikalla olisi postilaatikko, johon työntekijät voisivat kirjoittaa PAMille omalla kielellään, eikä siitä kerrotaisi työnantajalle.

Suvi Jokinen (Keski-Suomi-Pohjanmaa) esitti, että PAMin tulisi kehittää keinoja, joilla vuokratyöläiset kiinnostuisivat ammattiliiton toiminnasta. Ammattiliitto tulisi tehdä näkyväksi vuokratyötä välittävissä yrityksissä. Jokinen esitti, että liitosta tulisi olla tietoa myös työntekijöiden omalla äidinkielellä, koska kaikki eivät puhu englantiakaan. Jokisen mukaan työnantajille tulisi myös lisätä painetta palkata vuokratyöntekijöitä vakituisiin työsuhteisiin. Lopuksi Jokinen esitti toiveen, että liitto keksisi keinoja työehtosopimusten vastaisen työn teettämiseen vuokratyöllä.

Akoh Akebe Leonard (Helsinki-Uusimaa) piti puheensa englanniksi. Leonard korosti työolosuhteiden merkitystä erityisesti siivousalalla. Lisäksi Leonard toi esiin oleskeluluvan uusimiseen liittyviä vaikeuksia työelämässä ja siitä aiheutuvaa kuormitusta työntekijälle.

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Kuormituksen takia työntekijä ei välttämättä pysty niin laadukkaaseen työhön kuin hyvinvoivana pystyisi. Lopuksi Leonard ihmetteli suomalaista työelämää ja sitä, miten ulkomaalaisena on haastavaa työllistyä Suomessa.

Jussi Peteri (Helsinki-Uusimaa) otti esiin sosiaalitulojen puutteen palvelualoilla. Työsuojelulaissa on suosituksia sosiaalituloista, mutta käytännössä usein työntekijät joutuvat vaihtamaan vaatteita tai syömään eväitä esimerkiksi siivouskomeroissa, autoissa tai keittiön takatilassa. Peteri esitti huolen myös bakteerien leviämisestä, kun työvaatteita joudutaan viemään kotiin pestäviksi.

Henri Hautamäki (Pirkanmaa) esitti muutosta logistiikka-alan palkkaluokkiin, jotka loppuvat kahdeksaan vuoteen. Hautamäki vertasi tilannetta terminaalityöntekijöihin, jotka ovat eri TES:in piirissä, vaikka tekevät käytännössä samanlaista työtä. Heillä palkkaluokkia on useampia ja palkankorotukset suurempia. Lisäksi hän huomautti varastotyöntekijöiden arkipyhäkorvauksista: arkipyhinä varasto on kiinni, eikä töihin voikaan mennä. Lopuksi hän totesi, että TES:iin on kirjattu paikallinen sopiminen, mutta sillä ei ole merkitystä, koska työnantaja kieltäytyy sopimasta mitään paikallisesti.

Tea Jakobson (Helsinki-Uusimaa) toi esille huolensa Orpon-Purran hallituksen heikennyksistä myös ay-liikkeen ja luottamusmiesten asiaan. Hän totesi, että kokouksessa ovat ne ihmiset, jotka voivat vaikuttaa siihen, ettei hallitus saa näitä heikennyksiä läpi.

Puheenjohtaja totesi, että uusia puheenvuoropyyntöjä ei enää tässä vaiheessa oteta, jotta pysytään aikataulussa. Jäljellä kolme puheenvuoropyyntöä.

Auli Jääskö (Pohjois-Suomi) esitti, että monipalvelutyöntekijöiden palkkaukseen pitäisi saada jonkinlainen parannus. Jääskö kertoi esimerkkinä olleensa kiinnostunut monipalvelutyöntekijän paikasta, joka olisi ollut osin siivousta ja suuremmalta osin haastavaa keittiötyötä. Palkkaus olisi ollut 1854 euroa kuussa.

Mikko Ruokonen (Helsinki-Uusimaa) otti kantaa työpaikkatason toimintaan ja ehdotti, että työntekijöitä voisi työpaikoilla osallistaa, jolloin he myös kokisivat itsensä tärkeiksi. Ruokosen mukaan ammattiliitto myös saataisiin lähemmäs työntekijää toiminnasta tiedottamisen kautta, kertomalla avoimesti, mitä neuvotellaan ja mitä on saatu aikaan. Lisäksi Ruokonen kehotti käyttämään hyväksi hallituskriisin suomen mahdollisuuden jäsenhankintaan.

Maija Nytorp (Pirkanmaa) kertoi vuokratyöntekijöiden käytöstä omalla työpaikallaan, ja että itse luottamushenkilönä tukee myös vuokratyöntekijöitä mahdollisuuksien mukaan. Nytorp toi esiin vuokratyöntekijöiden vakinaistamista koskevan ongelman: vaikka työnantaja haluaisi palkata vuokratyöntekijän vakituisesti, voi vuokratyösopimuksessa olla sopimussakko. Sakon työnantaja joutuisi maksamaan, mikäli palkkaisi vuokratyöntekijän ennen kuin tämä on tehnyt tarpeeksi paljon vuoroja yritykseen. Kyseessä on siis ikään kuin kilpailukiello. Nytorp esitti, että tähän voisi puuttua, koska tavallaan tällä käytännöllä rangaistaan vuokratyöntekijää, joka ei tule vakinaistetuksi sopimussakon vuoksi.

Puheenjohtaja kiitti puheenvuoronpitäjiä puheenvuoroista ja keskustelu päätettiin.

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Kokous keskeytettiin 24.10. kello 20.00.

2. kokouspäivä 25.10.2023 klo 9.00 – 16.30

Kokousta jatkettiin 25.10.2023 kello 9.00. Puheenjohtajana Kaisamari Sahlman.

Todettiin kokouksen läsnäolijat. Kokoukseen oli kello 9.08 mennessä ilmoittautunut 304 liittokokousedustajaa.

Kokouspäivän aluksi liittokokous kuuli kansainvälisten vieraiden tervehdykset:

General Secretary Kristjan Bragas, EFFAT

Director of Commerce & Tourism Annika Flaten, UNI Europa

Occupational Health and Safety Officer for Africa Mopholosi Morokong, IUF

Kokous kuuli myös indonesialaisen ammattiliiton ASPEKin videotervehdyksen.

15. Päätetään valtuuston, hallituksen ja sen asiantuntijaelinten palkkioista

Puheenjohtaja Kaisamari Sahlman totesi, että hallituksen esitys valtuuston, hallituksen ja sen asiantuntijaelinten palkkioista löytyy liittokokouksen työtilasta.

Hallitus esitti:

- Valtuuston kokous

Valtuuston jäsenelle tai tämän henkilökohtaiselle varajäsenelle, yleisvarajäsenelle ja valtuuston puheenjohtajistolle sekä luottamustoimiselle hallituksen jäsenelle ja yleisvarajäsenelle maksetaan:

- 145 € / kokous (oma kone)
- 90 € / kokous ja tabletti (liiton kustantama)

Valtuuston kokoukset toteutetaan sähköisesti ja se edellyttää joko oman tai liiton hankkiman laitteen käyttöä.

- Hallituksen kokous

Hallituksen luottamustoimiselle jäsenelle, yleisvarajäsenelle ja valtuuston puheenjohtajistolle maksetaan:

- 177 € / kk ja
- 145 € / kokous (läsnäolokokous ja verkkokokous). Sähköpostikokous sisältyy kuukausipalkkioon.

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Liittokokous päätti hyväksyä hallituksen esityksen valtuuston, hallituksen ja sen asiantuntijaelinten palkkioista liittokokouskauden ajaksi. Puheenjohtajaksi vaihtui Sami Viitasaari.

12. Hallituksen valinta

12.1. Puheenjohtaja

Puheenjohtaja avasi keskustelun pohjustamalla, että henkilövalinnat tehdään esityslistassa poikkeavassa järjestyksessä. Ensin valitaan liiton puheenjohtaja eli hallituksen puheenjohtaja, sitten hallituksen puheenjohtajan henkilökohtainen varajäsen, sitten valtuuston puheenjohtaja, sitten ensimmäinen varapuheenjohtaja ja toinen varapuheenjohtaja, sitten hallituksen varsinaiset ja yleisvarajäsenet, sitten valtuuston jäsenet, yleisvarajäsenet ja lopuksi henkilökohtaiset varajäsenet. Näin taataan, ettei kukaan luottamustehtäviin halukas menetä mahdollisuuttaan pyrkiä asemaan kokousteknisistä syistä.

Alustuksen jälkeen vaalivaliokunnan puheenjohtaja **Kirsi-Maria Mäntylä** esitteli vaalivaliokunnan esityksen liiton ja hallituksen puheenjohtajaksi. Vaalivaliokunta esitti liiton ja hallituksen puheenjohtajaksi **Annika Rönni-Sällistä**.

Kokous päätti yksimielisesti, että vaalivaliokunnan esityksen mukaisesti liiton ja hallituksen puheenjohtajaksi valitaan Annika Rönni-Sällinen. Rönni-Sällinen piti valinnan jälkeen puheen:

Annika Rönni-Sällinen kiitti luottamuksesta. Rönni-Sällinen totesi olevansa todella etuoikeutetussa asemassa, koska saa tehdä työtä, jolla on suuri merkitys. Rönni-Sällinen kiitti työkavereita sekä tukiporukkaa, jotka pyysivät häntä lähtemään tehtävään. Hän kiitti myös perhettään jaksamisesta. Rönni-Sällinen lähetti kiitokset myös toiselle puolelle omalle isälleen, jota ilman hän ei siinä olisi.

12.2. Hallituksen puheenjohtajan henkilökohtainen varajäsen

Vaalivaliokunnan puheenjohtaja **Kirsi-Maria Mäntylä** esitteli vaalivaliokunnan esityksen hallituksen puheenjohtajan henkilökohtaiseksi varajäseneksi. Vaalivaliokunta esitti hallituksen puheenjohtajan henkilökohtaiseksi varajäseneksi Risto Kalliorinnettä.

Kokous päätti yksimielisesti, että vaalivaliokunnan esityksen mukaisesti hallituksen puheenjohtajan henkilökohtaiseksi varajäseneksi valitaan Risto Kalliorinne. Valinnan jälkeen Kalliorinne piti puheen:

Risto Kalliorinne kiitti luottamuksesta jatkaa työskentelyä hallituksen kanssa. Kalliorinne kehui edellispäivän yleiskeskustelua, jossa hänen mielestään oli hienoja puheenvuoroja. Kalliorinne oli ylpeä ja onnellinen kuunnelllessaan puheita, joista huokui sydän, tunne, asiantuntemus ja liittoon vakaasti sitoutuminen.

14. Käsitellään hallituksen ja osastojen sekä yhteisöjäsenten esittämät asiat (aloitteet)

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Puheenjohtaja totesi, että liittokokoukselle on osoitettu 14 aloitetta. Aloitteet, hallituksen lausunnot sekä päätösesitykset oli toimitettu liittokokousedustajien työtilaan. Aloitteet käytiin läpi yksitellen.

Id: 3175

Aloite järjestämistyöhön kannustamiseksi

Tausta ja perustelut: Viime vuosina on yksityisten palvelualojen järjestäytyminen laskenut merkittävästi ja olemme ammattiliittona epäonnistuneet jäsenistömme aktivoinnissa. Seuraavan neljän vuoden aikana on tärkeintä panostaa jäsenten aktivointiin ja sen osalta on asetettava tavoitteita, sekä selkeitä päämääriä. On löydettävä keinoja, joilla yhdessä tekemistä ja oman työpaikan edunvalvonnan kehittämiseen kannustetaan, sekä muistutettava järjestäytymisen merkityksestä. Meidän on asetettava selkeät tavoitteet työpaikkojen kehittämiseksi ja jokaiseen työpaikkaan on saatava toimiva henkilöstöedustajien organisaatio, sekä järjestöllisten toimien toimeenpanemiseksi riittävä järjestäytymisaste.

Helsingin varastotyöntekijät ry. esittää, että liittokokous tekee periaatteellisen päätöksen, jossa seuraavan valtuustokauden aikana mahdollistetaan pienemmän jäsenmaksun periminen sellaisilta jäseniltä, jotka täyttävät järjestäytymisen ja edunvalvonnan kannalta vähintään seuraavat kriteerit:

1. Työntekijöiden järjestäytymisaste on yrityksessä vähintään 70 %
2. Yrityksessä on valittuna luottamusmies, sekä työsuojeluvaltuutettu ja heidän varaedustajansa.
3. Jäsen on työnantajaperinnässä.

Näiden edellytysten täytyessä on ehdot täyttävän yrityksen henkilöstön edustajien mahdollista hakea jäsenille liiton hallitukselta alennettua jäsenmaksua. Mikäli hallitus katsoo esitetyn selvityksen perusteella, että hakija yrityksen työntekijät täyttävät ehdot, myöntää se alennetun jäsenmaksun vuodeksi kerrallaan.

Tarkoituksena on aktivoida liiton jäsenet tekemään jäsenhankintaa ja luoda selkeitä kannustimia jäsenkiinnittävyyden parantamiseksi. On myös selvää, että hyvin järjestäytyneillä työpaikoilla pääsääntöisesti riitojen määrä on alhaisempi ja korkea järjestäytymisaste luo edellytykset paikalliselle edunvalvonnalle. Tällä luodaan myös suoria taloudellisia kannustimia, niin liitolle kokonaisuutena, kuin myös yksittäiselle jäsenelle panostaa jäsenhankintaan ja pyrkiä kehittämään oman työpaikkansa järjestäytymistä.

Esitys:

Aloitteen hyväksyessään liittokokous velvoittaa liiton hallituksen valmistelemaan ja

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

toteuttamaan ennen seuraavaa liittokokousta kokeilun, jossa edellä mainittujen kriteerit täyttävien yritysten kohdalla kokeillaan alennettua jäsenmaksua. Kokeilun aikana alennettu jäsenmaksu on 1 prosenttia.

036 Helsingin Varastotyöntekijät ry

Hallituksen lausunto:

Aloitteessa kannetaan huolta koko liiton olemassaolon kannalta tärkeästä aiheesta, eli järjestäytymisasteen ja aktiivisuuden säilyttämisestä korkeana. Esityksen suunta, jossa aktiivisuudesta palkitaan jäsenmaksua alentamalla on uudenlainen, kannatettava ja mielenkiintoinen.

Kokonaisvaltaisesti ammattiliittojen järjestäytymisasteesta huolehtiminen on keskeinen tekijä koko liiton toiminnalle. On selvää, että koko ammattiliittokentässä tarvitaan toimenpiteitä aktivoidaksemme jäsenistömme ja vahvistaaksemme heidän asemaansa. Alennetun jäsenmaksun kokeilu hyvin järjestäytyneille työyhteisöille, on mielenkiintoinen ja älykäs tapa kannustaa järjestäytymiseen ja edunvalvontatyön kehittämiseen työpaikoilla. Esitys on hyvin valmisteltu ja siinä asetetaan selkeät ja saavutettavissa olevat kriteerit alennetun jäsenmaksun saamiseksi. Työntekijöiden järjestäytymisasteen nostaminen vähintään 70 prosenttiin yrityksessä on tärkeä tavoite, mutta se on myös realistinen ja kannustava tavoite silloin, kun työpaikan jäsenet toimivat järjestämisopein järjestelmällisesti ja organisoidusta yhdestä. Aloitteeseen kirjatut kriteerit löytyvät itseasiassa jo ennestään liiton järjestämistyössä käytetyn järjestäytyneen työpaikan määritelmästä, joten siinäkin mielessä ne ovat jo tuttuja järjestämistyön kautta. Alennetun jäsenmaksun kokeilu saattaisi olla toimiva tapa palkita niiden yritysten jäseniä, jotka ovat sitoutuneet järjestäytymisen edistämiseen yhdessä. Tämä tarjoaa suoran taloudellisen kannustimen työyhteisöille järjestämiseen, jäsenhankintaan ja aktiiviseen toimintaan työpaikoilla.

Kuten aloitteessakin todetaan, hyvin järjestäytyneillä työpaikoilla on yleensä myös vähemmän riitoja ja paremmat edellytykset paikalliselle edunvalvonnalle. Tämä tarkoittaa, että alennettu jäsenmaksu voi johtaa pitkällä aikavälillä myös siihen, että liitto säästää resurssejaan vähentyneiden riitojen ja konfliktien vuoksi. Hallitus suhtautuu aloitteeseen myönteisesti ja toteaa, että PAM haluaa edelleen olla Suomen uudenaikaisin ammattiliitto ja näyttää, että olemme valmiita mukautumaan ja innovoimaan uudenlaisia toimintatapoja jäsenten hyväksi. Aloitteessa mainittu jäsenmaksumalli vaatii kuitenkin tarkempaa selvitystä järjestelmien ja liiton sääntöjen näkökulmasta.

Päätösesitys:

Liittokokous merkitsee aloitteen tiedoksi. Päätösoikeus liiton jäsenmaksun suuruudesta ja muodosta kuuluu liiton sääntöjen mukaan valtuustolle.

Aleksi Pakarinen (Helsinki-Uusimaa) esitti kannatetun muutosesityksen:

Pakarinen kertoi, että esityksessä on ollut tekninen virhe, joka on jostain syystä jäänyt korjaamatta liittokokoukselle tehtyyn esitykseen. ”Toteuttamaan” ilmaisun tilalla olisi pitänyt

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

olla ”esittelemään valtuustolle”. Lopullisen päätöksen jäsenmaksun suuruudesta tekee kuitenkin valtuusto sääntöjen mukaisesti. Muutosesitys päätösesitykseksi kuului näin:

”Aloitteen hyväksyessään liittokokous velvoittaa liiton hallituksen valmistelemaan ja esittelemään valtuustolle ennen seuraavaa liittokokousta kokeilun, jossa edellä mainittujen kriteerit täyttävien yritysten kohdalla kokeillaan alennettua jäsenmaksua. Kokeilun aikana alennettu jäsenmaksu on 1 %.”

Pakarinen jatkoi kertomalla, että muutosesitys on taloudellinen päätös. Hyvin järjestäytyneet yritykset, joissa on luottamusmiesorganisaatiot, tuottavat keskimäärin vähemmän kuluja edunvalvonnan puolelta. Ajatuksena on tuoda jäsenelle konkreettinen kannustin jäsenten hankintaan. Tästä syystä heidän ammattiosasto on lähtenyt muutosesitystä esittämään.

Maria Juntunen (Helsinki-Uusimaa) kommentoi, että aloite ei ota huomioon kaikkia PAMilaisia työpaikkoja tai yrityksiä, ja näin edistää eriarvoisuutta ammattialojen välillä. Hän jatkoi, että TES-kohtaisella ammattiosastolla on 800 eri yrityksessä jäseniä alueellaan – yritysten työntekijöiden määrä voi olla kahdesta kahteentuhanteen. Juntunen kysyi, miten seurataan järjestäytymisastetta sekä miten toteutetaan kustannustehokkaasti työnantajan perintämalli myös pienissä yrityksissä, huomioiden sen, etteivät kaikki PAMilaiset halua, että työnantaja tietää liittoon kuulumisesta. Juntusen mielestä aloitetta on katsottu kapeasti ison yrityksen näkökulmasta.

Aloitetta käsiteltiin menettelytapavaliokunnassa. **Annika Rönni-Sällinen** antoi lausunnon menettelytapavaliokunnan puolesta liittyen kyseiseen aloitteeseen:

Annika Rönni-Sällinen kertoi, että menettelytapavaliokunta ymmärsi tapauksen taustat hyvin ja täydensi, että aloitteeseen liittyy yhdistyslakiin sekä sääntöihin liittyviä kysymyksiä. Menettelytapavaliokunnan esitys siispä oli: ”Liittokokous merkitsee aloitteen tiedoksi. Päätösoikeus liiton jäsenmaksun suuruudesta kuuluu liiton sääntöjen mukaan valtuustolle. Liittokokous edellyttää kuitenkin, että valtuustokaudella toteutetaan erilaisia jäsenmaksukokonaisuuteen liittyviä kokeiluja.”

Päätös:

Liittokokous merkitsi aloitteen tiedoksi. Päätösoikeus liiton jäsenmaksun suuruudesta kuuluu liiton sääntöjen mukaan valtuustolle. Liittokokous edellytti kuitenkin, että valtuustokaudella toteutetaan erilaisia jäsenmaksukokonaisuuteen liittyviä kokeiluja.

Id: 3176

Aloite laajempien työterveyshuoltopalveluiden tuomisesta osaksi työehtosopimusta

Tausta ja perustelut:

Suomea vaivaa tällä hetkellä merkittävä pula terveydenhuollon ammattilaisista ja tällaisissa olosuhteissa on työmarkkinajärjestöjen kevennettävä osaltaan terveydenhuollon kuormitusta. Tällä hetkellä on hyvin tyypillistä, että kaikki yritykset eivät tarjoa työntekijöilleen työterveyshuollossa esimerkiksi akuutin sairaanhoidon palveluita ja

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

työntekijän on käytävä julkisessa terveydenhuollossa hakemassa todistus sairauspoissaolostaan. Työntekijä niin ikään vastaa aiheutuneista kustannuksista itse. Vaikka isolla osalla yrityksistä onkin kattavat työterveyshuollon palvelut, ei voida silti väheksyä sitä, kuinka paljon tarpeettomia käyntejä julkisessa terveydenhuollossa vuositasolla tulee, joiden ainoa tarkoitus on hankkia 1–3 päivän todistus flunssan oireista.

Esitys:

Helsingin varastotyöntekijät ry esittää, että kaikissa työehtosopimusneuvotteluissa huomioidaan sairaanhoidon palveluiden merkitys työntekijälle ja tämän on oltava vuoden 2025 työehtosopimusneuvotteluissa yhtenä liiton tavoitteista kaikilla sopimusaloilla. Toissijaisena vaihtoehtona tulee asettaa omailmoitus menettely pakolliseksi sellaisissa yrityksissä, jotka eivät tarjoa työntekijöilleen laajempia työterveydenhuollon palveluita. Aloitteen hyväksyessään velvoittaa liittokokous Palvelualojen ammattiliiton edistämään näitä tavoitteita seuraavissa työehtosopimusneuvotteluissa.

036 Helsingin Varastotyöntekijät ry

Hallituksen lausunto:

Hallitus kiittää PAM - 036 Helsingin Varastotyöntekijät ry aloitteesta. Työterveyshuollon palvelut eivät tällä hetkellä kohdennu tasa-arvoisesti ja kuten aloitteen tekijät toteavat julkisiin terveydenhoidon palveluihin on monilla paikkakunnilla hyvin vaikeaa päästä. Osalla työpaikoista työnantaja kustantaa työntekijöille lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi kattavat sairaanhoitopalvelut ja työntekijä voi kääntyä terveydenhuollon ammattilaisen puoleen monesta syystä. Työterveyshuolto nähdään työnantajan ja työsuojelun tärkeänä yhteistyökumppanina. Osalla työpaikoista on vain lakisääteiset työterveyshuollon palvelut, jotka nekin saattavat toteutua hyvin heikosti. Osalla työpaikoista työterveyspalveluja ei anneta tasa-arvoisesti kaikille. Lakisääteinen työterveyshuolto painottuu työperäisten sairauksien ennaltaehkäisyyn ja edes akuutteja yleislääkäritasoisia sairaanhoitopalveluja siihen ei kuulu. Moni sairaus saattaa jäädä havaitsematta ja oireiden mahdollinen työperäisyys tunnistamatta sekä sairauden varhaisvaiheessa hoito saamatta. Useat työnantajat edellyttävät kuitenkin terveydenhuollon ammattilaisen kirjoittamaa sairauspoissaolotodistusta jo lyhyestä, ohimenevästä sairaudesta. Tämä kuormittaa julkista terveydenhoitoa ja aiheuttaa työntekijöille kustannuksia. Terveyseroja kaventavien toimenpiteiden tulee kohdentua terveydelle haitallisten työolojen poistamiseen ja terveyspalvelujen tehokkaaseen ja tasa-arvoiseen käyttöön. Tässä työssä työnantajalla, työterveyshuollolla ja paikallisella työsuojelun yhteistoiminnalla on tärkeä rooli. PAM 036 - Helsingin Varastotyöntekijät aloite on kannatettava.

Päätösesitys:

Liittokokous edellyttää huomioimaan aloitteen sisällön tes-neuvotteluihin valmistautumisessa.

Päätös:

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Liittokokous edellytti huomioimaan aloitteen sisällön tes-neuvotteluihin valmistautumisessa.

Id: 3177

Aloite hakusaarron laajamittaisesta käytöstä

Tausta ja perustelut:

Tällä hetkellä on yleisesti tiedossa yrityksiä, jotka toistuvasti ja tietoisesti rikkovat työehtosopimuksen määräyksiä, kieltäytyvät perimästä ammattiyhdistyksen jäsenmaksuja, sekä teettävät työtä soveltumattomilla työehtosopimuksilla, sekä välittävät työntekijöitä tekemään lakon alaista työtä. Usein näissä yrityksissä on järjestäytyminen heikkoa ja asiaan puuttuminen tapaus kerrallaan ei ole kustannustehokasta tai korjaa itse ongelmaa. Erityisesti työvoimapulan aikana hakusaarrolla on merkitystä yrityksen työvoiman saatavuuteen ja se antaa jäsenille myös selkeän signaalin siitä, että yrityksen kanssa on ongelmia, eikä sen palvelukseen tule hakeutua. Niin ikään hakusaarrolla estetään se, että jäsentä ei voida määrätä töihin tällaiseen yritykseen työttömyysetuuden menettämisen uhalla. Eikä voida väheksyä vaikutusta, joka vähentää vastuullisten yritysten halukkuutta ostaa palveluita saarron alaisilta alihankkijoilta mainehaitan pelossa. Erityisesti henkilöstöpalveluyrityksillä työsuhteiden laadussa on merkittäviä puutteita ja esimerkiksi työsuhteen keskeisiä ehtoja ei ilmoiteta riittävässä laajuudessa, tai mahdollisesti työtä teetetään vuosia pelkillä puitesopimuksilla, vaikka työvoiman tarve olisi vakiintunut. Oma lukunsa niin ikään on lakon murtamiseen käytetyn työvoiman hankkiminen yrityksiltä, jotka eivät ole sitoutuneet kunnioittamaan kansainvälisiä sopimuksia. Tämän lisäksi monet muut liitot kamppailevat samanlaisten epätervettä yritystoimintaa harjoittavien työnantajien kanssa ja Palvelualojen ammattiliiton tulee osoittaa myös solidaarisuutta muiden liittojen hakusaartoja kohtaan. Palvelualojen ammattiliiton on pyrittävä vaikuttamaan ja oltava luomassa SAK:n yhteistä koordinaatiota, jossa kaikki jäsenliitot tukevat toistensa saartoja mahdollisimman suuren vaikutuksen saamiseksi. Jos yhdelläkin sähkömiehellä on urakan takuupalkka saamatta, ei myöskään tällainen yritys voi olla tervetullut yksityisille palvelualoille.

Esitys:

Helsingin varastotyöntekijät ry. esittää, että seuraavan valtuustokauden aikana Palvelualojen ammattiliitto madaltaa kynnystä käyttää hakusaartoa painostustoimenpiteenä ja hakusaarron yhteydessä antaa aina ammattiosastoille vapaat kädet järjestää työtaistelutoimenpiteitä, sekä painostustoimia saarron alaisiin yrityksiin. Näyttääkseen esimerkkiä Palvelualojen ammattiliitto jatkossa yhtyy kaikkien muiden liittojen hakusaartoihin, niin kauan kuin saarto ei ole ristiriidassa sen omien tavoitteiden, tai työrauhavelvoitteiden kanssa. Aloitteen hyväksyessään liittokokous velvoittaa hallituksen käyttämään hakusaartoa osana vakiintunutta riidanratkaisua sellaisten yritysten kanssa, joissa havaitaan työnantajan toistuvasti rikkovan lakia, tai työehtosopimuksen keskeisiä määräyksiä.

036 Helsingin Varastotyöntekijät ry

Hallituksen lausunto:

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Aloitteessa ehdotetaan hakusaarron käyttöä nykyistä useammin PAMin painostustoimenpiteenä. Aloitteessa myös nostetaan esille tärkeitä huomioita monien yritysten kyseenalaisista toimintatavoista lakkotilanteissa ja ehdotetaan että hakusaarron avulla voitaisiin työehtojen rikkomista ja työntekijöiden painostusta vähentää PAMin toimialoilla. PAM on käyttänyt hakusaartoa harvoin ja on perusteltua arvioida voisiko hakusaartoa käyttää useammin keinona, jossa yksittäisten riitatapausten käsittely ei johda koko yrityksen toimintatapojen korjaantumiseen. Keväällä 2023 PAM julisti hakusaarron kiinteistöalan lakkojen yhteydessä alan yrityksessä havaittujen epäasiallisten työntekijöihin kohdistettujen painostustoimien vuoksi. Hakusaarron avulla pyrittiin saamaan huomiota havaituille epäkohdille ja painostamaan yritystä korjaamaan toimintatapojansa nopeasti. Tässä tapauksessa yritys reagoi tilanteeseen kiistämällä havaitut epäkohdat, mutta hakusaarron vaikutuksena sitoutui kuitenkin selvittämään yhteistyössä PAMin kanssa väitetyt painostustoimet ja etsimään keinoja yhteistoiminnan parantamiseksi.

Aloitteessa myös esitetään laajempaa yhteistyötä ammattiliittojen välillä hakusaartotapauksissa. Yhteistyön lisääminen on mahdollista ja on syytä päivittää yhteisiä toimintatapoja hakusaarron käyttöön liittyen esim. millaisissa tapauksissa tarvitaan useampia ammattiliittoja hakusaarron julistajiksi.

Aloitteessa esitetään ammattiosastoille nykyistä laajempia valtuuksia hakusaarron aikaisten painostustoimien käyttöön. Tämä ehdotus vaatisi liitossa sääntöjen tarkastelemista, koska nykyisten sääntöjen mukaan työtaistelutoimista päätetään PAMin hallituksessa. Samalla on syytä todeta, että hakusaarto itsessään on vahva painostustoimi, jonka vaikutuksia voidaan vielä tehostaa työpaikkatason aktiivisuudella ja erilaisilla yritystasolla toteuttavilla mielenilmauksilla ja kampanjoilla, joita luottamusmiehet ja ammattiosasto voivat organisoida nykyistenkin sääntöjen ja vastuunjaon puitteissa.

Hallituksen näkemyksen mukaan aloitteessa ehdotettu hakusaartojen nykyistä laajempi käyttö tulee huomioida yhtenä tehokkaana ja realistisena painostuskeinona. Sitä voidaan käyttää tilanteissa, joissa se arvioidaan parhaaksi keinoksi saada aikaan nopeita muutoksia työehtoja ja lakeja tietoisesti ja toistuvasti rikkovassa yrityksessä.

Päätösesitys:

Liittokokous merkitsee aloitteen tiedoksi.

Aleksi Pakarinen (Helsinki-Uusimaa) esitti kannatetun muutosesityksen:

Liittokokous hyväksyy aloitteen ja velvoittaa Palvelualojen ammattiliiton hallitusta madaltamaan kynnystä hakusaarron käyttämiseen aloitteessa esitetyllä tavalla.

Pakarinen halusi kiinnittää huomiota muutoseikkaan ”hallitus antaa vapaat kädet työtaistelutoimenpiteisiin”. Tähän liittyen Pakarinen sanoi, että hänen mielestään se ei ole työtaistelupäätös, vaan päätös olla puuttumatta toimintaan. Pakarinen esitti hakusaartoa siksi, että se on toimenpide, millä voidaan vaikuttaa vaikeassa työmarkkinatilanteessa yrityksiin, jotka kieltäytyvät perimästä ammattiyhdistysten jäsenmaksuja, eivät noudata työehtosopimusta tai rikkoo toistuvasti lakia. Hän lisäsi, että työntekijällä on oikeus myöskin

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

kieltäytyä työskentelemästä tällaisessa yrityksessä. Hän katsoi, ettei esitys ole sellaisenaan niin velvoittava, etteikö hallitus voisi käyttää harkintavaltaa sanamuodon takia ”ellei se ole ristiriidassa tavoitteidemme kanssa”.

Aloitetta käsiteltiin menettelytapavaliokunnassa. **Annika Rönni-Sällinen** antoi lausunnon menettelytapavaliokunnan puolesta liittyen kyseiseen aloitteeseen:

Annika Rönni-Sällinen kertoi, että menettelytapavaliokunta ymmärsi tapauksen taustat hyvin. Rönni-Sällinen halusi vielä nostaa esille hallituksen lausunnon ja lukea sen viimeisen kohdan: ”Hallituksen näkemyksen mukaan aloitteessa ehdotettu hakusaartojen nykyistä laajempi käyttö tulee huomioida yhtenä tehokkaana ja realistisena painostuskeinona. Sitä voidaan käyttää tilanteissa, joissa se arvioidaan parhaaksi keinoksi saada aikaan nopeita muutoksia työehtoja ja lakeja tietoisesti ja toistuvasti rikkovissa yrityksissä.” Rönni-Sällinen kertoi, että hallitus on lähtökohtaisesti suhtautunut hyvin myönteisesti esitettyyn esitykseen. Hän jatkoi, että taustaan vedoten menettelytapavaliokunta piti esityksen hallituksen pohjaesityksen mukaisena, eli liittokokous merkitsee aloitteen tiedoksi.

Päätös:

Liittokokous merkitsi aloitteen tiedoksi.

Id: 3178

Aloite valmistautumisesta työriitojen sovitteluun

Tausta ja perustelut:

Vuosien ajan valtakunnansovittelija on tarkasti vahtinut työnantajaliittojen rakentamaa yleistä linjaa ja heikentänyt aitojen alakohtaisten neuvottelujen käymistä, joka on suoraan vaikuttanut erityisesti kaikkein pienipalkkaisimpien työntekijöiden ansiokehityksen laskuun yksityisillä palvelualoilla. Vahvistaakseen tätä käytäntöä ovat hallituspuolueet lisänneet tavoitteekseen saada kyseinen asia osaksi kansallista lainsäädäntöä. Palvelualojen ammattiliitto ei voi katsoa sivusta, kuinka matalapalkkaisilta palvelualojen työntekijöiltä viedään viimeinenkin mahdollisuus parempaan ansiokehitykseen, eikä hyväksyä lainsäätäjän pyrkimyksiä heikentää työmarkkinaosapuolten alakohtaisia neuvottelumahdollisuuksia sitomalla valtakunnansovittelijan kädet, tekemällä koko instituutiosta elinkeinoelämän kumileimasimen. Sovittelijalla on oltava vapaat kädet toimiessaan työriitojen sovittelijana ja missään tapauksessa lainsäädännöllä ei voida rajoittaa annettavien sovintoesityksien sisältöä.

Esitys:

Helsingin varastotyöntekijät ry. esittää, että mikäli hallitusohjelma kirjaus toteutuu, jossa valtakunnansovittelijaa tai sovittelulautakuntaa kielletään ylittämästä yleistä linjaa, tulee Palvelualojen ammattiliitto jatkossa hylkäämään kaikki sovittelijan antamat sovintoesitykset sisällöstä riippumatta. Aloitteen hyväksyessään liittokokous velvoittaa hallitusta olemaan hyväksymättä seuraavaan liittokokoukseen asti sovittelijan antamia sovintoesityksiä, mikäli yleisen linjan noudattaminen kirjataan lakiin.

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

036 Helsingin Varastotyöntekijät ry

Hallituksen lausunto:

Valtakunnansovittelijan virka on työriitalain mukaan olemassa työmarkkinoiden toimivuuden edistämiseksi ja työriitojen sovittelua varten. Valtakunnansovittelijainstituutio on merkittävä osa suomalaista työmarkkina- ja sopimustoimintaa. Vakaan työmarkkinatilanteen sekä neuvottelujen perusteena on osapuolten tasavertainen asema. Samoin keskeistä on työmarkkinajärjestöjen molemminpuolinen luottamus sovittelujärjestelmään. Sovittelujärjestelmän kehittäminen on tärkeää vakaan työmarkkinajärjestelmän ja toimivamman sopimuskulttuurin varmistamiseksi. Palvelualojen ammattiliitto on jo aikaisemmin esittänyt (PAMin esitys SAK:n kevätkuultuustolle 2023) valtakunnansovittelijan toimiston toiminnan kehittämistä konsultoivaan toimintaan kuten yhteisen taloudellisen kuvan tuottamiseen ja palkkatilastointiin, johon tulee olla riittävät resurssit. Työriitalain mukaan yksi valtakunnansovittelijan tehtävistä on työriitojen sovittelu. Sovintoehdotuksissa on jo aikaisemmin taustalla esiintynyt ns. yleinen linja. Petteri Orpon hallitusohjelmassa on esitetty säädettäväksi lakiin työriitojen sovittelusta, että palkantarkastusten yleistä linjaa ei voitaisi ylittää valtakunnan sovittelijan toimistosta tai sovittelulautakunnan toimesta annettavalla sovintoehdotuksella. Valtakunnansovittelijan toiminnan rajoittaminen lainsäädännöllä ei edistäisi työmarkkinoiden toimivuutta ja rapauttaisi instituution luottamusta. Käytännössä työehtosopimusten alakohteinen kehittäminen hankaloituisi tai jopa pysähtyisi. Vielä on epävarmaa missä muodossa työriitojen sovittelua koskevaa lainsäädäntöä muutetaan ja tuleeko hallitusohjelman tavoite yleisen linjan osalta lainkaan toteutumaan. Tämänhetkisen tiedon mukaan (Orpon hallituksen lainsäädäntösuunnitelma 31.8.2023) kyseinen hallituksen esitys tuodaan eduskunnalle kevälistuntokaudella 2024. Siksi on ennenaikaista sitoutua olemaan hyväksymättä mahdollisten tulevien työriitojen sovintoehdotuksia. Yksittäisten sovintoehdotusten vastauksista ja toimenpiteistä päättää aikanaan PAMin hallitus alan sopimusaloitteen valmistelun ja esityksen pohjalta.

PAMin selkeänä tavoitteena on, että hallitusohjelman tavoite ei toteudu, vaan sovittelutoimintaa kehitetään ennakoivaan ja paremmin työmarkkinaosapuolia palvelemaan suuntaan. PAM toimii tämän tavoitteen saavuttamiseksi yhdessä SAK:n ja muiden palkansaajakeskusjärjestöjen kanssa.

Päätösesitys:

Liittokokous merkitsee aloitteen tiedoksi.

Aleksi Pakarinen (Helsinki-Uusimaa) esitti kannatetun muutosesityksen:

Liittokokous hyväksyy aloitteen aloitteessa kerrotulla tavalla.

Pakarinen aloitti puheensa toteamalla ”Tämä on poliittinen työtaistelutoimenpide”. Mikäli hallitusohjelmaan tulee kirjaus ”niin sanottua teollisuuden linjaa ei saa ylittää”, niin sitä vastaan on toimittava. PAMin kokoisella liitolla mahdollisuus painostaa valtiovaltaa tuomalla julki, ettei se tule hyväksymään valtakunnansovittelijan ratkaisuja, jotka johtaisivat palkkaköyhyyteen ja kasvaviin tuloeroihin. Pakarinen toivoi, että muutkin liitot tekisivät

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

samoin, vaikka se voisikin romuttaa osittain sovittelujärjestelmää. ”Mutta kyse on poliittisesta työtaistelusta, ja minä olen ainakin yrittänyt saada jotain aikaiseksi.”

Aloitetta käsiteltiin menettelytapavaliokunnassa. **Annika Rönni-Sällinen** antoi lausunnon menettelytapavaliokunnan puolesta liittyen kyseiseen aloitteeseen:

Annika Rönni-Sällinen kertoi, että esityksestä keskusteltiin paljon menettelytapavaliokunnassa. He ymmärsivät tapauksen logiikan ja ajattelumallin hyvin. Menettelytapavaliokunta kuitenkin korosti sitä, että sääntöjen mukaan työehtosopimusratkaisuista päättäminen kuuluu hallituksen päätösvaltaan, eikä sitä voitaisi etukäteen muualta kahlita. Rönni-Sällinen muistutti, että asiakirjat ovat julkisia, joten neuvottelustrategioiden päättäminen etukäteen julkisesti ei ole ehkä paras paikka lähteä viemään neuvotteluja eteenpäin. Hän jatkoi, että vaikka aloitteessa oli hyvää pohja-ajattelua, niin menettelytapavaliokunta päätyi pitämään esityksen hallituksen pohjaesityksen mukaisena edellä mainituilla perusteilla. Näin ollen menettelytapavaliokunnan esitys on ”Liittokokous merkitsee aloitteen tiedoksi.”

Päätös:

Liittokokous merkitsi aloitteen tiedoksi.

Id: 3179

PAMin jäsenmaksu prosenttiperusteinen vai euromääräinen

Tausta ja perustelut:

Palvelualojen ammattiliiton jäsenkato on suurta ja siitä herää kysymys, kuinka moni poistettu jäsen poistetaan nimenomaan maksamattomien jäsenmaksujensa vuoksi. Kiinteä euromääräinen jäsenmaksu myös helpottaisi viivästyskorollisten maksumuistutusten lähettämistä sekä jäsenmaksuperintää niiltä jäseniltä, jotka ovat jättäneet jäsenmaksunsa maksamatta. Kiinteää jäsenmäärää on kritisoitu liiton tulopohjan heikentymisellä ja keskustelua on käyty PAMin valtuustossa edeltävällä valtuustokaudella. Toisaalta laskevat jäsenmäärät sekä jäsenten siirtyminen YTK:n jäseniksi ovat myös merkittävä ja jo toteutuneita uhkia tulopohjan heikentymiselle.

Esitys:

PAM hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto 702 ry esittää kiinteää jäsenmaksua Palvelualojen ammattiliitolle, siten että jäsenmaksun prosenttiperiaatteesta luovutaan ja tilalle asetetaan kiinteä euromääräinen jäsenmaksu, joka on riittävän kilpailukykyinen YTK:n jäsenmaksun kanssa. Liittokokous päättää siirtyä kiinteään jäsenmaksuun sekä käynnistää uudelleen selvitystyön, miten siirtymä euromääräiseen kiinteään jäsenmaksuun toteutetaan huomioiden liiton taloudellinen kestävyys sekä erilaiset jäsenyydet.

702 PAM - hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto ry

Hallituksen lausunto:

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Kuten aloitteesta käy ilmi, on valtuustokaudella 2019–2023 käyty laajaa keskustelua jäsenmaksun suuruudesta sekä sen muodosta. Keskustelun taustaksi on tehty laajaa selvitystyötä, jonka lopputuloksista on myös raportoitu avoimesti valtuustolle. Yleisesti liiton jäsenmaksun laskeminen ei ole vaikuttanut liittojen jäsenmääriin Suomessa tai maailmalla. Sen sijaan tehdyt toimet, aktiivisuus sekä näkyvyys tuottavat todistetusti jäsenpiikkejä niin PAMille kuin muillekin liitoille.

Aloitteessa esiin nostettu huoli jäsenkiinnittymisestä on oikea. Jäsenkiinnittymisen parantamiseksi tehdään jatkuvasti monia toimia sekä kokeiluja, joilla pyritään löytämään toimivin ja tuottavin malli huolehtia jäsenyyden kestosta.

Euromääräiseen jäsenmaksuun siirtyminen tuottaisi epäilemättä aloitteessa mainitut asiat: selkeyden ja helppouden jäsenmaksun maksuun. Samaan aikaan se toisi liiton jäsenmaksun aivan eri tavoin näkyviin kuin tällä hetkellä. YTK:n jäsenmaksu vuonna 2023 on 99 euroa. PAMin keskimääräinen maksettu jäsenmaksu on noin 330 €/vuodessa sisältäen työttömyyskassan jäsenmaksun. Jäsenmaksun laskeminen YTK:n tasoon tarkoittaisi noin 30 % menetystä jäsenmaksutulosta. Kysymys on siis erittäin vaikea. Aloitteessa esitetään, että aloitetaan selvitystyö, miten jäsenmaksu voitaisiin muuttaa euromääräiseksi ja laskea YTK:n tasoon. Käytännössä toteutus vaatisi merkittävää toiminnan kulujen leikkaamista sekä omaisuuden myymistä ilman minkäänlaisia takeita jäsenmäärän kasvusta.

Hallitus kuitenkin toteaa, että jäsenmaksuasia on ja tulee olemaan ajankohtainen sekä aktiivisesti seurattava asia myös tulevalle kaudella ja että jäsenmaksun suuruutta sekä muotoa tulee aktiivisesti tarkastella jatkuvasti muuttuvassa tilanteessa.

Päätösesitys:

Liittokokous merkitsee aloitteen tiedoksi. Päätösoikeus liiton jäsenmaksun suuruudesta ja muodosta kuuluu liiton sääntöjen mukaan valtuustolle.

Päätös:

Liittokokous merkitsi aloitteen tiedoksi. Päätösoikeus liiton jäsenmaksun suuruudesta ja muodosta kuuluu liiton sääntöjen mukaan valtuustolle.

Id: 3180

Itsemaksavien jäsenten jäsenmaksun maksutavan helpottaminen

Tausta ja perustelut:

Jäsenmaksun maksaminen jäsenelle ilman työnantajaperintää on työläs prosessi. Tämän päivän ihmiset ovat tottuneet mm. huomaamattomiin suoraveloituksiin sekä automaattisiin E-laskuihin ja täten Palvelualojen ammattiliitonkin on kyettävä uudistamaan jäsenmaksutapaansa nykyaikaisemmaksi. Uudet jäsenet eivät osaa arvostaa prosenttijäsenmaksun solidaarisuusperiaatetta, vaan monet kokevat kirjautumisen jäsenmaksusivulle ja jäsenmaksun maksamisen työlääksi itsessään, erityisesti huomioiden

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

jäsenet keillä on useita palkkapäiviä ja useita työnantajia. Pamilaisilla jäsenillä on enenevissä määrin useita työsuhteita samanaikaisesti.

Palvelualojen työntekijät ovat usein matalasti palkattuja ja toimeentulon kanssa kamppailu on yleistä. Myös tämän vuoksi nykyinen omatoiminen jäsenmaksun laskeminen on ongelmallista, sillä maksamisjärjestelmä nostaa kynnystä maksaa jäsenmaksua monimutkaisen järjestelmän kautta. Tämä lisäksi se edistää mielikuvaa jäsenmaksun kalleudesta, sillä jäsenmaksun suuruuteen kiinnittää enemmän huomiota, kuin esimerkiksi vastaavan suuruisiin suoraveloituksiin.

Esitys:

PAM hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto 702 ry esittää, että maksutavan keventäminen nykyaikaisille maksutavoille. Viite olisi jäsenkohtainen eli jäsenelle aina sama. Mahdollisuus suoraveloitukseen tai helppoon maksamiseen esim. Mobile Pay. Jäsenmaksun maksaminen tulee olla vaivatonta jäsenille.

702 PAM - hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto ry

Hallituksen lausunto:

Jäsenmaksun maksamisen tekeminen vaivattomaksi on tärkeä tavoite jäsenkiinnittymisen edistämiseksi. Jäsenmaksun maksamisen tapa, peruste ja suuruus voivat kaikki vaikuttaa jäsenmaksun maksamiseen. Tällä hetkellä PAMissa jäsenmaksujen katkokset ja vajaukset ovat liian yleisiä ja jäsenmaksun maksamisen yksinkertaistamisen tarve on laajasti tunnistettu.

Jäsenmaksujen työnantajaperintä on tällä hetkellä yleisin ja myös hyvin toimiva malli jäsenmaksujen hoitamiseksi. Tällä hetkellä noin 70 % jäsenistä on työnantajaperinnän piirissä. Työnantajaperinnän edistämiseksi PAMissa on tehty kampanjoita, joilla on pyritty houkuttelemaan itsemaksavia jäseniä työnantajaperintään. Työnantajaperintä ei kuitenkaan ole kaikki jäsenten näkökulmasta toimivin tai houkuttelevin vaihtoehto esimerkiksi silloin kun työtulot tulevat vaihtelevasti useilta eri työnantajilta. Osa työntekijöistä ei myöskään halua työnantajan tietävän jäsenyydestään. Itsemaksavat jäsenet hoitavat jäsenmaksut viitenumeroilistoilla tai PAMin sähköisessä asiointissa siellä olevien maksuvaihtoehtojen kautta, eli verkkopankissa, Mobile Paylla tai eri luottokorteilla. E-lasku on ollut käytössä PAMissa muutaman vuoden ja sen aikana sen käyttäjämäärät ovat nousseet vuosittain ja tällä hetkellä e-laskua käyttää kuukausittain reilut 6000 jäsentä. E-lasku on maksutapana helppo ja kuukausittain verkkopankkiin tulevana se myös muistuttaa käyttäjiä laskun maksamisesta. E-laskua on käytetty nykyisessä prosenttiperusteisessa jäsenmaksumallissa ja se vaatii laskun saajalta kuukausittain oikean jäsenmaksusumman laskemisen palkkasumman perusteella. Tämä monimutkaistaa muuten helppoa maksutapaa.

Hallitus toteaa, että jäsenmaksutapojen kehittämistä jatketaan ja tavoitteena on ottaa käyttöön uudistetut jäsenmaksuprosessit, jotka helpottavat jäsenmaksun maksamista nykytilanteeseen verrattuna. Kehitystyössä pyritään huomioimaan jäsenten tarpeet, odotukset ja erilaisten segmenttien käyttäytymistavat. Jäsenelle helppojen

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

jäsenmaksutapojen edistämisellä on positiivisia vaikutuksia jäsenkokemukseen, jolla voimme edistää jäsenyytyväisyyden lisääntymistä ja jäsenpysyvyyttä.

Päätösesitys:

Liittokokous merkitsee aloitteen tiedoksi.

Päätös:

Liittokokous merkitsi aloitteen tiedoksi.

Id: 3181

Miten PAM markkinoi jäsenyyttään?

Tausta ja perustelut:

Yleinen työttömyyskassa YTK mainostaa perusjäsenyyttään halpuudella. PAMin pitäisi pyrkiä mainostamaan sillä, että jäsenmaksu ei ole halvin, mutta on kannattavin vaihtoehto ja sisältää kattavasti työelämän eri tukiverkkoja. Tämänhetkinen Suomen hallitus on esittänyt verovähennyskelpoisuuden poistamista ammattiliittojen jäsenmaksuista. Jos me menetämme jäseniä niin meidän yleissitovuus laskee, pahimmassa tapauksessa poistuu kokonaan. Meillä ei ole varaa menettää yhtään jäsentä

Esitys:

PAM hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto 702 ry esittää, että oikeanlaisella markkinoinnilla lisääsimme ei jäsenien tietoisuutta PAMista ja liittoon kuulumisen tärkeydestä. Sekä pitäisimme huolta nykyisistä jäsenistämme. Tavoittaisimme potentiaalisia jäseniä paremmin. PAMin jäsenyyden markkinoinnin tulee olla selkeää, myyvää ja luotettavaa.

702 PAM - hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto ry

Hallituksen lausunto:

Aloitteessa esitetty huoli on perusteltu. Nykyisessä tilanteessa on aiempaakin tärkeämpää tuoda esiin PAMin jäsenyyden laajempaa merkitystä. Vain PAM neuvottelee alojensa työehtosopimukset ja sen neuvotteluvoima on sitä suurempi, mitä suurempi on jäsenkunta. Yhtä lailla on tärkeää muistaa, että moni kuuluu liittoon, koska saa tätä kautta mm. neuvontaa ja oikeudellista turvaa. Myöskin työttömyyskassaan kuulumisen liiton kautta on monelle tärkeä syy kuulua ammattiliittoon.

PAM nostaa viestinnässään esiin monipuolisesti jäsenyyden etuja, mm. työsuhdeneuvontaa, apua riitatilanteissa, oikeudellista apua sekä lisäksi monia kaupallisia etuja, joita PAMilla on tarjolla. Myös PAMin tarjoamat maksuttomat koulutukset tai esimerkiksi Urapalvelu ovat merkittäviä jäsenetuja. Liittoon kuulumisen laajempaa merkitystä tuodaan markkinoinnissa esiin tilannesidonnaisesti. Esimerkiksi kevään 2023 lakkojen aikaan markkinoinnissa korostettiin joukkovoiman ja liittoon kuulumisen merkitystä.

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

PAM pyrkii markkinoinnissaan tuomaan monipuolisesti esiin liittoon kuulumisen merkitystä. Markkinointi voidaan jakaa ns. brändimainontaan ja taktisempaan mainontaan.

Ensimmäinen luo mielikuvia PAMista ammattiliittona ja jälkimmäinen keskittyy tuomaan esiin esimerkiksi liittoon kuulumisen merkitystä. Koska jäsenet ja heidän tarpeensa ovat erilaisia, korostetaan markkinoinnissa erilaisia jäsenyyden tuomia etuja. Markkinoinnin ratkaisut ovat kanava-, tilanne- ja ajankohtasidonnaisia. Markkinoinnin toimivuutta seurataan säännöllisesti mm. siitä näkökulmasta, kuinka paljon uusia jäseniä liittoon liittyy.

PAMin markkinoinnin kanavia ovat tällä hetkellä Facebook, Instagram, radio, ulkomainonta ja sisäisistä kanavista esim. uutiskirjeet, verkkosivut ja PAM-lehti.

Myös PAMin muu viestintä tukee aloitteessa esitettyä tavoitetta. Mm. PAMin omat artikkelit ja uutiset sekä ansaittu media lisää potentiaalisten jäsenten tietoisuutta esimerkiksi PAMin edunvalvontatyöstä.

Päätösesitys:

Liittokokous merkitsee aloitteen tiedoksi.

Päätös:

Liittokokous merkitsi aloitteen tiedoksi.

Id: 3182

Miten PAM markkinoi itseään nykymaailmassa?

Tausta ja perustelut:

PAM on ammattiliittona monimuotoinen, joten meidän markkinointimme on oltava myös kohdennettua eri ryhmille mm. ikäryhmät (nuoret, opiskelijat, keski-ikäiset, eläköityvät) tai kansalaisuudet.

Esitys:

PAM hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto 702 ry esittää, että PAMin markkinoinnin on oltava saavutettavaa ja monipuolista liiton koko jäsenistölle. Sisällön tulee olla selkeää ja myyvää sekä helposti lähestyttävää. Erityisesti hakukoneoptimointiin sekä kohdennettuun somemainontaan pitää kiinnittää huomioita.

702 PAM - hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto ry

Hallituksen lausunto:

Aloitteen esitys on ymmärrettävä. Kyseisiä seikkoja huomioidaan jo nyt pitkälti PAMin markkinoinnissa. PAMin markkinointikanavina ovat tällä hetkellä mm. verkkosivut, PAM-lehti (satunnaisesti myös muut lehdet), uutiskirjeet, sosiaalisen median kanavat, kuten Facebook, Instagram, Snapchat ja TikTok, radio, erilaiset tapahtumat, ulkomainonta, messut jne. Näiden kanavien kautta saavutetaan eri ikäryhmiä laajasti. Em. kanavien kautta saavutetaan sekä jäseniä että potentiaalisia jäseniä. Hakukoneoptimointia ja mainonnan kohdentamista

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

tehdään jo nyt varsin laajasti. Erityisesti sosiaalisessa mediassa mainontaa kohdennetaan eri ryhmille mainonnan sisältöjen mukaan. Sisällöllisesti mainonta eroaa erityisesti TikTokin ja Snapchatin ja muiden sosiaalisen median kanavien välillä. TikTokissa ja Snapchatissa toteutettiin kesällä nuorille suunnattua kampanjaa, jotka sisällöllisesti ja toteutukseltaan poikkesivat muusta PAMin markkinoinnista. Kyseisellä Kesäkonkarit-kampanjalla tavoitettiin erittäin hyvin alle 20-vuotiaita nuoria.

PAMin markkinoinnin on oltava saavutettavaa ja monipuolista liiton koko jäsenistölle. Sisällön tulee olla selkeää ja myyvää sekä helposti lähestyttävää. PAM jatkaa markkinointinsa kehittämistä pyrkien varmistamaan, että se tavoittaa eri-ikäiset, eripuolilla Suomea asuvat ja eri kieliä puhuvat jäsenet ja potentiaaliset jäsenet. PAM jatkaa markkinointikanavien kehittämistä sekä sisällön kehittämistä, jotta mainonta tavoittaisi mahdollisimman hyvin eri ryhmät. Näin varmistetaan myös liiton veto- ja pitovoimaa jäsenten suuntaan. Meneillään olevalle syksylle sekä vuodelle 2024 on suunniteltu kohdennettuja mainoskampanjoita, jotka näkyvät sosiaalisessa mediassa sekä esim. radiokanavilla. Kampanjat tehtävät sekä veto- että pitovomimatekijöihin.

Päätösesitys:

Liittokokous merkitsee aloitteen tiedoksi.

Päätös:

Liittokokous merkitsi aloitteen tiedoksi.

Id: 3183

PAM Nuoret ohjausryhmälle puhe- ja läsnäolo-oikeus valtuuston kokouksiin

Tausta ja perustelut:

Nuorten osallisuus on tärkeätä turvata liiton päätöksentekokeleimissä. PAMin valtuuston keski-ikä on ollut merkittävästi korkeampi, kuin Palvelualojen ammattiliiton jäsenten keski-ikä. Liiton tulee pyrkiä kasvattamaan nuorista aktiivisia vaikuttajia työelämää, kuten myös yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Liiton tulee panostaa nuoriin aktiiveihin, erityisesti sillä liiton jäsenmäärä on laskeva. Ilman uusia aktiiveja ei ole tulevaisuuden ammattiliittoja.

Esitys:

PAM hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto 702 ry esittää, että PAM Nuoret -ohjausryhmän edustajalle myönnetään puhe- ja läsnäolo-oikeus PAMin valtuuston kokouksiin. Nuoret pysyvät paremmin kartalla mitä liiton päätöksenteossa tapahtuu, kun saavat olla kokouksessa läsnä.

Aloitteessa esitetyllä puhe- ja läsnäolo-oikeudella turvattaisiin jatkuva nuorten edustus päätöksentekokeleimissä, esimerkiksi niissä tilanteissa, joissa nuoret valtuutetut ovat vaihtaneet alaa taikka he eivät ole tulleet valituiksi valtuustoon.

702 PAM - hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto ry

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Hallituksen lausunto:

Aloitteessa tuodaan esille tärkeä asia nuorten osallisuudesta liiton päätöksentekoeleimissä. Nuorisotoiminnan painopisteenä on nuorten pamilaisten kasvattaminen aktiivisiksi toimijoiksi niin PAMin kaikessa toiminnassa kuin työpaikoilla ja yhteiskunnallisestikin. Kuka tahansa PAMin nuori jäsen voi osallistua mukaan nuorisopaneeliin ja kasvaa sitä kautta aktiiviseksi toimijaksi. Nuorisopaneelin ohjausryhmä tuo esille ja vaikuttaa erityisesti nuoria koskeviin työelämäkysymyksiin ja -asioihin.

Hallitus pitää tärkeänä aloitteessa mainittua nuorten osallisuuden tukemista myös PAMin päätöksenteossa. On selvää, että nuorten ääni ja näkemykset ovat tärkeitä, ihan jo liiton jäsenistön ikärakenne huomioon. Nuoret jäsenet tuovat mukanaan tuoreita näkökulmia ja ajatuksia, jotka voivat auttaa liittoa kehittämään toimintaansa niin, että se puhuttelee ja houkuttelee myös nuoria jäseniä ja potentiaalisia jäseniä.

Puhe- ja läsnäolo-oikeuden myöntäminen PAM Nuoret -ohjausryhmän edustajalle valtuuston kokouksiin ei kuitenkaan PAMin sääntöjen mukaan ole mahdollista, koska ohjausryhmä ei ole hallituksen asettama virallinen päätöksenteko elin.

Hallitus kuitenkin toteaa ja kehottaa kaikkia nuoria lähtemään aktiivisesti mukaan liiton sekä ammattiosaston normaalitoimintaan ja sitä kautta ottamaan vahvempaa roolia liiton päätöksentekoeleimissä myös laajemmin.

Valtuuston ja nuorten ohjausryhmän välistä vuorovaikutusta on kuitenkin kehitettävä tulevalle valtuustokaudella niin, että nuorten ääni tulee paremmin kuuluviin. Säännöllinen vuoropuhelu ja aktiivinen vuorovaikutus voidaan toteuttaa nykyisten sääntöjenkin puitteissa, jopa vaikuttavammin ja tiiviimmin kuin mitä yhden edustajan osallistumisoikeus valtuuston kokouksiin mahdollistaisi. Esimerkiksi liiton johdon ja nuorisopaneelin ohjausryhmän säännölliset yhteiset tapaamiset voisivat olla toimiva tapa nuorten näkemysten nykyistä parempaan huomioimiseen. Tärkeää on, että nuorten ajatuksia viedään eteenpäin ja ohjausryhmällä on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa liiton toimintaan.

Päätösesitys:

Liittokokous merkitsee aloitteen tiedoksi.

Päätös:

Liittokokous merkitsi aloitteen tiedoksi.

Id: 3184

PAM Nuoret ohjausryhmälle lisättävä oma aloiteoikeus valtuuston kokouksiin

Tausta ja perustelut:

Aloiteoikeudella turvattaisiin nuorten ylimmän päättävän elimen esitysten käsittely valtuuston kokouksissa, esimerkiksi niissä tilanteissa, joissa nuoret valtuutetut ovat vaihtaneet alaa taikka he eivät ole tulleet valituiksi valtuustoon. Nuorilla ei ole aina

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

mahdollisuutta taikka uskallusta laittaa aloitteita ammattiosaston kautta. On hyvä, että nuorten tekemät aloitteet eivät ole riippuvaisia ammattiosastojen suopeudesta. Nuorten ohjausryhmän ja ammattiliiton yhteistyö lisääntyy ja näin ollen nuorten ääni saadaan paremmin kuuluviin liitossa.

Esitys:

PAM hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto 702 ry esittää, että PAM Nuoret -ohjausryhmän edustajalle myönnetään aloiteoikeus PAMin valtuuston kokouksiin.

702 PAM - hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto ry

Hallituksen lausunto:

Liiton sääntöjen mukaan aloiteoikeus valtuuston kokouksille on liiton osastoilla, yhteisöjäsenillä ja valtuuston jäsenillä. Aloiteoikeus on myös liiton osastojen 5 § 13. kohdan tarkoittamilla vaalikelpoisilla henkilöjäsenillä, aina viidelläkymmenellä (50) henkilöjäsenellä yhdessä hallituksen antamien tarkempien muotomääräysten mukaisesti.

Hallitus toteaa, että liiton säännöt mahdollistavat nuorten vaikuttamisen ja aloitteiden tekemisen eri väylien kautta siis jo nykyisellään hyvinkin laajasti. Liiton ammattiosastoilla on tällä hetkellä 71 nuorisovastaavaa, osastojen nuorisovastaavien ja nuorten ohjausryhmän välistä yhteyttä olisi varmasti syytä yhdessä kehittää, jotta nuorten ääni ja vaikuttaminen tapahtuu nykyisten sääntöjen mukaisesti. Hallitus ei näe syytä muuttaa liiton sääntöjä aloiteoikeuden osalta, vaan kannustaa nuoria vaikuttamaan ja rakentamaan yhteydet ensisijaisesti omiin ammattiosastoihinsa ja valittuihin nuorisovastaaviin. Samalla hallitus kannustaa ammattiosastoja huomioimaan nuorten jäsenten tarpeet ja edesauttamaan nuorten esittämien ideoiden etenemistä konkreettiseksi toiminnaksi.

Päätösesitys:

Liittokokous merkitsee aloitteen tiedoksi.

Päätös:

Liittokokous merkitsi aloitteen tiedoksi.

Id: 3185

Ammattiosaston haasteet monikielisen jäsenistön palvelemiseen sekä tukemiseen

Tausta ja perustelut:

Ammattiosastot toimivat vapaaehtoisvoimin ja kaikilla ammattiosaston aktiiveilla ei aina ole kovin kattavaa kielitaitoa. Kuitenkin PAM on koko ajan monikansallisempi ja monikielisempi. Osastoilla ei ole yksinään resursseja palvella jäseniään useammalla kielellä. Hallitusohjelmassa ja työnantajapuolen esityksissä lukee enenevässä määrin ulkomaalaisen työvoiman käytön lisääminen. Pamilaiset alat ovat eturintamassa tässä asiassa, koska he sijoittuvat pääosin palvelualoille. Liiton tulee kiinnittää erityistä huomioita, että ihmisoikeusrikoksia ei tapahtuisi.

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Esitys:

PAM hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto 702 ry esittää, että ammattiosastoilla olisi kerran vuodessa mahdollisuus järjestää jäsenilta vieraskielisille jäsenilleen. Liitto tarjoaisi mahdollisen tulkkipalvelun kerran vuodessa osastoille. Näin ammattiosastoilla olisi parempi mahdollisuus auttaa maahanmuuttajajäseniään; nykyisiä sekä tulevia. Pyydämme, että liitto huomioisi asiat paremmin ennen kuin ongelmat lisääntyvät.

702 PAM - hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto ry

Hallituksen lausunto:

Aloitteessa esitetään, että liitto tarjoaisi tulkkipalvelun kerran vuodessa osastoille jäsentapahtuman järjestämiseen ei suomea puhuville jäsenille.

Tällä hetkellä PAMissa muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvia on noin 11 000 ja määrä on ollut kasvussa. Maahan muuttaneissa on suuri jäsenpotentiaali ja tavoite on, että järjestäytymisaste paranisi entisestään. Kotimaisten kielten rinnalla tarvitaan selkeään suomen ja englannin kielen käyttöä viestimisessä. Joissakin erityisissä tilanteissa, kuten erimielisyyksien hoitamisessa, tarvitaan joskus myös tulkkausta. PAMin maahanmuuttajaselvityksessä ilmeni tänä vuonna, että vieraskielisistä jäsenistä 60,4 %, eli selvästi yli puolet käyttää asiointikielenään suomea ja yli 70 % ilmoitti, että osaa englantia oman kielen lisäksi.

Tämän selvityksen perusteella voidaan olettaa, että tulkin sijasta olisi hyvä panostaa selkeään suomeen sekä tarvittaessa selkeään englanninkieliseen materiaaliin. Tilaisuuksissa tulkkipalveluiden sijasta tärkeämpää olisi selkeäkielinen suomi ja selkokielineen sisältö. Jäsenen työpaikkaan, yhteiskuntaan ja ammattiyhdistysliikkeeseen integroitumisen kannalta suomen kielen osaaminen ja oppiminen on kaikkein keskeistä. Tällä hetkellä PAMin jäsenistössä on 140 eri kansalaisuutta, jotka puhuvat äidinkielenään noin 90 eri kieltä. Monikielisyys on haaste tilaisuuksien järjestämisessä, varsinkin jos tilaisuuksiin osallistujilla on useita eri äidinkieliä ja tulkkipalveluita haluttaisiin käyttää useammalle eri kielellä. Tulkkipalvelut ovat hyvin kalliita ja niiden hyvin laaja käyttäminen ei ole käytännössä mahdollista.

PAMissa aloitettiin vuonna 2022 koko liiton toiminnat kattava maahanmuuttajataustaisten työntekijöiden hanke. Yksi osa hankkeesta on liiton toiminnan kehitystyö ja se kattaa mm. liiton palveluiden uudistamisen ja mm. tulkkauksipalveluiden käytön selkeyttämisen, miten pystymme paremmin palvelemaan liitossa asioinnissa. Liiton suunnitelluissa tilaisuuksissa ja tapahtumissa käytetään selkeää suomea ja osa toteutetaan myös englanniksi. Hankkeen osana on vireillä myös ESR-hankehakemus. Tavoitteena on saada liiton toimintaan mukaan uusia maahanmuuttajataustaisia aktiiveja ja vastata aloitteessa esitettyihin epäkohtiin.

Hallitus kannustaa ammattiosastoja verkostoitumaan oman alueensa maahanmuuttajayhteisöjen kanssa ja järjestämään yhteisiä tapahtumia.

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Tilaisuuksissa olisi hyvä olla tarjolla tietoa PAMista, ammattiosastosta ja työelämästä. Tilaisuudet voisivat avata myös hyviä yhteyksiä henkilöihin, jotka voivat toimia yhteyshenkilönä maahan muuttaneiden jäsenten ja osaston välillä. Tapahtumissa voisi hyödyntää SAK:n työelämän pelisäännöt TYPE-materiaaleja, joita on käännetty 23 eri kielelle. Yksittäisiin tapahtumiin osastot voivat myös tarvittaessa pyytää liitosta apua.

Päätösesitys:

Liittokokous merkitsee aloitteen tiedoksi.

Päätös:

Liittokokous merkitsi aloitteen tiedoksi.

Id: 3186

Pamilaisten somevaikuttajien kasvattaminen

Tausta ja perustelut:

Yksi iso syy liiton jäsenmäärän laskuun on erilaiset mielipiteet ammattiliitoista sekä näkemykset, että ammattiliitot eivät aja jäsentensä etuja. Me tarvitsemme aitoa ja jäsenlähtöistä mielipidevaikuttamista ammattiliitomme raikastamiseen. Meissä pamilaisissa on hyviä somevaikuttajia tai vaikuttajien alkuja. Näiden henkilöiden koulutusta ja kehittymistä pitää ammattiliiton tukea.

Esitys: PAM hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto 702 ry esittää, että halukkaille ammattiyhdistysaktiiveille järjestettäisiin enemmän sosiaalisen median koulutusta ja heidän ammattiyhdistysaktiivisuuden panostetaan. Aktiiveja pitäisi kannustaa ottamaan rohkeasti esiin työelämäkysymyksiä sekä erityisesti tuoda näkyväksi pamilaisten alojen monimuotoisuutta. Koulutusten avulla kannustettaisiin potentiaalisia aktiiveja eteenpäin vaikuttamisessa. Rohkaistaisiin heitä sanomaan rohkeasti mielipiteensä ja tuomaan työelämän eri tasot esiin. #jäsenenääni

702 PAM - hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto ry

Hallituksen lausunto:

Aloite on kannatettava. Tarvitsemme erilaisia, aitoja ihmisiä ja ääniä viemään ammattiliiton asiaa eteenpäin. Varsinkin nuoret sisäistävät paremmin omalta ikäryhmältään tulevat viestit. Nuoret tavoittavasta somekanavasta esimerkkinä vaikkapa TikTok, jonka sisältötyyli poikkeaa selkeästi perinteisemmistä kanavista, kuten Facebookista ja Instagramista. Jo tällä hetkellä PAMilla on selkeästi nuorille suunnattuja sisältöjä TikTokissa ja Snapchatissa. Esimerkkinä Kesäkonkarit-kampanja, joka tavoitti TikTokissa erittäin hyvin alle 20-vuotiaita nuoria. Kuitenkin autenttinen pamilainen nuoren ääni puuttuu tällä hetkellä sosiaalisesta mediasta. TikTokissa nuoria puhuttelee persoonallinen, hauska ja ei-siloteltu materiaali. Tämä vaatii somettajalta uskallusta laittaa oma persoonansa peliin ja tuoda tärkeään asiasisältöön, tai sen oheneen, myös huumoria. Lisäksi se vaatii hyviä perustietoja PAMista ammattiliittona ja esimerkiksi työelämän pelisäännöistä.

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Somevaikuttamisesta kiinnostuneille nuorille on mahdollista suunnata koulutuksia, joissa annetaan perustietoa somevaikuttamisesta sekä ohjataan helpoin askelin alkuun. Samoin liiton on mahdollista tarjota somevaikuttamisesta kiinnostuneille hyödynnettävää faktatietoa ja materiaalia vaikuttamistyön tueksi. Somekoulutusta ja -tukea voidaan suunnata nuorille erilaisia polkuja pitkin useamman yksikön yhteistyönä.

Päätösesitys:

Liittokokous merkitsee aloitteen tiedoksi.

Päätös:

Liittokokous merkitsi aloitteen tiedoksi.

Id: 3187

Palvelualojen alojen lisien yhteneväisyys/samanvertaisuus

Tausta ja perustelut:

Palvelualojen alojen lisät ovat edelleen eriarvoiset. Pandemian myötä ravintola-ala menetti työntekijöitä kaupan alalle. Ravintola-alan ammattilaiset eivät palanneet takaisin alalle, koska huomasivat saavansa kaupan alan työehtosopimuksen alla parempaa palkkaa. Ravintola-alalla on kuitenkin huutava pula osaavista työntekijöistä.

Esitys:

PAM hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto 702 ry esittää, että seuraavissa työehtosopimusneuvotteluissa otetaan esiin lisien eriarvoisuus ja tähän epäkohtaan tartutaan rohkeasti.

702 PAM - hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto ry

Hallituksen lausunto:

Matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palveluita koskevassa työehtosopimuksessa on sovittu kello 18 – 24 maksettavasta iltatyölisästä sekä klo 24 – 06 maksettavasta yötyölisästä. Lauantailisää työehtosopimuksessa ei ole lainkaan.

Työaikalisät vaihtelevat eri työehtosopimuksissa sekä määrältään että niihin oikeuttavan työskentelyaikojen osalta. Erityisesti kaupan alan työaikalisät ovat poikkeukselliset muihin aloihin verrattuna. Tämä johtuu kaupan alan aukiolojen muutoksesta viimeisten vuosikymmenten aikana.

Aukioloajat ovat olleet huomattavasti rajoitetummat ja laajentumisen hidastamiseksi on lisiin neuvoteltu muutoksia 1990-luvulta lähtien. Aikanaan työaikalisät ovat olleet prosenttiperusteisia, jotka tuolloin muutettiin kiinteiksi (markkamääräisiksi). Sen jälkeen lisiä ei pääsääntöisesti ole korotettu, vaan ne on ”jäädytetty” aikaisemmalle tasolle.

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Tällä on pyritty estämään työaikalisien suuri osuus kokonaisansiosta, joka ei ole työntekijänkään etu. Tavoitteena on ollut sen sijaan peruspalkan korotukset sekä oikeudenmukainen työn vaativuuteen perustuva palkkausjärjestelmä.

Matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palveluissa työ on aina painottunut ilta-, yö- ja viikonlopputyöhön, jonka vuoksi työaikalisien korottamiseen ei ole ollut samanlaista mahdollisuutta. Siksi edelleen ilta-, yötyö- ja lauantailisän saaminen esimerkiksi Kaupan työehtosopimuksen tasolle on haastavaa.

Pelkästään lauantaityön merkitys on alalle suuri, joka johtaa siihen, että sen kustannusvaikutus olisi korkea. Lisäksi työnantajapuolen tavoitteena on ollut, että palkan muodostumisessa lisien osuus ei missään tapauksessa saisi kasvaa ja tätä kautta ainakin uusien lisien neuvottelemineen työehtosopimukseen on tavoitteena haasteellista.

Työehtosopimusneuvotteluissa osapuolet ovat sopineet jatkavansa palkkausjärjestelmän uudistamistyötä. Tavoitteena on valmistella toimialalle uusi palkkausjärjestelmä, joka lisää alan vetovoimaisuutta ja työvoiman saatavuutta. Osapuolet selvittävät myös mahdollisuuksia pidempikestoiselle ansiokehitysohjelmalle.

Päätösesitys:

Liittokokous edellyttää huomioimaan aloitteen sisällön tes-neuvotteluihin valmistautumisessa.

Päätös:

Liittokokous edellytti huomioimaan aloitteen sisällön tes-neuvotteluihin valmistautumisessa.

Id: 3188

PAMin luottamustoimien hoitaminen

Tausta ja perustelut:

Vv-päivien mahdollinen menettäminen luottamustoimien hoitamisen takia. Esitys: Luottamustoimien hoitaminen, esim. valtuuston jäsenyys ja/tai sopimusalatoimikunnan jäsenyys, aiheuttavat poissaoloja työpaikalta ja työtehtävästä. Poissaoloista saa ansionmenetykskorvauksen, mutta työtunnit menettää Kun on hoitamassa ammattiliiton mandaatilla asioita jäsenten parhaaksi, on kohtuutonta, että menettää vuosivapaapäivän tai -päiviä ko. tehtäviä hoitaessaan. Myös todennettavat menetetyt vuosivapaat tulee korvata.

702 PAM - hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto ry

Hallituksen lausunto:

Matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palveluita koskevan työehtosopimuksen mukaan työntekijällä on oikeus osallistua sopimusalatoimikunnan, valiokunnan, hallituksen ja valtuuston kokouksiin, ellei osallistumiselle ole erityistä työn järjestelyistä johtuvaa painavaa estettä. Vastaava määräys on päänsääntöisesti kaikissa PAMin solmimissa työehtosopimuksissa. Poissaolo-oikeutta ei kuitenkaan ole sovittu palkallisena, joten

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

osallistumisesta muodostuu ansionmenetystä. Ansionmenetys korvataan Palvelualojen ammattiliiton matkustusohjesäännön perusteella, jota noudatetaan liiton henkilöstön sekä liiton valtuuston, hallituksen ja sen nimeämien valiokuntien, sopimusaloitoimikuntien ja työryhmien matkustukseen. Luottamustoimisten matkustukseen liittyvät korvaukset on käsitelty yksityiskohtaisemmin ohjesäännön kohdassa 5. Sen mukaan edellä mainituissa tehtävissä toimiville luottamustoimisille jäsenille korvataan kokousmatkalta matkakulut, päiväraha, majoituskulut sekä mahdollinen ansionmenetyskorvaus työnantajan todistuksen mukaisesti.

Vuosivapaita ansaitaan Matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palveluita koskevan työehtosopimuksen mukaisesti työskenneltyjen työtuntien perusteella. Mainitun työehtosopimuksen sekä muidenkin vuosivapaajärjestelmän sisältävien PAMin työehtosopimusten mukaan poissaolot (palkattomat poissaolot, oman tai lapsen sairaudesta johtuvat poissaolot jne.) eivät pääsääntöisesti kerrytä vuosivapaapäiviä.

Yksittäiset tai useammatkaan poissaolopäivät eivät käytännössä useinkaan johda vuosivapaan menettämiseen, koska yhden vuosivapaan ansainta edellyttää pääsääntöisesti 200 tunnin työskentely. Yksittäistapauksissa poissaolomäärä voi kuitenkin joskus osua työehtosopimuksen vuosivapaataulukon sellaiseen kohtaan siten, että vuosivapaapäivä menetetään. Mikäli jäsenelle tulee PAMin hallintoelinten kokoukseen osallistumisen vuoksi ansionmenetystä myös muun kuin suoraan kokouspäivän palkan menettämisen vuoksi, maksetaan voimassa olevan matkustusohjesäännön perusteella ansionmenetys myös tällaisten menetysten perusteella. Näin toimitaan säännönmukaisesti esim. kokouspäivän ansionmenetyksen vaikutuksesta lomapalkan kertymiseen.

Kun kyse on oikeudesta vapaapäivään, PAMin hallintoelinten kokouksiin osallistumispäivät tulisi erikseen sopia työehtosopimuksessa vuosivapaapäiviä kerryttäväksi. Vapaapäivän menettämisessä siltä osin on kyse työehtosopimustavoitteesta koskien vuosivapaiden ansaintaa tai hallinnon kokouspäivien palkallisuutta.

Päätösesitys:

Työehtosopimusmuutoksen osalta liittokokous edellyttää huomioimaan aloitteen sisällön tes-neuvotteluihin valmistautumisessa.

Leena Laihon (Lounais-Suomi) piti puheen talkootöistä. Hänen mielestään oli kohtuutonta, että voi menettää vapaapäiviä hoitaessaan PAMilaisten yhteisiä asioita. Laihon kertoi olevansa tyytyväinen hallituksen vastaukseen aiheeseen liittyen, eikä tee muutosesitystä, mutta hän halusi antaa pohdittavaksi oikeudenmukaisuuden ajankäyttöön yhteisten asioiden hoitamisessa.

Päätös:

Työehtosopimusmuutoksen osalta liittokokous edellytti huomioimaan aloitteen sisällön tes-neuvotteluihin valmistautumisessa.

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Aloitteiden käsittelyn jälkeen menettelytapavaliokunta kokoontui käsittelemään aloitteisiin 3175, 3177 ja 3178 tehtyjä muutosesityksiä. Menettelytapavaliokunnan vastaukset on kirjattu kunkin aloitteen kohdalle.

Puheenjohtaja päätti aloitteiden käsittelyn.

Puheenjohtajaksi vaihtui Laura Hyppölä.

11. Valtuuston valinta

Vaalivaliokunnan puheenjohtajan Kirsi-Maria Mäntylän esitteli vaalivaliokunnan esitykset kohtiin 12.2, 12.3 ja 11.1–11.6.

Puheenjohtaja esitti, että käsitellään asiat kokonaisuuksina: ensin valtuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien valinnat 11.1, 11.2 ja 11.3. Tämän jälkeen hallituksen varsinaisten ja yleisvarajäsenten valinnat 12.2 ja 12.3. Tämän jälkeen valtuuston varsinaisten ja yleisvarajäsenten valinnat eli 11.4 ja 11.6. Lopuksi valtuuston henkilökohtaisten varajäsenten valinnan 11.5. Kokous hyväksyi esitetyn käsittelyjärjestyksen.

11.1. Puheenjohtaja

Kokous päätti valita vaalivaliokunnan esityksen perusteella liiton valtuuston puheenjohtajaksi **Sami Viitasaaren (Lounais-Suomi)**.

11.2. 1. varapuheenjohtaja

Kokous päätti valita vaalivaliokunnan esityksen perusteella liiton valtuuston 1. varapuheenjohtajaksi **Christa Pessin (Helsinki-Uusimaa)**.

11.3. 2. varapuheenjohtaja

Kokous päätti valita vaalivaliokunnan esityksen perusteella liiton valtuuston 2. varapuheenjohtajaksi **Suvi Röntysen (Pohjois-Suomi)**.

Todettiin, että kohdat 11.1., 11.2 ja 11.3 on loppuun käsitelty.

Päätettiin käsitellä kohdat 11.4–11.6 yhdessä. Käytiin keskustelua vaalivaliokunnan esityksestä valtuuston varsinaisiksi jäseniksi, valtuuston jäsenten henkilökohtaisiksi varajäseniksi ja valtuuston yleisvarajäseniksi valittavista henkilöistä.

11.4. Valtuuston jäsenten valinta (60)

11.5. Valtuuston jäsenten henkilökohtaisten varajäsenten valinta (120)

11.6 Valtuuston yleisvarajäsenten valinta (10)

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Kokous päätti valita valtuuston varsinaisiksi jäseniksi, henkilökohtaisiksi varajäseniksi ja yleisvarajäseniksi liitteessä mainitut henkilöt (liite 4).

Todettiin kohdat 11.4–11.6 loppuun käsitellyiksi.

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

12. Hallituksen valinta

Puheenjohtajaksi vaihtui Suvi Röntynen.

Esityslistan kohdat 12.2 ja 12.3 päätettiin käsitellä yhdessä.

12.2. Varsinaiset jäsenet

Kuultiin vaalivaliokunnan puheenjohtajan Kirsi-Maria Mäntylän esittelemänä vaalivaliokunnan esitys hallituksen varsinaisiksi jäseniksi valittavista henkilöistä.

Keskustelu avattiin kohdille 12.2 ja 12.3. Puheenvuorot:

Johanna Laamanen (Häme-Kaakkois-Suomi) otti kantaa päätöksenteon tasapuolisuuteen ja puolueettomuuteen. Hän esitti, että esimerkiksi kaupan alalla, jossa on vain muutama suuri toimija, olisi hyvä saada jokaisesta oma edustaja.

Tarja Puotsaari (hallituksen jäsen, Lounais-Suomi) nosti esiin huolensa siitä, että hallitukseen ollaan valitsemassa viisi henkilöä S-ryhmästä ja vain yksi Keskolta. Hän nosti esille, että olisi oikeus ja kohtuus, että hallituksessa olisi mukana myös Citymarketin ääni. Puotsaari nosti esille heidän pettymyksensä siitä, jos Citymarketin ääni jäisi kokonaan pois.

Tomi Sairomaa (Häme-Kaakkois-Suomi) kertoi, että he ovat tyytyväisiä työhön, mutta Häme-Kaakkois-Suomen tilanne kokonaispaikkajaoissa ei ollut mairitteleva; paikkajaoon jälkeen he olivat neljänsiä. Hän toivoi, että seuraavissa liittokokouksissa paikkajakoja katsottaisiin paremmin alueellisen jakauman mukaan.

Puheenjohtaja totesi, että pyydytyissä puheenvuoroissa ei tehty yhtään muutosesitystä, mistä olisi käynyt selkeästi ilmi, ketä ehdotetaan kenenkin tilalle. Keskustelu päätettiin.

Hallituksen varsinaisiksi jäseniksi valittiin:

Johanna Buska (Pohjois-Suomi)
Tuuli Elokannas (Lounais-Suomi)
Ulla Fagerström (Valtakunnallinen)
Marjo Korhonen (Itä-Suomi)
Piia Kyrö (Häme-Kaakkois-Suomi)
Heikki Laakkonen (Helsinki-Uusimaa)
Jenni Lehikoinen (Häme-Kaakkois-Suomi)
Merja Lehto (Helsinki-Uusimaa)
Marko Lähdesniemi (Valtakunnallinen)
Hanna Puhakka (Itä-Suomi)
Lassi Rantanen (Pirkanmaa)
Mikko Ruokonen (Helsinki-Uusimaa)
Kaisamari Sahlman (Pirkanmaa)
Arja Vakkuri (Keski-Suomi-Pohjanmaa)

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Päivi Vehmas (Keski-Suomi-Pohjanmaa)

12.3. Yleisvarajäsenet

Kuultiin vaalivaliokunnan puheenjohtajan Kirsi-Maria Mäntylän esittelemänä vaalivaliokunnan esitys hallituksen yleisvarajäseniksi valittavista henkilöistä.

Yleisvarajäseniksi valittiin:

- Liisa Tamminen (Helsinki-Uusimaa)
- Ulla Leskinen (Itä-Suomi)
- Melina Mäkelä (Lounais-Suomi)

Hallituksen varsinaiset jäsenet ja yleisvarajäsenet löytyvät myös liitteestä 3.

9. Tavoiteohjelma vuosille 2024–2027

Palattiin esityslistalle kohtaan 9. Tavoiteohjelma vuosille 2024–2027. Kuultiin tavoiteohjelmavaliokunnan puheenjohtajan Sohja Tahlon (Pirkanmaa) esittely:

Sonja Tahlo (Pirkanmaa) kertoi, että työryhmätyöskentely oli jouhevaa. Työryhmissä ja valiokunnassa haluttiin tehdä harmoninen ohjelma. Johdantoa haluttiin yhtenäistää ja tehdä siitä ymmärrettävä, koko jäsenistölle sopiva. Tahlo kertoi, että kaikki aloitteet on otettu huomioon. Hän jatkoi, että termistö on haluttu pitää yhtenäisenä.

Tavoiteohjelmatyöryhmien puheenjohtajat esittelivät oman ryhmänsä työn:

Mats Eriksson (Keski-Suomi-Pohjanmaa) oli puheenjohtaja ”Johdanto” -osiossa. Heidän tavoiteohjelmatyöryhmänsä koostui 26 henkilöstä. Eriksson kertoi, että Johdannossa oli jo olemassa punainen lanka, mutta tekstiä piti muokata enemmän selkokielisempään muotoon. Eriksson avasi puheessaan konkreettisia muutoksia Johdanto -osioon:

- Haluttiin välttää hankalia sivistyssanoja (esim. autoritaarisuus, poliittinen polarisaatio)
- Sotien suuruuteen ei haluttu ottaa kantaa
- Sanoja muutettiin toiseen muotoon
- ”Vihreä siirtymä” -termi muutettiin ”Kestävä kehitys”
- Riviltä 50 muutettiin lauseita selkokielisemmiksi
- Digitaalinen murros -kohdassa muokattiin koneet ”työnteon roolit tulevaisuudessa”
- Varallisuuserot kasvavat – kaksi kappaletta yhdistettiin yhdeksi, haluttiin tiivistää teksti ymmärrettävämpään muotoon. Kappaleiden yhteiseksi otsikoksi tuli ”Talous ja työllisyys”
- Rivi 87 muokattiin lauseita, korvaava ”Työllisyys Suomessa”
- ”Sopimussyhteiskuntaa murretaan” -otsikko muutettiin ”uhattuna”, ensimmäinen lause ei ollut enää tarpeen
- Rivi 100 ”synnyttäminen” -termin sijaan käytettiin ”on tarkoittanut”
- Rivi 105 ”murtaa” -termin sijaan käytettiin sanaa ”uhka”
- Rivi 109 ”heikkeneminen” muutettiin termiin ”uhka”

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

- Rivi 115 puhuttiin järjestäytymisasteen laskusta, jätettiin pois
- Rivi 121 ei haluttu mainita ”liittokokouskausi”, vaan muutettiin ”tulevat vuodet”
- Rivi 122 ”järjestäytynyt työvoima” muutettiin sanamuotoon ”ay-liike”
- Rivi 125 otsikko ”Työelämä huonontuu” muutettiin ”Muuttuva työelämä”
- Rivi 126 poistettiin lauseen alku ”Työn silppuuntuminen jatkuu”
- Rivi 131 poistettiin finanssikriisiasia
- Rivi 134 ”datan yhdistelmät” muutettiin ”tietotekniset järjestelmät”
- Rivi 136 muutettiin sana ”henkinen” termiin ”psykykinen”
- Rivi 138 ei haluttu yksilöidä nuoria, vaan kaikilla palvelualalla työskenteleviä on huoli omasta jaksamisesta
- Rivi 144 ”järjestettyihin koulutuksiin” -kohdassa haluttiin korostaa, että työntekijät ovat päässeet yhä vähemmän palkallisella ajalla koulutuksiin
- Rivi 149-150 tiivistettiin lausetta
- Rivi 151 haluttiin lisätä salin puolelta lause ”ay-liike tarvitaan nyt ja jatkossa”

Eriksson kävi konkreettisten muutosten jälkeen vielä läpi tulleet muutosesitykset. Muutosesityksiä oli tullut kannatettuna:

- Sivu 2, rivi 68: ”On myös pyrittävä ehkäisemään työnteon valumista vapaa-ajalle työpaikan tiedotuskanavien yleistyessä työntekijöiden henkilökohtaisissa älylaitteissa. Tällä tavoin mahdollistamme aitoa työstä palautumista vapaa-ajalla.”
- Sivu 4, rivi 40: ”Lauseen perään: ”Työt myös seuraavat vapaa-ajalle työpaikan viestimien kautta, estäen aitoa työstä palautumista.””

Nämä kaksi kannatettua muutosesitystä on tuotu keskustelun kautta riville 68. Asiaa on myös käsitelty Elämä -osiossa.

Kolmas muutosesitys koski kokoaikatyötä ja osa-aikatyötä. Muutosesitys käsiteltiin. Muutosesitys ei tullut sellaisenaan Johdantoon, mutta se liitettiin ”Työehdoista sopimassa” -osioon hieman erilaisessa muodossa, jota käsitellään myöhemmin.

Eriksson päätti puheenvuorossa. Puheenjohtaja kutsui seuraavaksi Piia Kyrön (Häme-Kaakkois-Suomi) kertomaan ”Ammattiliitossa” -osioista.

Piia Kyrö (Häme-Kaakkois-Suomi) kertoi, että heidän työryhmänsä käsitteli yhteensä 16 salista tullutta kannatettua muutosesitystä. Tämän lisäksi työryhmän sisältä tuli esityksiä 11 kappaletta. Ensimmäinen kokonaisuus liittyi muutosesityksiin, joita kokousedustaja Vihavainen oli tehnyt. Muutosesitykset liittyvät riveille 175, 176, 177 ja 189. Esitykset liittyivät asioihin, kuinka liiton palveluissa, koulutuksien järjestämisajankohdissa ja ammattiosaston toiminnoissa tulisi paremmin ottaa huomioon jäsenten ja alan työntekijöiden työajat, tapahtumien järjestämisajankohdat eri vuorokauden aikoina ja työaikoihin sovitellen. Työryhmä oli todennut, että aihe on sellainen, jonka täytyy näkyä tavoiteohjelmissa vahvemmin kirjauksina. Työryhmä teki oman pohjaesityksensä Vihavaisen muutosehdotuksista seuraavasti:

- Rivi 189 ensimmäinen tavoite lisätty kohtaan ”Lähivuosien tavoitteet”

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

- Rivi 281 lisättiin tarkennus ”jotta ne voivat vastata jäsenten erilaisiin tarpeisiin elämän tilanteisiin”

Kyrö kävi muut esitykset läpi riveittäin:

- Rivi 168 tehtiin sanajärjestysmuutos ja täsmennys, uusi muotoilu ”Keskeisimpiä toiminnassa ovat jäsenet, sitä kautta tulevat luottamushenkilöt ja sen tiimit ja niin edelleen.”
- Rivi 178 poistettiin sana ”vammainen”, joka korvattiin ”erityistä tukea tarvitseville”
- Rivi 181 poistettiin listaus oppimisista ja taidoista
- Rivi 193 lisättiin uuden tavoitteen ”PAMilaisten äänestysaktiivisuuden nostaminen”
- Rivi 195 lisättiin mukaan sana ”Eurooppa-politiikassa”
- Rivi 221 lisättiin ”Nuoria kannustetaan luottamustehtäviin esimerkiksi varaluottamusmiehen roolin avulla sekä tarjoamalla ammattiliiton kautta mahdollisuuksia osallistumiseen ja kouluttautumiseen”
- Rivi 227 lisäsi sanan ”äidinkielestään”. Pohjalla monikielisuuden, selkokielen, viestintätapojen ja viestintähaasteiden huomioiminen.
- Rivi 253 lisäsi oman lähiaikavälin tavoitteen, joka ottaa huomioon erilaiset haasteet
- Rivi 348 lisättiin huomio jäsenten yksilöllisten tarpeiden huomioimisesta
- Rivi 234 muutettiin lausetta ”päivittämään toimintatapojaan järjestämisessä”
- Rivi 236 lisättiin lause sanan ”tulevaisuudessakin” jälkeen: ”PAM varaa resursseja ammattiosastojen järjestämiskoulutukseen”
- Rivin 243 jälkeen lisättiin uusi lisäys seuraavalle riville ”PAM vahvistaa jäsenten osaamista jäsenhankinnassa siten, että jokaiselle jäsenelle on luontevaa kutsua uusia jäseniä liittoon”
- Rivi 246 muutettiin muotoilu ”31-vuotiaiden luottamustehtävissä toimivien henkilöiden määrä kasvaa”
- Rivi 253 lisättiin uusi tavoite: ”PAM viestii huomioiden selkokielen näkökulmat, mahdolliset lukemisen haasteet sekä yksilölliset asiakastoiveet viestinnän tavasta ja ajankohdasta”
- Rivit 288-289 lisättiin uusi lause ”Tavoiteltu lopputulos on aina positiivinen kokemus jäsenpalveluista.”
- Rivi 297 lisättiin lause ”Palvelujen kehittämisessä huomioidaan tekoälyn mukanaan tuomat mahdollisuudet”
- Rivi 327 kirjausta muutettiin paremmaksi: ”PAMin tarjoama koulutus on askel kohti elinikäistä oppimista.”
- Rivi 328 kirjausta muutettiin paremmaksi: ”PAMin koulutuksesta saatavia opintopisteitä on mahdollisuus hyödyntää opiskelussa ja osaamisen todentamisessa työelämässä.”
- Rivi 346 siirretään 342 riville pitkän aikavälin tavoitteista lähivuosien tavoitteisiin
- Rivi 348 lisättiin tavoitteen loppuun ”huomioiden jäsenten yksilölliset tarpeet”

Kyrö päätti puheenvuoronsa. Puheenjohtaja kutsui tämän jälkeen Mats Erikssonin kertomaan ”Työehdoista sopimassa” -osiosta.

Mats Eriksson (Keski-Suomi-Pohjanmaa) kertoi ”Työehdoista sopimassa” -osuudesta. Eriksson alkoi kertomalla, että salista oli tullut muutosesityksiä. Muutosesitykset koskivat

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

osa-aikaisuutta, työehtosopimusten kokoaikaisten työntekijöiden viikkotyötuntien lyhentämistä ansiotuloja heikentämättä sekä viimeisenä viikkotuntimäärää 30 tuntiseksi niin, etteivät ansiotulot vähene. Työryhmässä todettiin, että sellaisenaan muutosesityksiä ei löytynyt. Muutosesityksiin liittyen tehtiin seuraavia kirjauksia:

- Riville 518 kirjattiin ”PAM tavoittelee palvelualojen työntekijöiden työajan lyhentämistä heidän ansiotasoaan heikentämättä.”

Lyhennettyä työviikkoa ei haluttu ottaa esille, koska on olemassa niin monia eri PAM-aloja, jolloin 30 tunnin työviikko ei sovi kaikkialle.

Eriksson jatkoi seuraavista kirjauksista:

- Rivi 517 riviltä otettiin pois ”kokoaikaisten työn lyhentämistä”, koska täytyy pyrkiä siihen, että myös osa-aikaiset saavat enemmän palkkaa samalla tai pienemmällä työmäärällä.
- Rivin 509 jälkeen uusi tavoite lähivuosien tavoitteisiin ”PAM tavoittelee palvelualojen työntekijöiden työajan lyhentämistä heidän ansiotasoaan heikentämättä”

Työryhmästä tuli myös paljon muutoksia. Muun muassa seuraavat kohdat:

- Rivit 418-419 poistettiin tavoite ”PAMin työehtosopimuksilla määritetään sellainen työehtojen vähimmäistaso, joka turvaa työntekijöiden toimeentulon ja kunnolliset työolosuhteet”. Tavoite poistettiin siksi, koska sama tavoite löytyy riviltä 425. Riviä 425 tarkennettiin samalla ”edelleen” -muodolla.
- Riville 444 lisättiin virke ”Työharjoittelujaksojen laajuutta sekä työaikaa tulee tarkastella kriittisesti ja hyväksikäyttöä estää.”
- Riville 499 lisättiin virkkeen loppuun luottamusmiehen asemaa koskien ”lainsäädännössä sekä työehtosopimuksissa, joissa heille on määriteltävä riittävä ja kattava koulutusoikeus.”
- Riville 504 lisättiin lyhyen aikavälin tavoite ”PAMin tavoitteena, ettei palvelualoilla teetetä vastentahtoista osa-aikatyötä.”
- Riville 510 lisättiin lyhyen aikavälin tavoitteena ”PAMilaisten luottamushenkilöiden osaaminen turvataan riittävällä koulutusoikeudella koskien työehtosopimuksia, työläinsäädäntöä, paikallista sopimista sekä neuvottelutaitoja”. Lisäksi korostettiin, että varahenkilöiden koulutusoikeutta tulee vahvistaa.

Eriksson päätti puheenvuoronsa.

Puheenjohtaja keskeytti kohdan 9. käsittelyn.

Kokous keskeytettiin 25.10.2023 klo 16.30.

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

3. kokouspäivä 26.10.2023 klo 11.00–13.50

Kokous jatkui 26.10.2023 kello 11.00. Puheenjohtajana Suvi Röntynen.

Todettiin kokouksen läsnäolijat. Kokouksessa oli läsnä 295 liittokokousedustajaa.

13. Tilintarkastusyhteisön valinta

Päätettiin liiton hallituksen esityksen mukaisesti, että varsinaiseksi tilintarkastajaksi valitaan tilintarkastusyhteisö Tilintarkastusrengas Oy, päävastuullisena tilintarkastajana Lotta Kauppila, KHT ja varatilintarkastajaksi Virve Tamminen, KHT.

Seuraavaksi kuultiin **liiton puheenjohtajan Annika Rönni-Sällisen linjapuhe** (liite 2)

Palattiin esityslistalle kohtaan 9. Tavoiteohjelma vuosille 2024–2027.

9. Tavoiteohjelma vuosille 2024–2027

Palattiin esityslistalle kohtaan 9. Tavoiteohjelma vuosille 2024–2027.

Puheenjohtaja Sami Viitasaari totesi aluksi, että jatkamme eilen alkanutta käsittelyä tavoiteohjelman kohdasta Elämässä. Sen jälkeen tavoiteohjelmatyöryhmien puheenjohtajat esittelivät oman ryhmänsä työn. Sen jälkeen käsiteltiin tavoiteohjelma aihealueittain.

Ulla Leskinen (Itä-Suomi) toimi ”Elämässä” -tavoitteen puheenjohtajana. Leskinen kertoi, että heille oli tullut salista kolme kannatettua esitystä, ”Johdannosta” kaksi kannatettua esitystä sekä tavoiteohjelmaryhmästä tuli kaksi muutosta. Alla tehdyt muutokset:

- Rivi 544 ”Työntekijöiden arkea kuormittavat asiakkaiden huono käytön, rauhattomuus työpaikalla, häirintä sekä kasvavat vaatimukset työssä”. Lauseen loppua muokattiin: ”Työntekijöiden kuormittavat myös asiakkaiden epäasiallinen käytös, väkivallan uhka ja kasvavat vaatimukset työssä”
- Rivi 546, johdanto-osio, ”On myös pyrittävä ehkäisemään työnteon valumista vapaa-ajalle työpaikan tiedotuskanavien yleistessä työntekijöiden henkilökohtaisissa älylaitteissa. Tällä tavoin mahdollistamme aitoa työstä palautumista vapaa-ajalla. Työt myös seuraavat vapaa-ajalle työpaikan viestimien kautta, estäen aitoa työstä palautumista”. Riville lisättiin sana lauseen keskelle ”Uuden teknologian myötä tulee uusia työvälineitä ja tiedotuskanavia, joiden käyttöönotto voi aiheuttaa kuormitusta”
- Rivi 616 ”Ja että työntekijän on mahdollista päästä vaikuttamaan yövuorojen määrään”. Tähän lisättiin ”PAMin sopimusaloilla työntekijöiden vaikutusmahdollisuudet työtään koskeviin päätöksiin ja työvuorosuunnitteluun lisääntyvät. Esimerkiksi työntekijän on mahdollista päästä vaikuttamaan yövuorojensa määrään”.
- Rivi 650 tehtiin lisäys tavoiteryhmän sisäلتä. ”Tällä hetkellä mm. varhaiskasvatus, lasten aamu- ja iltapäivätoiminta, sosiaali- ja terveyspalvelut ja julkinen liikenne eivät riittävästi huomioi palvelualojen työntekijöiden työajasta johtuvia tarpeita.” Lisäys:

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

- ”Yhtenä huomiona PAMin selvityksessä nousevat myös pienet koululaiset, jotka jäävät ilman hoitopaikkaa, vaikka vanhemmat tekevät yhä enemmän ilta-, yö- ja viikonlopputyötä”.
- Rivi 673 tehtiin lisäys lähivuosien tavoitteisiin: ”PAM vaikuttaa siihen, että perheillä olisi saatavilla vuoropäivähoitoa ja vuorohoitoa pienille koululaisille työ- tai asuinpaikan läheltä”.
 - Riviltä 798 päätettiin poistaa ”valtio” pois lauseesta ”PAM ajaa valtion perustaitotakuuta”

Satu Lindström (Valtakunnallinen) esitteli työryhmänsä tuotokset ”Työpaikalla yrityksessä” -tavoiteohjelmasta. Lindström kertoi, että salista oli tullut viisi kannatettua muutosesitystä, jotka toteutettiin suoraan esityksiin tai hieman muotoillen. Yksi muutosesityslause jätettiin lisäämättä.

- Sivu 20, rivien 818-823 lukujen ilmaisu muutettiin murtoluvuista prosentteihin.
- Sivu 20, 829: ”Erityisesti nuorten sekä vasta aloittavien työntekijöiden kohdalla työnantajat usein tarjoavat paikalliset sopimukset varsinaisen työsopimuksen kylkiäisenä oletusarvona, että työntekijä niihin suostuu sopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä, saamatta mahdollisuutta perehtyä paikallisen sopimuksen sisältöön tarpeeksi” Muutosesitys tehtiin seuraavassa muodossa: ”Tämä on erityisen tärkeää nuorille, maahantuottaneille ja uudessa työpaikassa aloittaville työntekijöille, jotka syystä tai toisesta eivät ole riittävän tietoisia oikeuksistaan.” Ajatus takana oli se, että on tärkeää tietää, mitä on allekirjoituksella sopimassa.
- Rivi 830 tehtiin lauseen perään lisäys: ”sekä samalla voidaan varmistaa työntekijöiden ymmärtämys paikallisen sopimuksen sisällön merkityksestä.” Tämä jätettiin lisäämättä, koska asia tuli jo esille aiemmassa muutoksessa ja tekstissä.
- Rivi 833: ”Siksi sen todellista toteutumista työpaikoilla on pidettävä kiinni.” Tehtiin lisäys tähän ”PAMin on varmistettava vuoropuhelun toteutuminen työpaikoilla lain kirjaimen mukaan”. Työryhmä esitti kahden muutosesityksen kirjausta yhteen muotoon: ”Lain hengen mukaan toimivalla vuoropuhelulla on mahdollisuus saada paljon aikaan, siksi sen toteutumista työpaikoilla on pidettävä kiinni”
- Rivi 898: ”PAM edistää, että yritykset toimivat eettisesti ja kestävästi myös silloin, kun se ei ole taloudellisesti kaikkein kannattavin vaihtoehto.” Tällä haettiin sitä, että PAM valitsisi pienillä taloudellisilla menetyksillä kestävä kehityksen toiminnan.
- Rivi 935: ”Luodaan käytänteitä”, jatkoa tähän ” Monia käytänteitä varmasti pystytään luomaan, mutta tulee myös painokkaasti varmistaa, että ne viedään käytäntöön. Niistä opitaan ja tarvittaessa uudistetaan.”
- Sivu 23, rivi 980. Oli keskustelua, miten työsuojeluvaltuutetut voisivat hyödyntää Uniofya. Todettiin, että olemalla osa ammattiosaston jäseniä tällainen, se olla mahdollista. Esitetään lähivuosien tavoitteisiin, että niihin lisätään järjestäytyneiden työsuojeluvaltuutettujen määrää mahdollistaen Uniofyn käyttämisen myös työsuojeluvaltuutettujen työkaluna.
- Rivi 1013 tehtiin yhden sanan lisäys: ”Myös työergonomian edistämisestä”
- Rivi 1046 muokattiin niin, että lause kuuluisi ”PAMin sopimusalan työpaikoilla on toimintamalleja, joiden avulla kyetään auttamaan alentuneesta työkyvystä kärsiviä tai erityistä tukea tarvitsevia selviytymään työelämästä.” Ajatuksena ottaa kantaa myös siihen, ettei kaikilla ole samanlaisia valmiuksia oppia uutta.

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

- Rivi 1058 tehtiin tarkennus ”PAMin sopimusaloilla työpaikkojen työsuojelutoiminnan seurauksena terveyden, erityisesti mielenterveyden, ongelmat vähenevät.”
- Rivit 1088-1089 muutettiin selkokielempään muotoon.

Henna Knuuti (Pohjois-Suomi) kiitti työryhmää tiistain tuloksetta työstä. Hän jatkoi aiheesta ”viikkotyöaika”. Knuuti kertoi tehneensä esityksen siitä, että PAM ottaisi tavoitteeksi siirtymisen nelipäiväiseen työviikkoon. Knuutin mielestä tämä esitys näyttäytyy tavoiteohjelmassa sivistyneenä ja maltillisena kirjauksena, johon hän oli tyytyväinen.

Kokous päätti hyväksyä PAMin tavoiteohjelman vuosille 2024–2027.

16. Kokouksen päättäminen

Kokouksen puheenjohtaja Sami Viitasaari lausui päätössanat koko puheenjohtajiston puolesta. Ensin Viitasaari kiitti koko liittokokousta. Tämän jälkeen hän kiitti puheenjohtajia, sihteereitä ja tekniikan ryhmää. Hän onnitteli Annika Rönni-Sällistä ja Risto Kalliorinnettä. Viitasaari kiitti kokousedustajia, PAMin henkilökuntaa sekä kaikkia järjestelyissä mukana olleita. Lopuksi laulettiin yhdessä tunnettu työväenlaulu ”Taistojen tiellä”.

Puheenjohtaja Sami Viitasaari päätti kokouksen 26.10. kello 13.50.

VAKUUDEKSI

Laura Hyppölä
puheenjohtaja

Kaisamari Sahlman
puheenjohtaja

Suvi Röntynen
puheenjohtaja

Sami Viitasaari
puheenjohtaja

Heidi Lehikoinen
sihteeri

Sirpa Moilanen
sihteeri

Kaisu Ahola
pöytäkirjantarkastaja

Jouni Kelaranta
pöytäkirjantarkastaja

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Liite 1: Puheenjohtaja Annika Rönni-Sällisen puhe

Hyvät Liittokokousedustajat, kutsuvieraat ja henkilökunta. Onpa hienoa nähdä teidät kaikki täällä Jyväskylässä! On sanottava, että viimeiset neljä ja puoli vuotta edellisestä liittokokouksesta on kulunut todella nopeasti. Aika ei ole käynyt pitkäksi, vaan vastassa on ollut melkoisia yllätyksiä. Koronapandemia oli sellainen. Vuosia oli puhuttu pandemian vaarasta, mutta kukaan ei oikein ottanut sitä tosissaan. Kun pandemia sitten lähti leviämään Kiinasta, emme tahtoneet uskoa, että se tulisi Suomeen. Niin minäkin ajattelin. Se tuli silti. PAMissa siirryimme toiminnan kehittämiseen tulipalojen sammuttamiseen. Pandemia näytti meille monia asioita. Kun muu Suomi linnoittautui koteihinsa, suuri joukko teistä, PAMin jäsenistä, piti huolen siitä, että ruokahuolto pelaa, tilat siivotaan ja järjestys pysyy yllä. Palvelualojen työntekijät tulivat näkyviksi arjen toiminnan takaajana, ja siitä tuli myös julkista kiitosta ja tunnustusta. Kovimmin koronan vaikutukset iskivät matkailu- ja ravintola-alalle, jossa valtio määräsi työpaikat suljettaviksi. Mutta työntekijät kantoivat ison osan taloudellisesta riskistä. Pelkkä työttömyysturva ei pidemmän päälle riittänyt. Monen talous romahti. Moni joutui vaihtamaan alaa. PAMin hallinto ja työntekijät yrittivät parhaansa mukaan pysyä tilanteen tasalla ja antaa jäsenille tietoa. Pahimmassa vaiheessa jopa ruokalahjakortteja. Minun ajastani suuri osa meni yhteydenpitoon päättäjien kanssa. Yritimme kaikin tavoin lisätä päättäjien ymmärrystä työntekijöiden ja alan tilanteesta, ja vaikuttaa tehtäviin päätöksiin. Silti moni meistä oli pettynyt tuloksiin. Tulevaa varten onkin pidettävä huoli siitä, että olisi luotu systeemit, jotka takaavat, ettei pandemian kaltaisissa tilanteissa palvelualojen pienipalkkaisten toimeentuloa romuteta.

Hyvät ystävät, tunsin itseni suorastaan meedioksi, kun menneitä kerratessani luin koronavappuna 2020 pitämäni puheen. Sanoin silloin kun tulee talouden tasapainottamisen aika, leikkaukset eivät saa kohdistua samoihin ihmisiin, joita kriisi nyt tölvii. Jos välistä vetäjiä suositaan, se on uhka koko yhteiskunnalle. Työntekijät ovat kantaneet vastuuta ja luopuneet omista eduistaan. Jatkossa pitää taakkaa kantaa myös niiden, jotka ovat nyt päässeet vähemmällä. No kuinkas sitten kävikään? Orpon-Purran hallituksen leikkaukset ovat kohdistumassa juuri niihin samoihin ihmisiin, jotka kärsivät kriisistä. Pienipalkkaisiin, pätkätyöntekijöihin, yksinhuoltajiin. Heitä, joilla on suurimmat tulot, suositaan verokevennyksillä. Tukien leikkaukset eivät kuitenkaan hallitukselle riitä. Lisäksi heikennetään irtisanomissuojaa, helpotetaan määräaikaista työsuhteita ja heikennetään lakko-oikeuksia. Me ammattiyhdistysliikkeessä haemme voimaa toisistamme. Jäsenet yhdessä myyvät osaamistaan ja työpanostaan työnantajille. Me neuvottelemme yhdessä, sillä yksi meistä on helppo korvata, mutta ei koko joukkoa. Siitähän on kysymys kollektiivisessa sopimisessa. Me emme nyt luovuta, vaikka Orpon-Purran hallitus on ottanutkin kaikki työnantajien toiveet hoidettavakseen. Heidän tavoitteenaan on näivettää työntekijöiden vaikutusvaltaa, työntekijöiden lakko-oikeutta ja muita osallistumisoikeuksia heikentämällä. Vuosien saatossa näin on tehty monissa maissa. Reaganin Yhdysvallat ja Thatcherin aika Isossa Britanniassa ovat tästä esimerkkejä. Saatiinko siellä tuolloin ihmisille parempi yhteiskunta? No ei. Monissa maissa, joissa järjestäytyminen on viime vuosikymmeninä ollut heikkoa, onkin nähty ilmapiirin muuttuminen. Esimerkiksi Yhdysvalloissa yli 70 prosenttia kansalaisista hyväksyy tänään ay-liikkeen. Yhtä korkea lukema siellä on ollut viimeksi vuonna 1965. Kun pääomat maailmasta kasautuvat yhä harvempien käsiin, voi ammattiyhdistysliike olla tässä ainoa todellinen vastavoima, joka on ihmisten puolella globaaleja jättiyrityksiä vastaan.

Ajatelkaapa vaikkapa Hollywoodia. Siellä käsikirjoittajat ja näyttelijät ovat turvautuneet joukkovoimaan, kun työehtosopimuksia ei muuten ole syntynyt. Lakon vuoksi lähes kaikki elokuva- ja televisiotuotanto

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

pysähtyi Yhdysvalloissa. Syyt lakkoon ovat meille aika tuttuja, mutta joiltain osin ne ovat myös urauurtavia. Kyse on paitsi palkasta, niin myös tekoälystä. Työntekijöillä on oltava oikeus saada osansa tekoälyn käytön tuomasta hyödystä. Heidän on oltava myös määrittelemässä rajoja, miten sitä voidaan käyttää. Näitä kysymyksiä mekin käsittelemme myöhemmin tässä kokouksessa.

Hyvät ammattiyhdistysaktiivit. Ei siis ole mikään luonnonlaki, että yhä harvempi liittyy liittoon. On kuitenkin selvää, että meiltä vaaditaan yhä enemmän ja paljon työtä, jotta saamme järjestäytymisen Suomessa kasvuun ja mukaan myös ne, joille ammattiyhdistysliikkeestä on kaikista eniten hyötyä. Puhun heistä, joiden asema työmarkkinoilla on haavoittuvien ja tiedot vähäisimmät. Sellaisia ovat nuoret ja maahanmuuttaneet. Meidän on pidettävä heistä erityistä huolta. Tiedämmehän me, että jos joku joutuu suostumaan huonoihin työehtoihin, samaa vaaditaan pian muiltakin. Me olemme toinen toistemme turva.

Orpon-Purran hallitus on haastanut koko suomalaisen sopimusyhteiskunnan. Suomen vahvuutena on pidetty sitä, että pienenä kansakuntana on pyritty etsimään yhteisiä ratkaisuja. Suomalainen ammattiyhdistysliike on halunnut olla osa ratkaisuja yhdessä työnantajien ja valtiovallan kanssa. Nyt hallitus haluaa ohittaa meidät ja tehdä meistä ongelman. Samalla se väittää vievänsä meitä kohti pohjoismaista mallia. Muissa Pohjoismaissa työelämää kuitenkin kehitetään yhdessä sopien ja pitäen huolta myös työntekijöiden vaikutusmahdollisuuksista sekä työttömien toimeentulosta. Muutosten tekeminen vain työnantajien tavoitteet toteuttaen, ei ole osa minkään Pohjoismaan mallia.

Rakkaat ihmiset. Emme voi sulkea silmiämme maailmalta. Matin päivänä 24. helmikuuta vuonna 2022 oli maailmassa liittokokouskaudemme synkin hetki. Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. Ensimmäiset kuukaudet menivät epäuskon tunnelmissa. Oli vaikea uskoa, että yksittäinen suvereeni valtio ja ennen kaikkea sen ihmiset ovat näin turvattomia. Että kansainvälinen yhteistyö ei voi estää hulluuden tapahtumista. Se voi ainoastaan yrittää auttaa sen lopettamisessa. Tuo hulluus maailmassa tuntuu vain lisääntyvän. Terrorismi ja siviileihin kohdistuvat hyökkäykset Lähi-idässä ovat kauhistuttava osoitus ihmisten kyvystä pahuuteen, mutta myös Israelin ja Palestiinan sekä koko kansainvälisen yhteisön valtavasta epäonnistumisesta pysyvän rauhan luomisessa alueelle. Ammattiyhdistysliikkeellä on tärkeä rooli rauhan ja demokratian puolustamisessa. Pysyvä rauha on mahdollista ainoastaan sosiaalisen oikeudenmukaisuuden toteutuessa. Me olemme oikeudenmukaisuuden asialla. Autoritaarisissa valtioissa ammattiyhdistysliike ei lakkoile. Niissä maissa ei ole ammattiyhdistysliikettä, joka lakkoilisi. Niissä ei ole vapaata ay-liikettä, joka voisi järjestää poliittisia lakkoja valtaapitäviä vastaan. Ammattiyhdistysliikkeen heikentäminen ja lakko-oikeuksien kaventaminen ovat keinoja, jotka voivat myöhemmin osoittautua kohtalokkaiksi koko demokratian kannalta. Valta voi vaihtua, voi tulla poliittinen valta, joka ei miellytä. Silloin poliittisista oikeuksista kiinnipitämisen merkityksen ymmärtää. Hyvät liittokokousedustajat ja muut kokousvieraat. Sotaan ei saa koskaan turtua. Meidän on uskottava siihen, että yhdessä kykenemme parempaan. Se vaatii työtä. Toisiimme luottamista. Se vaatii myös sitä, että meidän annetaan olla osa ratkaisuja, ei ongelmaa. Se vaatii siitä päättämistä, mihin päin haluamme mennä. Kaiken sen vuoksi olemme nyt täällä. Antoisaa ja hyvää kokousta meille kaikille! Kiitos!

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Liite 2: Puheenjohtaja Annika Rönni-Sällisen linjapuhe

Hyvät kokousedustajat. On tärkeää, että meidän ajatuksissamme siintää samankaltainen työelämä ja maailma, jota kohti haluamme yhdessä mennä. Me ollaan nyt kolmen päivän aikana toinen toistemme kanssa keskustellessa vahvistaneet sitä yhteistä näkemystä. Me ollaan rajattu vaihtoehtoja. Ollaan kuultu, miltä asiat näyttävät toisella toimialalla, toisenlaista työaikaa tekevillä. Olemme pohtineet, mikä menoamme mahdollisesti estää ja mikä sitä vauhdittaa. Mitä meidän on tehtävä, jotta pystymme ylittämään tai kiertämään niitä esteitä. Me olemme näin vahvistaneet tätä meidän yhteistä liittoamme, PAMia. Nyt iltapäivällä päätettävä tavoiteohjelma linjaa tekemistämme seuraavan neljän vuoden aikana. Enkä nyt tässä puheessani aio toistaa tai käydä läpi koko tavoiteohjelman sisältöä, vaan nostaa esiin joitakin mielestäni olennaisia asioita. Äsken kävimme vähän harjoittelemassa tositoimia varten. Mediassahan on kesästä lähtien kirjoitettu, miten työmarkkinoille on luvassa myrskyvaroitus, kun ay-liike kaivaa soppatykit esiin. Ja siellähän se tosiaan oli, se soppatykki. Hyvältä soppakin maistui, eikö vain? Sille tulee varmasti käyttöä tulevien viikkojen ja todennäköisesti tulevien vuosien aikana. Myrskyvaroitus on jo annettu, sillä meidän on puolustettava jäseniämme ja mahdollisuuttamme toimia. Meidän on vastustettava eriarvoisuuden ja lapsiköyhyyden lisäämistä, jota Orpon-Purran hallituksen esitykset merkitsevät. Sitäkin vastustamme, miten selvästi hallitus edistää vain työnantajien tavoitteita ja kuulee vain niitä, jotka vahvistavat heidän ideologisia näkemyksiään. Ystävät, me tarvitaan paljon soppaa ja säänmukaista varustusta, mutta ennen kaikkea päättäväistä mieltä. Ja sitähan meillä on, eikö vain? Hyvät kokousedustajat. Me emme ole vain alamaisia. Emme ole vain työvoimaa. Olemme kokonaisia ihmisiä, ihan joka ikinen. Meillä on oma arvokas elämämme ja taito tehdä työtä, jota alojemme yritykset tarvitsevat.

Yritysten on kohdeltava meitä arvomme mukaisesti. Nyt työntekijät kokevat työssään kasvavaa kuormitusta, joka johtuu kiireestä, liian vähäisestä määrästä työntekijöitä ja myös digitaalisesta rasituksesta. Tuloksena on jaksamisen ja mielenterveyden ongelmia. Ne ovat ikävimpiä ihmisille itselleen, mutta ne tulevat kalliiksi myös meille kaikille. 2020-luvun työelämässä meillä pitää olla mahdollisuus suunnitella elämäämme. Se edellyttää tulojen ennakoitavuutta ja tietoa työn ja vapaa-ajan sijoittumisesta. Tulevissa työehtosopimusneuvotteluissa ja paikallisista menettelytavoista sopimalla on selvästi lisättävä työntekijöiden oikeutta vaikuttaa työaikoihinsa. Me emme voi kaiken aikaa roikkua työssä digitaalisia laitteita seuraamalla, vaan meillä on oltava oikeus vapaa-aikaan. Viisas työnantaja antaa työntekijöille mahdollisuuden vaikuttaa työhönsä. Se on tärkeä lähtökohta toimivalle paikalliselle yhteistyölle ja sopimiselle. Kuten hyvin tiedämme, PAMilaisilla aloilla tekee osa-aikatyötä noin 110 000 työntekijää. Heistä vastentahtoisesti osa-aikatyötä tekee noin 50 000. Se on noin puolet kaikista Suomen vastentahtoisesti osa-aikatyötä tekevästä työntekijöistä. Osa-aikatyöstä saa osa-aikatoimeentulon. Olemme vuodesta toiseen puhuneet toimeentuloon riittävästä työajasta. Oikeudesta niihin lisätunteihin, mutta työnantajien vastaus on koko ajan ollut sama. Että se koko-aikatyön tarjoaminen on mahdotonta. Erityisesti kaupan alalla ja MaRa-alalla osa-aikatyö on lisääntynyt koko ajan tasaisesti. Aukioloajat ovat samaan aikaan kasvaneet ympärivuorokautisiksi. Nyt näyttää siltä, että myös valtiovallan suhtautuminen osa-aikatyöhön on muuttunut. Enää ei katsotakaan, että on tarpeen tukea matalapalkkaista työtä tekeviä, jotta myös sillä työllä ja sen työn vastaanottaminen olisi kannattavaa. Päinvastoin, Orpon-Purran hallitus on heikentämässä työttömyysturvaa ja asumistukea niin, että erityisesti osa-aikaisten työntekijöiden tilanne vaikeutuu.

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

Sosiaali- ja terveysministeriö selvitti, miten hallituksen leikkaukset kohdistuvat. Tulos oli, että kovimmat leikkaukset kohdistuvat toiseksi alimpaan tulodesiiliin eli heihin, joiden tulot ovat juuri ja juuri toimeentulokirajan yläpuolella. Siihen päätyy juuri muutamilla tunneilla osa-aikatyötä. Hallituksen suunnalta on sanottu, että menisivät kokoaikatyöhön. Me tiedämme, että aloillamme ei kokoaikatyöhön noin vain mennä. Sitä ei vain kaikille ole. Toki osa-aikatyötä tehdään omasta halustakin. Sellaisia ovat esimerkiksi opiskelijat. Yhä useammin kuitenkin törmää siihen, että osa-aikatyötä tehdään, koska muutoin työskentely on yksinkertaisesti liian kuormittavaa. Työtä tehdään niin hankalina aikoina iltaisin, öisin ja viikonloppuisin, ja työvuorosuunnittelu on niin heikkoa, ettei kokoaikainen työ vain onnistu. Tiedämme, että yötyö ja epäsäännölliset työajat lisäävät riskiä sairastua vakaviin sairauksiin. Meidän onkin aika ryhtyä kääntämään katsantokantaamme. Meidän on määriteltävä uudelleen, mitä tarkoitetaan kokoaikatyöllä palvelualoilla. Erityisen tarpeellista tämä on tehtävissä, joissa työtä tehdään kuormittavina työaikoina. Silloin nykyistä pienemmällä tuntimäärällä pitää päästä kokoaikatyön ansioihin. Marava-alalla meillä on tästä jo esimerkkejä. Yötyöntekijöillä 90 tuntia kolmessa viikossa muodostaa kokoaikatyön, josta maksetaan täyttä kuukausipalkkaa. Myös muilla aloilla on tästä esimerkkejä.

Hyvät ystävät. On jo vuosia siitä, kun ensimmäistä kertaa puhuttiin Suomen mallista työehtosopimuksia sovittaessa. Nyt Orpon-Purran hallitus pyrkii vetonoimaan työnantajien yksipuolisen näkemyksen vientivetoisesta mallista viemällä lakiin valtakunnansovittelijan toimintaa rajoittavan määräyksen. Hallitusohjelman mukaan osaksi työriitojen sovittelua koskevaa lakia tulisi säännös, jonka mukaan valtakunnansovittelija ei saisi tehdä sovintoesitystä, jossa palkankorotukset ylittävät vientiteollisuuden sopiman yleisen linjan.

Kyseessä on melkoinen ay-liikkeen amputointi. Meillä työntekijöillä ei olisi enää lainkaan mahdollisuutta korjata palkkaeroja, kun laki kieltäisi valtakunnansovittelijaa tekemästä sovintoesitystä, jossa näitä voitaisiin korjata. Suomalainen palkoista sopimisen malli on ollut väännön kohteena jo vuosia. EK kuoppasi yksipuolisesti mahdollisuuden tulopoliittisten ratkaisujen tekoon. Niitä oli vuosikymmeniä tehty erityisesti silloin, kun nähtiin talouden tarvittavan vakaata näkymää. Nyt EK on todellisuudessa estänyt alakohtaisten työehtosopimusten kehittämistä koordinoimalla viimeistä pilkkua myöten jäsenliittojensa tekemiä sopimuksia. Samalla se on puhunut yrityskohtaisen sopimisen lisäämisestä. Aikanaan teollisuusyritykset nimenomaan halusivat ulkoistaa henkilöstöravintolat, siivouksen, vartiointin ja sen kaltaiset toiminnot pois omista työehtosopimuksistaan. Niin kävi, mutta nyt kun niistä neuvotellaan itsenäisesti, suurteollisuus haluaa edelleenkin määritellä niiden palkankorotukset, kun yleinen linja pitäisi ulottaa sinnekin. Se, että tämä on mahdollista, kertoo tietysti myös valitettavasti palkansaajapuolen heikkoudesta. Kierros kierrokselta olemme puhuneet, miten me SAK:laiset liitot koordinoimme neuvotteluja ja painostustoimia. Viime kierroksella päästiinkin aiempaa tiiviimpään yhteistyöhön Palkkaliiton muodossa, mutta pakko on sanoa tämä ei vielä riitä ja meidän on pakko pystyä paljon parempaan. Meidän työntekijöiden edustajien on löydettävä keskenämme yhteinen pelikirja. On selvää, että Suomen kaltaisessa maassa ei ole järkeä tarvätä vientiteollisuuden mahdollisuuksia työn hinnoittelulla, mutta koko muuta työmarkkinakenttää ei kuitenkaan voi alistaa toimimaan vain teollisuuden mukaan. Pelikirjassa pitää olla mahdollisuus alakohtaiseen joustavuuteen. Myöskään palkkaeroja ei pidä päästää kasvamaan, vaan päinvastoin; on mahdollista sopia palkkaeroja kaventavista ratkaisuista. Niin tehtiin silloin tupojenkin aikaan. Eikä tässä pitäisi ainakaan SAK:laisten liittojen kesken olla mitään ongelmaa, sillä SAK:n palkkapoliittiset linjaukset jo

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

pitkältä ajalta pitävät tämän tavoitteen sisällään. Hankalinta lieneekin löytää kaikille sopivat menettelytavat näiden toteuttamiseen.

Hyvät ammattiyhdistysaktiivit. Me kaikki tiedämme, että mikään rakenne tai malli ei auta saamaan meitä parempia työehtoja palvelualojen työntekijöille, jos meillä ei ole jäseniä. Meidän mandaatti neuvotella ja sopia syntyy jäsenmäärästä. Työnantajaliitot pitää meitä uskottavana neuvottelukumppanina, kun ne tietävät, että meillä on mahdollisuus saada jäsenet liikkeelle työehtojensa puolesta. Asian voi sanoa toisinkin päin. Jokaisen palvelualan työntekijän työehtojen kehittyminen on kiinni siitä, onko hän ja hänen työkaverinsa liiton jäsenenä antamassa ammattiliitolleen voimaa ja uskottavuutta neuvotella näitä työehtoja ja valvoa niiden toteutumista. Syy järjestäytyä syntyy monista asioista. Siihen vaikuttaa tieto ja asenteet. Jäsenedut ja jäsenpalvelut. Meidän järjestörakenteemme perustuu paikallisille ammattiosastoille. Jokainen jäsenhän liittyy ammattiosastoon ja ammattiosastot muodostavat liiton. Ammattiosaston pitäisi olla jäsenelle se läheisin liiton ilmentymä, mutta usein se voi olla se kaukaisin. Jäsen tunnistaa liiton ja kenties työpaikalla luottamusmiehen ja mahdollisesti muutaman muun aktiivin. Monelle tuntematon asia voi olla ammattiosasto ja sen toiminta. On hienoa, että meillä on olemassa valmis ja kattava ammattiosastorakenne, sillä ystävät, aika huutaa tällä hetkellä aktiivisuutta työpaikoilla. Paine ja tarve työpaikoilla tapahtuvaan sopimiseen kasvaa. Moni osaamiseen, työhyvinvointiin, ilmapiiriin, hyvään työvuorosuunnitteluun, uusien työvälineiden käyttöönottoon ja oikeudenmukaiseen siirtymään liittyvä asia ratkaistaan siellä työpaikkatasolla. Moni PAMilainen luottamusmies saa valinnan hetkellä edustettavakseen puolen tai jopa koko valtakunnan työntekijät. Yhteydenpito on molempiin suuntiin haasteellista. Jäsenhankinta ja jäsenten mukaan saaminen yhteiseen edunvalvontaan ei voikaan olla vain luottamusmiesten varassa. On aika pohtia, miten voisimme kehittää ammattiosastojen roolia tässä työssä, sillä ammattiliitossa tärkeintä on vaikuttaa työehtojen kehittämiseen. Jokainen toimija on tärkeä.

Hyvät kanssakulkijat. Me PAMilaiset ollaan aika paljon nähnyttä porukkaa. Meille ei ole mikään uutinen se, että työyhteisö koostuu eri puolilta maailmaa kotoisin olevista työkavereista. Alusta alkaen PAMin jäsenistö on ollut monikulttuurista. Meillä on noin 12 500 maahanmuuttajataustaista jäsentä. PAMilaiset puhuvat äidinkielenään 90 eri kieltä. Suurimmat maahanmuuttaneiden ryhmät ovat Virosta ja Venäjältä. Näin on asia ollut alusta asti. En tiedä onko Suomessa suurempaa maahanmuuttajajärjestöä kuin me. Erityisen iloinen olen siitä, että meillä tässä kokouksessa on ollut niin monta muualta tänne muuttanutta edustajaa, jotka ovat pitäneet upeita puheita. Mahtavaa, että olette mukana! On selvää, että meidän mielestämme suomalaisella työpaikalla kaikkia on kohdeltava tasavertaisina ja kaikille kuuluvat samanlaiset työehdot. Vielä julkaisematon PAMin maahanmuuttajajäsenille osoitettu kysely kuitenkin kertoo, että meillä on vielä kehittämistä. Melkein neljännes kyselyyn vastanneista kokee, että heitä on syrjitty työyhteisössä ja noin 12 prosenttia ilmoittaa, että heitä on kiusattu. Väestörakenteemme on sellainen, ettemme selviä ilman maahanmuuttoa. PAMin koko jäsenistössä yleisin koulutus on ammatillinen tutkinto. Maahanmuuttaneilla jäsenillä korkeakoulu. Melkein puolet maahanmuuttaneista työskentelee kiinteistöpalvelualalla. Näyttääkin siltä, että suomalaiset työnantajat eivät osaa tai halua käyttää maassa jo olevaa potentiaalia. Tästä olemme tässäkin kokouksessa kuulleet hyviä puheenvuoroja. Tähän maahan muuttaneiden osaamisen ja potentiaalin käyttämiseen ja heidän työssä etenemisen edistämiseen kiinnitämme jatkossa huomiota. Samoin on selvää, että meidän on edistettävä eri tavoin jäsenyyden tarjoamista erityisesti maahan muuttavien ja täällä jo asuvien muualta Suomeen tulleiden keskuudessa. Heidän ja työmarkkinoille tulevien

PAMin liittokokous 24.–26.10.2023

Paviljonki, Jyväskylä

nuorten tiedot työelämästä ovat usein vähäisimpiä ja heitä on siksi helpointa kohdella väärin. On tärkeää saada kaikki mukaan kehittämään palvelualojen työelämää.

Ystävät. Me elämme onneksemme demokraattisessa Suomessa. Se merkitsee sitä, että vaaleilla valittu eduskunta päättää lainsäädännöstä ja toimintaraameistamme. Demokratia ei kuitenkaan merkitse pelkästään enemmistövaltaa tai sitä, etteikö yhteiskunnan muilla toimijoilla olisi oikeutta ja velvollisuutta esittää enemmistön kannasta poikkeavia näkemyksiä. Demokratiaa suojataan perustuslailla ja kansainvälisillä sopimuksilla. Ne estävät enemmistöä käyttämästä valtaansa väärin. Se on kaikkien turva, sillä tänään ei voi tietää, onko huomenna vähemmistössä.

Ystävät. Meillä toimivien yritysten tekemistä ohjaa kattava sääntely. Maailmalta tiedämme, että mitä vähemmän sääntelyä on, sitä enemmän työntekijöiden oikeudet pohjaavat yritysten taloudellisen hyödyn tai pelkästään hyvän tahdon varaan. Jotta niin ei kävisi meilläkin, meidän on kaikin voimin pidettävä kiinni työelämän sääntelystä ja alakohtaisista työehtosopimuksista. Viime aikoina on näyttänyt siltä, että työnantajapuolen halu yhteistyöhön meidän kanssamme vähenee. Se merkitsee sitä, että poliittisen päätöksenteon merkitys meidän edunvalvonnassamme kasvaa entisestään. Kovin hyvin ei tosiaan tunnu menevän silläkään osa-alueella. Onkin selvä, että tilanteet vaihtelevat ja sen vuoksi meidän on aiempaa selvemmin panostettava molempiin vaikuttamisen alueisiin. Meidän on pidettävä huolta olemassaolomme perusasioista. Esimerkiksi lakko-oikeus on tärkeä ei vain työehtoasioissa, vaan myös mahdollisuudessa osoittaa mielipiteemme poliittisista päätöksistä. Kuten avajaispuheessa tiistaina sanoin, demokratiaa rapautetaan askel askeleelta, kunnes huomataan, että onkin jo liian myöhäistä. Mutta meidän takanamme on pian PAMin vuoden 2023 liittokokous. Ja edessämme on tulevaisuus. Lähdetään sitä kohti yhteisin askelin. Yhdessä parempaa! Kiitos!

HELSINKI-UUSIMAA

1 AKEBE LEONARD	AKOH	PAM - Helsingin seudun kiinteistöyöntekijät ry
2 ALATALO	TAINA	PAM - Porvoon seudun osasto - PAM - Borgånejdens avdelning ry
3 ALY	SIRPA	PAM - Uudenmaan Marava-ammattilaiset ry
4 AUTIO	TUIRE	PAM - Pääkaupunkiseudun Siivous- ja Toimitilapalvelut ry
5 EURO	MATTI	PAM - Pääkaupunkiseudun esimiesten ammattiosasto ry
6 GRANN	NIKLAS	PAM - keskolaisten ammattiosasto ry
7 GRUNDSTRÖM	HENRI	PAM - keskolaisten ammattiosasto ry
8 HAKANEN	NINA	PAM - Helsingin Kauppatyöntekijät ry
9 HALLIKAS	MARKO	PAM - Helsingin seudun kiinteistöyöntekijät ry
10 HARJULA	TAINA	PAM - Helsingin Kauppatyöntekijät ry
11 HEIKINHEIMO	SAULI	PAM - Osuustoiminnan ammattilaiset ry
12 HEINO	OUTI	PAM - Helsingin Kauppatyöntekijät ry
13 HEINONEN	HEIKKI	Helsingin Varastotyöntekijät r.y.
14 HELVOLA	SIMO	Helsingin Varastotyöntekijät r.y.
15 HERMIKARI	KATJA	PAM - Helsingin Kauppatyöntekijät ry
16 HUOVILA	JUHA	PAM - Helsingin Kauppatyöntekijät ry
17 HYPPÖLÄ	LAURA	PAM - Porvoon seudun osasto - PAM - Borgånejdens avdelning ry
18 HÄYHÄ	MARKO	Helsingin Varastotyöntekijät r.y.
19 IKONEN	NEA	PAM - Helsingin Kauppatyöntekijät ry
20 JAKOBSON	TEA	PAM - Uudenmaan Marava-ammattilaiset ry
21 JOKELA	JUKKA	Helsingin Varastotyöntekijät r.y.
22 JUNTUNEN	MARIA	PAM - Pääkaupunkiseudun Siivous- ja Toimitilapalvelut ry
23 JUUDIN	MIRA	Helsingin Varastotyöntekijät r.y.
24 JUVAS	MARIA	PAM - Helsingin Kauppatyöntekijät ry
25 KASTIKAINEN	JANI	PAM - keskolaisten ammattiosasto ry
26 KATAJISTO	JONI	PAM - Uudenmaan Marava-ammattilaiset ry
27 KAUNISMÄKI	TARJA	PAM Erytisammattien toimihenkilöt ry
28 KELARANTA	JOUNI	PAM - Uudenmaan Marava-ammattilaiset ry
29 KIRJARINTA-HIETARINTA	NITA	PAM - Helsingin Kauppatyöntekijät ry
30 KOKKO	MERVI	PAM - Helsingin Kauppatyöntekijät ry
31 KONTTILA	JAANA	PAM- Pääkaupunkiseudun Compass Group osasto 836 ry
32 KORPELA	SANNA	PAM - Uudenmaan Marava-ammattilaiset ry
33 KOSKINEN	MIRA	PAM - Uudenmaan Marava-ammattilaiset ry
34 KROGELL	MARCUS	PAM - Helsingin Kauppatyöntekijät ry
35 KUHMONEN	PETRI	PAM - Pääkaupunkiseudun Siivous- ja Toimitilapalvelut ry
36 KUUSNIEMI	PIIA	PAM - Uudenmaan Marava-ammattilaiset ry
37 LAAKKONEN	HEIKKI	Helsingin Varastotyöntekijät r.y.
38 LAAKSO	SAARA	PAM - Pääkaupunkiseudun esimiesten ammattiosasto ry
39 LAASIO	MARI	PAM - Helsingin Kauppatyöntekijät ry
40 LEHTO	MERJA	PAM - Uudenmaan Marava-ammattilaiset ry
41 LEHTONEN	ESA	PAM - keskolaisten ammattiosasto ry
42 LESKELÄ	PETRI	PAM - Stockmannin osasto ry, PAM - Stockmanns avdelning rf
43 MANNINEN	JANI	PAM - Helsingin seudun kiinteistöyöntekijät ry
44 METSÄLÄ	JUHA	PAM - keskolaisten ammattiosasto ry
45 MIETTINEN	SAMULI	PAM - Uudenmaan Marava-ammattilaiset ry
46 MISSI	OUTI	PAM - Pääkaupunkiseudun Siivous- ja Toimitilapalvelut ry
47 OKUR	ALP	Helsingin Varastotyöntekijät r.y.
48 PAKARINEN	ALEKSI	Helsingin Varastotyöntekijät r.y.
49 PASANEN	PETRI	PAM - Porvoon seudun osasto - PAM - Borgånejdens avdelning ry
50 PESSI	CHRISTA	PAM - Helsingin Kauppatyöntekijät ry
51 PETERI	JUSSI	PAM - Siivous- ja Kiinteistöpalvelujen osasto ry
52 PÄIVINEN	MARKO	PAM - Helsingin Kauppatyöntekijät ry
53 RIIKONEN	KIMMO	PAM - keskolaisten ammattiosasto ry
54 RUOKONEN	MIKKO	PAM - keskolaisten ammattiosasto ry
55 SALMELA	MARJAANA	Helsingin Varastotyöntekijät r.y.
56 SALMI	JUHA	PAM - Uudenmaan Marava-ammattilaiset ry

57 SALO	LIISA	PAM - Järvenpään liiketoimintakijät ry
58 SALOMAA	SAMU	PAM - Siivous- ja Kiinteistöpalvelujen osasto ry
59 SEWORNUN	DANIEL	PAM - Pääkaupunkiseudun esimiesten ammattiosasto ry
60 SIMANI	SAMAN	PAM - keskolaisten ammattiosasto ry
61 SIPARI	TIIA	PAM - Helsingin Kauppatyöntekijät ry
62 SUHONEN	SARI	PAM - Helsingin Kauppatyöntekijät ry
63 SÄKKINEN	RAUNI	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Lohjan osasto ry
64 TAHER	ABU	PAM - Pääkaupunkiseudun Siivous- ja Toimitilapalvelut ry
65 TAMMINEN	LIISA	Helsingin Varastotyöntekijät r.y.
66 TOIVAINEN	REETTA	PAM - Pääkaupunkiseudun esimiesten ammattiosasto ry
67 TURPEINEN	MIA	Helsingin Varastotyöntekijät r.y.
68 TURUNEN	TIMO	Helsingin Varastotyöntekijät r.y.
69 ULMANEN	IIRO	PAM - Helsingin seudun kiinteistötyöntekijät ry
70 UZOHO	VICTOR	PAM - Pääkaupunkiseudun Siivous- ja Toimitilapalvelut ry
71 VAURI	KIM	PAM - keskolaisten ammattiosasto ry
72 VEIKKOLA	SAMPSA	PAM - keskolaisten ammattiosasto ry
73 VIHAVAINEN	HENNA	PAM - Helsingin Kauppatyöntekijät ry

HÄME-KAAKKOIS-SUOMI

74 AHOLA	KAISU	PAM - Lahden seudun osasto ry
75 AHTIAINEN	TITTA	PAM - Imatran seutu ry
76 ALHO	VIRPI	PAM - Lahden seudun osasto ry
77 EERIKÄINEN	MARI	PAM - Kouvolan seudun osasto ry
78 EINIÖ	MIKA	PAM - Hämeenlinnan seutu ry
79 ERONEN	HILLA-MARIA	PAM - Kotkan seudun osasto ry
80 HAKONEN	TIINA	PAM - Riihimäen seutu ry
81 HOTTA	JANNE	PAM - Lahden seudun osasto ry
82 IKONEN	LEA	PAM - Kotkan seudun osasto ry
83 ITKONEN	TIMI	PAM - Lahden seudun osasto ry
84 JYRÄLÄ	MIKA	PAM - Haminan seudun osasto ry
85 JÄÄSKELÄINEN	ANITA	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Lappeenrannan osasto ry
86 KETTUNEN	HEIDI	PAM - Lahden seudun osasto ry
87 KOJO	MARINA	PAM - Lappeenrannan ympäristön kiinteistö ja erityisalojen osasto ry
88 KURHINEN	MARKKU	PAM - liikealan Lappeenrannan osasto ry
89 KYRÖ	PIIA	PAM - Kouvolan seudun osasto ry
90 LAAKSO	SIRPA	PAM - Hämeenlinnan seutu ry
91 LAAMANEN	JOHANNA	PAM - liikealan Lappeenrannan osasto ry
92 LAURILA	AIJA	PAM - Kouvolan seudun osasto ry
93 LEHIKONEN	JENNI	PAM - Imatran seutu ry
94 LEVANIEMI	JONNI	PAM - Hämeenlinnan seutu ry
95 MAJANDER	TEIJA	PAM - Kouvolan seudun osasto ry
96 MIKKONEN	VIIVI	PAM - Lahden seudun osasto ry
97 MUTTA	JYRKI	PAM - Hämeenlinnan seutu ry
98 MÄNTYKANGAS	PÄIVI	PAM - Imatran seutu ry
99 MÄNTYSAARI	SARI	PAM - Imatran seutu ry
100 NIEMI	HENRIETTA	PAM - Kotkan seudun osasto ry
101 NYHOLM	TAIJA	PAM - Haminan seudun osasto ry
102 OJA	JAANA	PAM - Forssan Seutu ry
103 OKSANEN	TIMO	PAM - Hämeenlinnan seutu ry
104 PALDANIUS	ANNE	PAM - Forssan Seutu ry
105 PIO	SANNA	PAM - Kouvolan seudun osasto ry
106 PUUSTINEN	MIKKO	PAM - Lahden seudun osasto ry
107 PYY	MARKO	PAM - Kouvolan seudun osasto ry
108 RAUTIAINEN	TOMI	PAM - Hämeenlinnan seutu ry
109 RIKKINEN	TINO	PAM - Lappeenrannan ympäristön kiinteistö ja erityisalojen osasto ry
110 SAIROMAA	TOMI	PAM - Lahden seudun osasto ry
111 SALIN	PEKKA	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Lappeenrannan osasto ry
112 TALVISILTA	ANNIINA	PAM - Forssan Seutu ry
113 TERVO	JAANA	PAM - Lahden seudun osasto ry
114 UUSTALO	PETJA	PAM - Päijät-Hämeen seudun majoitus-, ravitsemus- ja vapaa-ajan osasto ry

115 VAINONEN	JUHO	PAM - Kouvolan seudun osasto ry
116 VUORENMAA	KATARIINA	PAM - Kouvolan seudun osasto ry
117 VÄISÄNEN	VIRPI	PAM - Lahden seudun osasto ry
118 YLÄ-JÄÄSKI	PETRI	PAM - Lahden seudun osasto ry

ITÄ-SUOMI

119 AHONEN	ANNAMARIA	PAM - MaRaKiVa Kuopion seudun osasto ry
120 AIRAKSINEN	HANNE	PAM - Etelä-Savon kaupan ja kiinteistön osasto ry
121 HOFFREN	JUKKA	PAM - Pohjois-Karjalan osasto ry
122 HYRSKYLÄ	HANNA	PAM - liikealan Pohjois-Karjalan osasto ry
123 HÄMÄLÄINEN	SARI	PAM - liikealan Kuopion seudun osasto ry
124 JAATINEN	SEIJA	PAM - liikealan Pohjois-Karjalan osasto ry
125 KIEMA	KATJA	PAM - liikealan Kuopion seudun osasto ry
126 KOHVAKKA	KATJA	PAM - Etelä-Savon kaupan ja kiinteistön osasto ry
127 LAASONEN	MINNA	PAM - liikealan Pohjois-Karjalan osasto ry
128 LATALA	SANTTU	PAM - liikealan Kuopion seudun osasto ry
129 LE	CUONG	PAM - liikealan Pohjois-Karjalan osasto ry
130 LEHTINEN	PIRKKO	PAM - liikealan Pohjois-Karjalan osasto ry
131 LEIVISKÄ	MARJA-TERTTU	PAM - MaRaKiVa Kuopion seudun osasto ry
132 LESKINEN	ULLA	PAM - Etelä-Savon kaupan ja kiinteistön osasto ry
133 MYLLYS	KATI	PAM - liikealan Savonlinnan osasto ry
134 MÄNNISTÖ	VENLA	PAM - Etelä-Savon kaupan ja kiinteistön osasto ry
135 NIKULA	NIINA	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Mikkelin osasto ry
136 PARTANEN	REIJO	PAM - Ylä-Savon osasto ry
137 PORVALI	RAISA	PAM - Mara- ja kiinteistöalan Savonlinnan seudun osasto ry
138 PUHAKKA	HANNA	PAM - Pohjois-Karjalan osasto ry
139 PÄYKKÖNEN-VENÄLÄINEN	SATU	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Mikkelin osasto ry
140 RAMI-HÄMÄLÄINEN	SUSANNA	PAM - Varkauden seudun osasto ry
141 ROPPONEN-KORHONEN	MINNA	PAM - liikealan Kuopion seudun osasto ry
142 ROTH	MARKKU	PAM - liikealan Pohjois-Karjalan osasto ry
143 RUOHONEN	RAIMO	PAM - MaRaKiVa Kuopion seudun osasto ry
144 RÖNKKÖ	SIRU	PAM - liikealan Pohjois-Karjalan osasto ry
145 SALBERG	MINNA	PAM - liikealan Kuopion seudun osasto ry
146 SUNDELL	MILLA	PAM - Pohjois-Karjalan osasto ry
147 TUOVINEN	PENTTI	PAM - Ylä-Savon osasto ry
148 TURUNEN	TITTA	PAM - MaRaKiVa Kuopion seudun osasto ry
149 URKONEN	JENNI	PAM - Varkauden seudun osasto ry
150 VANHANEN	KIRSI	PAM - Ylä-Savon osasto ry
151 VORNANEN	SANNA	PAM - Ylä-Savon osasto ry

KESKI-SUOMI-POHJANMAA

152 ERIKSSON	MATS	PAM - Vaasan seudun palvelutyöntekijät ry, PAM - Vasanejdens serviceanställda rf
153 ETELÄLAHTI-PETÄINEN	PÄIVI	PAM - liikealan Keski-Suomen osasto ry
154 FRILUND	JONAS	PAM - Kokkolanseudun osasto ry, PAM - Karlebynejdens avdelning rf
155 HARJUNPÄÄ	JOHANNA	PAM - liikealan Vaasan seudun osasto - PAM - Vasanejdens handels ry
156 HIETAHARJU	JESSICA	PAM - Kokkolanseudun osasto ry, PAM - Karlebynejdens avdelning rf
157 HUHTAKALLIO	OUTI	PAM - Vaasan seudun palvelutyöntekijät ry, PAM - Vasanejdens serviceanställda rf
158 HYYTIÄ	JUHA	PAM - liikealan Vaasan seudun osasto - PAM - Vasanejdens handels ry
159 HÄMÄLÄINEN	MARJO	PAM - liikealan Keski-Suomen osasto ry
160 JOKINEN	SUVI	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Jyväskylän osasto ry
161 JORMANAINEN	JANINA	PAM - Ääne - Saari alueen osasto ry
162 JUSSILA	JENNI	PAM - liikealan Vaasan seudun osasto - PAM - Vasanejdens handels ry
163 KAINULAINEN	TAINA	PAM - liikealan Keski-Suomen osasto ry
164 KAIPAINEN	ANNI	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Jyväskylän osasto ry
165 KALHO-NAUKKARINEN	MARIKA	PAM - liikealan Keski-Suomen osasto ry
166 KARJALAINEN	MINNA	PAM - liikealan Keski-Suomen osasto ry
167 KAULIO	ILPO	PAM - Keski-Suomen kiinteistöala ry
168 KOIVISTO	TIIA	PAM - Kokkolanseudun osasto ry, PAM - Karlebynejdens avdelning rf
169 LAAKKONEN	LASSE	PAM - liikealan Keski-Suomen osasto ry
170 LAHTI	JANNE	PAM - Ääne - Saari alueen osasto ry
171 LUOMA	MARI	PAM - liikealan Vaasan seudun osasto - PAM - Vasanejdens handels ry

172 MUURMÄKI	SANNA	PAM - Keski-Suomen kiinteistöala ry
173 NUOLIKOSKI	PASI	PAM - Etelä-Pohjanmaan osasto ry
174 NUOLIKOSKI	PIRJO	PAM - Etelä-Pohjanmaan osasto ry
175 PARHIALA	CAROLINA	PAM - Avdelningen i Jakobstadsnejden rf, PAM - Pietarsaaren seudun osasto ry
176 PELTOLA	TARJA	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Jyväskylän osasto ry
177 PULLI	PÄIVI	PAM - Etelä-Pohjanmaan osasto ry
178 PÖLKKI	TUULA	PAM - Ääne - Saari alueen osasto ry
179 RINTAMÄKI	ANNELI	PAM - Etelä-Pohjanmaan osasto ry
180 SAUKKO	PÄIVIKKI	PAM - liikealan Vaasan seudun osasto - PAM - Vasanejdens handels ry
181 TAIPALE	ANU	PAM - Jämsän seudun osasto ry
182 TAIPALUS	TIMO	PAM - Etelä-Pohjanmaan osasto ry
183 TULISALO	MARKKU	PAM - Etelä-Pohjanmaan osasto ry
184 TÖRMÄ	TOMI	PAM - Etelä-Pohjanmaan osasto ry
185 VAKKURI	ARJA	PAM - Kokkolanseudun osasto ry, PAM - Karlebynejdens avdelning rf
186 VEHMAS	PÄIVI	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Jyväskylän osasto ry
187 VEIJANEN	ELLI	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Jyväskylän osasto ry
188 VIINIKKA	SEIJA	PAM - Etelä-Pohjanmaan osasto ry
189 VIITALA	MAARIT	PAM - Etelä-Pohjanmaan osasto ry
190 VORNANEN	OUTI	PAM - liikealan Keski-Suomen osasto ry
191 YLINEN	ANU	PAM - Etelä-Pohjanmaan osasto ry

LOUNAIS-SUOMI

192 ALPPI	MARJA	PAM - palvelualueen Kankaanpään osasto ry
193 ELOKANNAS	TUULI	PAM - Liikealan Turun seudun osasto ry
194 GRÖNLUND	SARI	PAM - liikealan Porin osasto ry
195 HASUNEN	ANNI	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto ry
196 HAVERINEN	OUTI	PAM - Liikealan Turun seudun osasto ry
197 HELLMAN	JENNI	PAM - liikealan Rauman seudun osasto ry
198 HIETANEN	MAARIT	PAM - Liikealan Turun seudun osasto ry
199 HOLM	JANI	PAM - Liikealan Turun seudun osasto ry
200 HOPPENDORFF	ESA	Kiinteistötyöntekijät Turku ry
201 JUVAKKA	TIIA	Kiinteistötyöntekijät Turku ry
202 KILLSTRÖM	ERJA	Kiinteistötyöntekijät Turku ry
203 KING	MONICA	PAM - Liikealan Turun seudun osasto ry
204 KIVELÄ	SARI	PAM - liikealan Rauman seudun osasto ry
205 LAAKSO	ALMA	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto ry
206 LAIHONEN	LEENA	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto ry
207 LEHTONEN	JARI	PAM - Liikealan Turun seudun osasto ry
208 LEHTONEN	MIA	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto ry
209 LEPPÄNEN	ANNI	PAM - liikealan Porin osasto ry
210 LÄHTEENLAHTI	KIRSI	PAM - liikealan Porin osasto ry
211 MARKU-VIRTANEN	KATRI	PAM - Liikealan Turun seudun osasto ry
212 MIKKOLA	SATU	PAM - Loimaan seudun osasto ry
213 MÄKELÄ	MELINA	PAM - liikealan Porin osasto ry
214 MÄKILÄ	ARVO	Kiinteistötyöntekijät Turku ry
215 PANKKIO	HELI	PAM - Vakka-Suomen osasto ry
216 PULKKINEN	LAURA	PAM - Liikealan Turun seudun osasto ry
217 PUNKARI	LEENA	PAM - palvelualueen Kankaanpään osasto ry
218 RANULA	KATRI	PAM - Liikealan Turun seudun osasto ry
219 RAUTIO-VISURI	JANINA	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto ry
220 REVELL	RONI	PAM - liikealan Porin osasto ry
221 RUUHILEHTO	TAINA	PAM - Someron Liiketyöntekijät ry
222 SAARNI	TANJA	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Porin osasto ry
223 SALMINEN	RIIKKA	PAM - liikealan Porin osasto ry
224 SAMMALKORPI	MIRA	PAM - liikealan Porin osasto ry
225 SÄRKELÄ	RISTO	PAM - Liikealan Turun seudun osasto ry
226 TIKKALAHTI	NIINA	PAM - Liikealan Turun seudun osasto ry
227 TUOHINIEMI	TAPIO	Satakunnan Kiinteistötyöntekijät ry 505
228 TUOMAINEN	ANNE	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Porin osasto ry
229 TURUNEN	MARJUKKA	PAM - Salon Seudun Osasto ry

230 UKKONEN	KATJA	PAM - Vakka-Suomen osasto ry
231 VIITASAARI	SAMI	Satakunnan Kiinteistöyönteikijät ry 505
232 ÖSTRÖM	NINA	PAM - Servicefacket på Åland rf
PIRKANMAA		
233 AHLGREN	HANNA	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Tampereen osasto ry
234 ALAYE	LOTTA	PAM - palvelualan Pirkkanmaan ammattiosasto Pamina 003 ry
235 ANDERSSON	PÄIVI	PAM - palvelualan Pirkkanmaan ammattiosasto Pamina 003 ry
236 EDARENO	ABEL	PAM - Tampereen kiinteistöyönteikijät ry
237 HAUTAMÄKI	HENRI	PAM - Akaan logistiikka-alan osasto ry
238 ISO-LÄHTENMÄKI	LAURI	PAM - palvelualan Pirkkanmaan ammattiosasto Pamina 003 ry
239 ISOTALO	PETTERI	PAM - palvelualan Pirkkanmaan ammattiosasto Pamina 003 ry
240 JALONEN	MINNA	PAM - palvelualan Pirkkanmaan ammattiosasto Pamina 003 ry
241 JÄRVENSIVU	JANNE	PAM - palvelualan Pirkkanmaan ammattiosasto Pamina 003 ry
242 KAITA	SAMI	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Tampereen osasto ry
243 KILPINEN	LILLI	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Tampereen osasto ry
244 KOIVUMÄKI	TIINA	PAM - palvelualan Pirkkanmaan ammattiosasto Pamina 003 ry
245 KUUSISTO	TIINA	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Tampereen osasto ry
246 LAITILA	RAINI	PAM - palvelualan Pirkkanmaan ammattiosasto Pamina 003 ry
247 LUNDEN	LEA	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Tampereen osasto ry
248 MELARTIN	JAANA	PAM - Tampereen kiinteistöyönteikijät ry
249 MERILÄINEN	JUTTA	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Tampereen osasto ry
250 MÄKELÄ	MAARIT	PAM - palvelualan Pirkkanmaan ammattiosasto Pamina 003 ry
251 MÄNTYLÄ	KIRSI-MARIA	PAM - palvelualan Pirkkanmaan ammattiosasto Pamina 003 ry
252 NYMAN	ANNE	PAM - palvelualan Pirkkanmaan ammattiosasto Pamina 003 ry
253 NYTORP	MAIJA	PAM - Tampereen varastoyönteikijät ry
254 PAJUNEN	JORMA	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Tampereen osasto ry
255 PARJANEN	JOHANNA	PAM - palvelualan Pirkkanmaan ammattiosasto Pamina 003 ry
256 PARJANEN	TERO	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Tampereen osasto ry
257 RANTANEN	LASSI	PAM - palvelualan Pirkkanmaan ammattiosasto Pamina 003 ry
258 SAARIO	OLLI	PAM - palvelualan Pirkkanmaan ammattiosasto Pamina 003 ry
259 SAHLMAN	KAISAMARI	PAM - Tampereen kiinteistöyönteikijät ry
260 TAHLO	SONJA	PAM - palvelualan Pirkkanmaan ammattiosasto Pamina 003 ry
261 TAIPALE	TIINA	PAM - palvelualan Pirkkanmaan ammattiosasto Pamina 003 ry
262 VOIMALA	MIIA	PAM - palvelualan Pirkkanmaan ammattiosasto Pamina 003 ry
263 VUORELA	RAISA	PAM - palvelualan Pirkkanmaan ammattiosasto Pamina 003 ry
264 VUORINEN-VILEN	PÄIVI	PAM - Tampereen kiinteistöyönteikijät ry
POHJOIS-SUOMI		
265 ALATALO	KIMMO	PAM - liikealan Oulun osasto ry
266 AUTIO	NIINA	PAM - Oulun kiinteistöyönteikijät ry
267 BRUNBERG	MARIA	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Oulun osasto ry
268 BUSKA	JOHANNA	PAM - Meri-Lapin osasto ry
269 HAIKALA	HANNA	PAM - liikealan Rovaniemen osasto ry
270 HEIKINEN	JURI	PAM - Raahen seudun osasto ry
271 HIRVELÄ	INNA	PAM - liikealan Kajaanin seudun osasto ry
272 HUHTALA	JAANA	PAM - liikealan Oulun osasto ry
273 HÄRKÖNEN	MINNA	PAM - liikealan Kajaanin seudun osasto ry
274 ISOLA	REETA	PAM - Ylivieskan seudun osasto ry
275 JALKANEN	JOUKO	PAM - liikealan Oulun osasto ry
276 JOKELAINEN	TIINA	PAM - liikealan Rovaniemen osasto ry
277 JUOPPERI	HARRI	PAM - liikealan Oulun osasto ry
278 JÄÄSKÖ	AULI	PAM - Oulun kiinteistöyönteikijät ry
279 KARJALAINEN	MARKUS	PAM - liikealan Kajaanin seudun osasto ry
280 KARTTUNEN	KATJA	PAM - liikealan Rovaniemen osasto ry
281 KETTUNEN	SANNA	PAM - liikealan Kajaanin seudun osasto ry
282 KNUUTI	HENNA	PAM - Sodankylän osasto ry
283 KOIVISTO	TIINA	PAM - liikealan Rovaniemen osasto ry
284 KORHONEN	MARJO	PAM - liikealan Kajaanin seudun osasto ry
285 KORPIAHO	JANNE	PAM - liikealan Oulun osasto ry
286 KORVA	JOUNI	PAM - liikealan Rovaniemen osasto ry

287 KORVA	JANNE	PAM - Kuusamon osasto ry
288 KURONEN	ANNE	PAM - Meri-Lapin osasto ry
289 LAHTINEN	HANNE	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Oulun osasto ry
290 LEINONEN	ANNIKA	PAM - Meri-Lapin osasto ry
291 MANNINEN	MERJA	PAM - liikealan Oulun osasto ry
292 MANTERE	JANI	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Tunturi-Lapin osasto ry
293 MARTTILA	SUVI	PAM - Ylivieskan seudun osasto ry
294 MIKKONEN	JONNA	PAM - Oulun kiinteistöyöntekijät ry
295 MOURUJÄRVI	JONNA	PAM - Kuusamon osasto ry
296 NIKULA	MIKKO	PAM - liikealan Oulun osasto ry
297 PÄÄTALO	PETRA	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Oulun osasto ry
298 RANTAESKOLA	PÄIVI	PAM - Ylivieskan seudun osasto ry
299 REPONIEMI	SUSANNA	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Tunturi-Lapin osasto ry
300 RÖNTYENEN	SUVI	PAM - hotelli- ja ravintola-alan Oulun osasto ry
301 SORONEN	PAULA	PAM - Pudasjärven osasto ry
302 TURUNEN	KATJA	PAM - liikealan Kajaanin seudun osasto ry
303 VANHATALO	RONJA	PAM - liikealan Oulun osasto ry
304 YLIKITTI	TUOMO	PAM - Meri-Lapin osasto ry

VALTAKUNNALLINEN

305 ENONKOSKI	SAMI	Turvallisuusalan Uudenmaan Ammattiosasto ry
306 ERONEN	MIKKO	Alkon Liikeväki ALV ry
307 FAGERSTRÖM	ULLA	PAM - Apteekkialan osasto ry
308 HALME	TANJA	Alkon Liikeväki ALV ry
309 KESKITALO	RIIKKA	Järjestötoimitsijain Liitto JTL ry
310 KOIVUNIEMI	TOMMI	Alkon Liikeväki ALV ry
311 KORHONEN	ARTTU	Kaakkois-Suomen Vartijat ry
312 KORPINURMI-LAMPINEN	RIIKKA	Vasemmiston järjestöyöntekijät ry
313 KUSMIN	JOHANNA	Alkon Liikeväki ALV ry
314 KYMÄLÄINEN	SAMI	Turvallisuusalan arvokäsittelijät ry
315 LINDGREN	TONI	657 Turvallisuusalan Länsi-Suomen ammattiosasto ry
316 LINDSTRÖM	SATU	Kasinopelinhoitajat ry.
317 LÄHDESNIEMI	MARKO	657 Turvallisuusalan Länsi-Suomen ammattiosasto ry
318 RAATIKAINEN	LYYLI	Järjestötoimitsijain Liitto JTL ry
319 SEILONEN	TARJA	PAM - Apteekkialan osasto ry
320 SIIKANEN	VILLE	Turvallisuusalan Uudenmaan Ammattiosasto ry

Hallituksen jäsenet 2019-2023

HEIKKINEN	SINI
ISOKOSKI	SAULI
PUOTSAARI	TARJA

Työttömyyskassan hallituksen jäsenet 2019-2023

LEMPINEN	MERJA
MAUNULA-SAIRANEN	KATJA

Hallitus 2023-2027

RÖNNI-SÄLLINEN	ANNIKA	Hallituksen puheenjohtaja
KALLIORINNE	RISTO	Hallituksen puheenjohtajan henkilökohtainen varajäsen
BUSKA	JOHANNA	Hallituksen jäsen
ELOKANNAS	TUULI	Hallituksen jäsen
FAGERSTRÖM	ULLA	Hallituksen jäsen
KORHONEN	MARJO	Hallituksen jäsen
KYRÖ	PIIA	Hallituksen jäsen
LAAKKONEN	HEIKKI	Hallituksen jäsen
LEHIKONEN	JENNI	Hallituksen jäsen
LEHTO	MERJA	Hallituksen jäsen
LÄHDESNIEMI	MARKO	Hallituksen jäsen
PUHAKKA	HANNA	Hallituksen jäsen
RANTANEN	LASSI	Hallituksen jäsen
RUOKONEN	MIKKO	Hallituksen jäsen
SAHLMAN	KAISAMARI	Hallituksen jäsen
VAKKURI	ARJA	Hallituksen jäsen
VEHMAS	PÄIVI	Hallituksen jäsen
LESKINEN	ULLA	Hallituksen yleisvarajäsen
MÄKELÄ	MELINA	Hallituksen yleisvarajäsen
TAMMINEN	LIISA	Hallituksen yleisvarajäsen

Valtuusto 2023-2027

Viitasaari	Sami	puheenjohtaja
Pessi	Christa	1. varapuheenjohtaja
Röntynen	Suvi	2. varapuheenjohtaja

Valtuuston jäsen

1 Pakarinen
2 Ikonen
3 Lehtonen
4 Jakobson
5 Koskinen
6 Leskelä
7 Sewornu
8 Helvola
9 Autio
10 Toivainen
11 Juntunen
12 Kelaranta
13 Simani
14 Hyppölä
15 Kirjarinta-Hietarinta
16 Hasunen
17 Hoppendorff
18 Rautio-Visuri
19 Mäkilä
20 Revell
21 Ranula
22 Öström
23 Nyholm
24 Itkonen
25 Jääskeläinen
26 Pio
27 Talvisilta
28 Kojo
29 Ylä-Jääski
30 Vuorinen-Vilen
31 Tahlo
32 Iso-Lähteenmäki
33 Kilpinen
34 Nytorp
35 Alaye
36 Lunden

1. henkilökohtainen varajäsen

Aleksi
Nea
Esa
Tea
Mira
Petri
Ofoe Daniel
Simo
Tuire
Reetta
Maria
Jouni
Saman
Laura
Nita
Anni
Esa
Janina
Arvo
Roni
Katri
Nina
Taija
Timi
Anita
Sanna
Anniina
Marina
Petri
Päivi
Sonja
Lauri
Lilli
Maija
Lotta
Lea

2. henkilökohtainen varajäsen

Marko
Mira
Niklas
Jaana
Sanna
Juha
Akebe
Marko
Victor
Maria
Samuli
Tarja
Henri
Sari
Alp
Aada
Tiia
Marjukka
Laura
Alma
Monica
Risto
Jaana
Sari
Teija
Katariina
Hilla-Mari
Mika
Tomi
Jaana
Johanna
Janne
Jutta
Raini
Petteri
Sari
1 Turpeinen
2 Heikinheimo
3 Hermikari
4 Katajisto
5 Kuusniemi
6 Puhm
7 Euro
8 Salmela
9 Manninen
10 Krogell
11 Ulmanen
12 Maunula-Sairanen
13 Jokela
14 Harjula
15 Turunen
16 Alppi
17 Vihervaara
18 Holm
19 Leppänen
20 Huttunen
21 Haverinen
22 Hietanen
23 Ahola
24 Mutta
25 Ikonen
26 Salin
27 Hakonen
28 Oksanen
29 Hotta
30 Edareno
31 Parjanen
32 Taipale
33 Kaita
34 Vuorela
35 Viljasalo
36 Ahlgren
Mia
Sauli
Katja
Joni
Piia
Sigrid
Matti
Marjaana
Jani
Marcus
Iiro
Katja
Jukka
Taina
Timo
Marja
Anu
Jani
Anni
Jenny
Outi
Maarit
Kaisu
Jyrki
Lea
Pekka
Tiina
Timo
Janne
Abel
Tero
Tiina
Sami
Raisa
Hanne
Hanna

37 Saukko	Päivikki
38 Isokoski	Sauli
39 Kainulainen	Taina
40 Huhtakallio	Outi
41 Kalho-Naukkarinen	Marika
42 Törmä	Tomi
43 Muurmäki	Sanna
44 Veijanen	Elli
45 Hoffren	Jukka
46 Ropponen-Korhonen	Minna
47 Lehtinen	Pirkko
48 Männistö	Venla
49 Sundell	Milla
50 Koivisto	Tiina
51 Kuronen	Anne
52 Kettunen	Sanna
53 Juopperi	Harri
54 Korva	Janne
55 Mikkonen	Jonna
56 Lindgren	Toni
57 Seilonen	Tarja
58 Kusmin	Johanna
59 Kymäläinen	Sami
60 Lindström	Satu

Yleisvarajäsen

1 Laakso	Saara
2 Hallikas	Marko
3 Pankkio	Heli
4 Sairomaa	Tomi
5 Pihlajamaa	Tuula
6 Tulisalo	Markku
7 Salberg	Minna
8 Soronen	Paula
9 Halme	Tanja
10 Ahinko	Taina

37 Luoma	Mari
38 Laakkonen	Lasse
39 Jussila	Jenni
40 Valtonen	Pipsa
41 Harjunpää	Johanna
42 Ylinen	Anu
43 Nuolikoski	Pirjo
44 Frilund	Jonas
45 Tuovinen	Pentti
46 Leiviskä	Marja-Tert
47 Rönkkö	Siru
48 Päykkönen-Venäläinen	Satu
49 Rami-Hämäläinen	Susanna
50 Manninen	Merja-Liisi
51 Korva	Jouni
52 Karjalainen	Markus
53 Rantaeskola	Päivi
54 Päätaalo	Petra
55 Vanhatalo	Ronja
56 Korhonen	Arttu
57 Laitila	Satu
58 Koivuniemi	Tommi
59 Enonkoski	Sami
60 Raatikainen	Lyyli

37 Hietaharju	Jessica
38 Parhiala	Carolina
39 Karjalainen	Minna
40 Hyytiä	Juha
41 Etelälahti-Petäinen	Päivi
42 Pulli	Päivi
43 Nuolikoski	Pasi
44 Taipalus	Timo
45 Myllys	Kati
46 Ruohonen	Raimo
47 Kohvakka	Katja
48 Porvali	Raisa
49 Airaksinen	Hanne
50 Paaso	Atte
51 Haikala	Hanna
52 Härkönen	Minna
53 Marttila	Suvi
54 Turunen	Katja
55 Leinonen	Annika
56 Aly	Sirpa
57 Kuhmonen	Petri
58 Eronen	Mikko
59 Siikanen	Ville
60 Keskitalo	Riikka



Liittokokous 24.-26.10.2023

Yhdessä parempaa